

Do dela je že vse težje priti

V novomeških podjetjih za letos napovedujejo za blizu dva tisoč presežnih delavcev — Povsod zelo manjka strokovnjakov — Programov ni

NOVO MESTO — Zaostrene razmere gospodarjenja se kažejo tudi na področju zaposlovanja. Novih delovnih mest že nekaj let ni vse bolj perec je problem zaposlitve generacij, ki prihajajo. Povečuje se tudi število tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev in brezposelost. Združeno delo novomeške občine je v letnih načrtih zaposlovanja za letos napovedalo 1984 delavcev, ki bodo odveč.

Prve napovedi števila presežnih delavcev bi se sicer lahko zmanjšale od 1984 na 1135, vendar pa se problema podzaposlenosti in tehnoloških ter ekonomskih presežkov stalno spreminja in se lahko zgodi, da jih bo še več, do bližu tri tisoč. Aprilski obiski predstavnikov odgovornih služb v 12 večjih organizacijah so pokazali, da je vprašanje podzaposlenosti dosti bolj perec, kot se je izkazalo z letnimi načrti zaposlovanja. Presežne delavce bodo organizacije skušale zaposliti ali kako drugače

rešiti same. Od napovedanih 1984 naj bi jih 1010 organizacije razrešile same, 918 prek statističnih povezav z drugimi organizacijami, 5 izven teh povezav, za 51 delavcev pa način razreševanja ni znan. Reševanje prek drobnega gospodarstva pa trenutno kljub vsemu govorju spodbudai za razcvet le-tega bolj klavrnega kaže.

Vse delovne organizacije se pripravljajo na organizacijske spremembe, manj pa razmišljajo o uvažjanju in širitvi novih proizvodnih programov. Po tem,

kako nameravajo razreševati podzaposlenost, so med organizacijami precej razlike. Izstopata na primer Novoles in Novoteks, ki sta tudi že prejela sredstva skupnosti za zaposlovanje za preusposabljanje in dokvalifikacijo že zaposlenih delavcev. Sledil naj bi IMV pa tudi drugi. Ti drugi probleme bolj ali manj le raznavajo, programov pa še nimajo in rešujejo le posamezne probleme. Za vse delovne organizacije pa velja omejevanje zaposlovanja novih delavcev, izjema so le visoko izobraženi strokovni kadri.

Zeleni v Mostecu

Ustanovitev političnega gibanja zelenih - Odločne posegi

LJUBLJANA — Ekologija je nedvomno postala ena od bistvenih sestavin življenja in delovanja, a kakor je ekološki premisli nujen pri vsakršnem družbenem načrtovanju, so ljudje, ki so za ta vprašanja še posebej občutljivi (morali pa biti vsi!), nepovezani oziroma so njihove sile razdrobljene po različnih organizacijah in društvinah. Da bi postali pomembnejši družbeni činitelji, so zeleni sklenili ustanoviti politično gibanje. Ustanovna skupčina novega političnega gibanja bo v nedeljo, 11. junija, ob 3. uri popoldan v Mostecu v Ljubljani.

V ustanovitvenih dokumentih so zapisali, da se zeleni Slovenije ustanove kot družbeno in politično gibanje. Navzven bodo delovali kot politično telo, navznoter pa kot interesno, pluralistično in demokratično gibanje. Združevali se bodo na osnovi programa in ne po ideoloških ali svetovnozarskih opredelitev, kar pomeni, da članstvo v gibanju zelenih ni izključujoče za pripadnost drugim organizacijam in gibanjem.

Vse zainteresirane organizatorji vabijo v Mostec pod geslom: za zeleno Slovenijo, Jugoslavijo, Evropo, za zeleni planet!

SUTJESKA SPET DRUŽI PIONIRJE

DOLENSKE TOPLICE — Tudi letos bo na prostoru Doma slovenskih pionirjev pod partizanskim Rogom tradicionalni tabor Sutjeska, ki že trete desetletje združuje pionirje vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Pod sotori bo od 30. junija do 10. julija zbranih po 10 pionirjev in pionir iz vseh republik in pokrajini. Organizator, Zveza prijateljev mladine Slovenije, ki zadnja leta vodi to prireditve, je že pripravila program bivanja. V času bivanja bodo pionirji spoznali nekatere slovenske kraje.

KRAJEVNI PRAZNIK GOTNE VASI

GOTNA VAS — V soboto, 10. junija, ob 19. uri bodo krajani KS Gotna vas na parkirišču ob Mercatorjevi trgovini s krajšo proslavo v veselico s srečelovom obeližili svoj praznik ter spomin na ustanovitev naprednega predvojnega Društva kmečkih fantov in dekle. Desetina bivših članov tega društva še živi in jih na prireditvi vsakič posebej pozdravijo. Prireditve obljubljajo tudi ples ter hrano in pijačo po zmerni ceni.

TIŠOČE CIVILISTOV V VOJAŠNICI — V vojašnici Milana Majanca v Bršljinu je minulo soboto prisegel nov rod mladih vojakov. Temu slovesnemu dogodu so prisostvovali predstavniki borcev brigade Matija Gubca, družbeno-politični delavci občine in drugi gostje, veliko več kot prejšnja leta pa je bilo tudi staršev in sorodnikov, ki so želeli biti priča temu velikemu dogodku. Na sliki: komandant podpolkovnik Radosav Bogičević čestita vojaku po podpisu prisega. (Foto: J. Pavlin)

BERITE DANES!

na 2. strani:
• Ultimat Jugoslaviji

na 3. strani:
• Vinogradniški »biti ali ne biti«

na 5. strani:
• Borci so »pokopali« stranke

na 6. strani:
• Za solista je, za orkester ne

na 7. strani:
• Papičev dar Metlik

na 8. strani:

• Odobravamo stališča vodstva SRS

na 9. strani:

• Z zakonom proti mučenju živali

na 15. strani:

• Kdaj so si ljudje prizgali ogenj

na 16. strani:

• »Rešilni« nezakoniti sklepi

na 17. strani:

• V nedeljo stota speedway prireditve

VOLJČEVE NAGRADO

NOVO MESTO — 26. in 27. maja je bilo v Gozdu Martuljku desetično srečanje novinarjev in organizatorjev obvezčanja v organizacijah združenega dela. Na tem srečanju so podelili tudi letošnje Voljčeve nagrade in priznanja, namejena dosežkom posameznikov pri obvezčjanju v delovnih organizacijah. Med letošnjimi Voljčevimi nagranci sta tudi Lidija Jež iz novomeškega Laboda in Tanja Povalej iz sevnške Lisce.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

120 let tabora in 110 let GD v Sevnici

Kultурne prireditve so se že pričele — Vrhunc 25. junija

SEVNICA — Za organizatorje prireditve v okviru 120-letnice tabora v Sevnici in 110-letnice gasilskega društva Sevnica je bil moto:

• Slavnostno zborovanje ob 120-letnici tabora in 110-letnici GD Sevnica bo v nedeljo, 25. junija, ob 11. uri na Glavnem trgu v Sevnici. Slavnostni govornik na zborovanju bo podpredsednik RK SZDL mag. Viktor Žakej. (Več o slovenskem taboru v Sevnici pred 120 leti na 10. strani!)

Ne zapraviti veliko denarja, a vendar še dostojno obeležiti oba pomembna jubileja.

Tako so novinarjem povedali na novinarski konferenci v Sevnici, kjer so predstavniki OK SZDL Sevnica in predsednik GD Sevnica, Tone Koren, razgrnili pester spored praznovanja. Zahvalili so se sevnškemu, posavskemu in slovenskemu združenemu delu, ki omogoča številne prireditve. Pričele so se pretoklo soboto z 12. posavsko pevsko revijo, nadaljujejo pa to soboto ob 19. uri, ko bo v Lutrovici kleti pod sevnškim gradom ponovitev jubilejnega koncerta oktet Boštanjski fante.

Na dvorišču sevnškega gradu bo v petek, 16. junija, ob 20. zanimiva prireditve Beseda, na kateri bodo sodelovali dekleški oktet Boštanj, Oder mladih Sevnica, govoril pa bo dr. Janko Prunk.

P. P.

Plin s pravično odškodnino

Z javne obravnavi plinovodu v Posavju — Kritika gozdarjem, da ob poseku les slabo plačajo

BOŠTANJ, BLANCA — Z javno obravnavo osnutka lokacijskega načrta primarnega plinovoda za Posavje in Dolenjsko v Boštanju, na Blanci in v Sevnici so ljudje brezprezavno povedali že zadnje pripombe o približno 17 km plinovoda skozi sevnško občino.

na 20. strani:

na posestnikom morda sprostil proti met z lesom, pa še ne velja.

Tudi v Sevnici bilo nekaj pripombe, osnutek lokacijskega načrta, dopolnjen s pripombbami, pa se bo kmalu znašel na delegatskih klopcih sevnške občinske skupčnine.

P. P.

tev prostorske problematike prav tako v detaškem domu, v Loki pa, da zagotovo denar za dokončanje adaptacije strehe in dokončno napeljavo električne instalacije, ker je varnost učenčev in delavcev še vedno ogrožena.

Pedagoški delavci so postavili zahteve občinskemu sindikalnemu svetu, ki se mora odgovorne obnašati do njih in jih obvezčati o aktualnostih. Če ne bodo njihove zahteve uresničene do 13. junija, bodo izrazili ostreje oblike izražanja nezadovoljstva.

M. BEZEK-JAKŠE

Pero zoper represijo

Po vsem tem, kar zadnja leta vemo in smemo vederi, lahko brez pridržka pritegnemo upravnemu odboru Društva novinarjev Slovenije, ki je ob odhodu Janeza Janše v zapor in ob prepovedi ljubljanskega zborovanja oblasti nedvoumno sporočil, da ne bomo podpirali represije. Še več, po tem, kar so prejšnji teden na pogovoru o politični represiji in pravnih državah, ki ga je priredilo novinarsko društvo, povedali pravni strokovnjaki in nekdanji politični zaporniki, že treba stališče še zaostri. Poklicna in etična novinarjeva dolžnost je, da se represiji odločno upre. Svoobodo pero ni tako šibko orožje, premaga lahko tudi meč. Da našteje Kosovo s sramotno in protiustavno novostjo — izolacijo, pa ne le Kosovo, opominja, da svinčeni časi ne minejo enkrat za vselej in da še živimo v svetu mitov in »svetih krav«. Težavnina je pot od ideološke države, v kateri je pravo le orodje politike, do demokratične pravne in na političnem pluralizmu temelječe državne ureditve, ki je naš cilj. V taki državi je prvi človek in njegove državljanke svoboščine, njemu je dovoljeno vse, kar v zakonih ni izrecno prepovedano, v nasprotju z njim pa je državi

• Tisk je čudno drevo. Zlate plodove daje, samo če je divje, torej svobodno: brž ko ga začne državni vrtnar obdelovati s policijskimi ali sodnimi škarjam, zakri in daje grenak, celo strupen plod. (Dušan Popović)

dovoljeno le tisto, kar je v ustavi in zakonih izrecno dovoljeno. Kako daleč smo še od tega načela, kažejo zapleti in zlorabe, ki jih omogoča preživelja raztegljiva zakonodaja, izvirajoča iz boljševističnih pogledov in časov, ko je prav voluntaristična razloga zakonov omogočala obračune s političnimi nasprotniki in s tem največjo iznako markistične misli — stalinizem.

MARJAN LEGAN

IGRAJ KOLO — Člani folklornih skupin KUD Emil Adamčič iz Mokronoga, PD Oton Župančič iz Artič, DKD Svoboda s Senovega, KUD France Prešeren iz Račne-Grosupljega ter člani folklornih skupin Kres iz Novega mesta in Duplo iz Piščic so pripravili 3. junija v Mokronogu prijeten večer s petjem, glasbo in obilico plesa. Nastopali so na prireditvi Igraj kolo, ki so jo organizatorji podnalo reviju folklornih skupin Posavja in Dolenjske. (Foto: M. Lazar)

VREME

Danes in jutri bo še spremenljivo vreme s plohami in nevih-tami, za konec tedna pa se bo izboljšalo, tako da bo sončno in toplejše.

Ultimat Jugoslaviji

Predsedstvo SR Srbije je pobudo slovenskega državnega predsedstva, naj bi se predsedstvi sestali in pogovorili o spornih vprašanjih, sicer sprejelo, vendar z nekaj velikimi ČE. Srbska vrata so Slovencem odprta, če bomo spremenili svoj odnos do Kosova, obsodili dogajanje v Cankarjevem domu in začeli drugače pisati o Srbiji in Kosovu. Bilo bi nenadno, če bi Miloševič odgovoril kaj drugega, srbski odgovor oziroma nesrečen ultimativni presestnik nikogar. Zarnica razsvetljenja se je prizgala celo v spravo za vsako ceno iščocem predsedstvu SR Slovenije, saj je predsednik Janez Stanovnik v odgovoru na srbski ultimat zapisal, »da je zdaj povsem jasno, da takšnih pogovorov ne želite«.

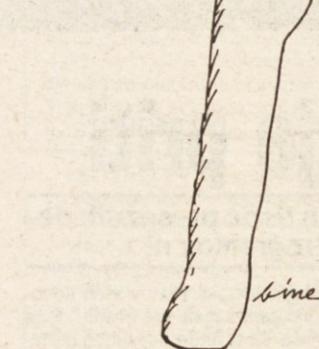
Prav so imeli torej vsi, ki so trdili, da je pogovor resnično zadnje politično sredstvo, ki bi si ga v današnjem času privočila politično vse močnejša Srbija. Vsak dan je namreč bolj jasno, da se srbsko vodstvo komajda še zmeni za ustavni načini enakopravnosti in konsenzu, Milošević je na glas povedal, da bo v Jugoslaviji uspel s politiko moči.

Iz beograjskega odgovora Ljubljani je kristalno jasno, kaj naj bi bila resnica in kdo jo ima v zakupu. Resnica v in o Jugoslaviji je srbska, če bodo Slovenci še naprej trmolagali, bo na dlani, kdo v tej državi ni za konstruktiven pogovor, kdo razbija državo in kdo je proti svetu

Partiji.

Močno Srbijo ne zanima pristop stvari, ki je edini lahko tvoren, ta pa je konstruktivno razčiščevanje problemov. Za začetek bi bilo dovolj sodelovati na področjih, kjer ni nobenih nasprotij, sporne zadeve pa opredeliti oziroma evidentirati. Prijnavanje razlik je namreč ena najširših poti, po katerih ta planet hiti naprej. Pogovorom z upoštevanjem razlik se izogiba le tisti, ki zaradi vzdrževanja ognja in objestne pijačnosti v lastni hiši potrebuje vsak dan novega sovražnika. Če ga ni, ga naredi.

Ob vsem tem je vtip, da je tudi slovenski javnosti čez glavo dovolj cincanja in umikanja njenega vodstva. To očitno nezadovoljstvo ob nenehnih kapitulacijah ni mogla zavreti niti v svet zelo spremno vržena afera z Bavčarjemi zapiski o pogovorih s slovensko politično smerino. Bavčar gotovo ni svetnik, to kar je storil, pa je prava otročarja v primerjavi z nekaterimi nečednimi potezami uradne slovenske politike, na primer s scenarijem Bavčarjeve neizvitev v slovensko predsedstvo, z očitno stavo na Bulca, nakar je bil iz kljubovanja izvoljen Drnovšek, skoraj popoln politični zelenec. Njasne so tudi zadeve z obsojeno četverico. Če bo hotelo slovensko vodstvo nesporno podporo Slovencev, bo moralo prej ali slej spremeniti svoj besednjak v stikih s Srbijo in

njenimi sateliti, doma pa bo treba razčistiti nekaj zadev, ki dela njegov zakon z javnostjo vse manj idiličen in romantičen.

Vsekakor pa je čas za delovanje na istih kolesnicah. Jugoslaviji se namreč približuje obdobje še večje nelegitimnosti in brezakonja. To pa gre ob hiperinflaciji in katastrofnem gospodarskem položaju na roko tistim v Jugoslaviji, ki bi radi uveličali politiko trete roke, pravovernost ene same misli in skupne kohte.

Najnovejši Miloševićev ultimat Sloveniji torej ne bi smel skrbeti samo prebivalcev »moje dežele«. Res je namreč to, kar je v nedeljskem Vjesniku zapisal hrvaški novinar Stane Pučko. Ultimat, nasloven na Slovenijo, je bil pravzaprav poslan vsem v Jugoslaviji.

M. BAUER

Socializma v revščini sploh ni

Metliški komunisti o samoupravnem tržnem socializmu — Drugačno mnenje

METLIKA — Osrednja pozornost zadnje razširjene seje OK ZKS Metlika je veljala razpravi o stališčih CK ZKS o motivacijah v samoupravnem tržnem socializmu. Uvodničar na metliški seji je bil Robert Černe, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS.

Te teme in dolge priprave nanjo se je ZKS po Černetovih besedah lotila zato, ker je Zvezka komunistov Slovenije kritična do gospodarskih in celotnih družbenih razmer v Sloveniji in Jugoslaviji. »Tak socializem, kakršen je sedaj, ni naš cilj. Socializem je sinonim za duhovno in nasploh bogato družbo, katere temelj sta svoboda in ustvarjalnost človeka. To pa je možno samo v demokratični družbi, kjer sta ekonomika in politična demokracija dve plati iste medalje,« je med drugim dejal Černe. »Socializem je lahko samo gospodarsko učinkovit ali ga ni. Socializma v revščini ni.« Taka opredelitev socializma pa, glede na naše dosedanje izkušnje in zlasti sedjanje stanje, zahteva opustitev sedanjega koncepta razvoja. Do sedaj je bil gospodarski sistem zbirkotiziran, politični sistem je zagotavljal monopol ZK, od tu-

centralizacija političnega in gospodarskega življenga, podjetniško funkcijo je prevzela država. Seveda tak sistem ne more biti učinkovit, samoupravljanje pa je v takih razmerah samo fraza, saj je njegovo delovanje onemogočeno že v zasnovi. Zato je slovenska ZK zavzemala za politično in gospodarsko reformo, ki naj bi uveljavili pluralizem lastnin, avtonomijo gospodarskih subjektov, vlogo države pa prilagodili tržnemu gospodarstvu.

V razpravi so prišla na dan različna mnenja, v glavnem kot razumevanje in podpora tem reformam, uvajanjem tržnega gospodarstva in oživljavanju resničnega samoupravljanja. Razpravljalci pa so opozarjali, da ljudje ne bodo zagnano delali, če si s svojim dobrim in pošt enim delom ne bodo mogli zagotoviti spodbobnega življenga in da ni dovolj, če

A. BARTELJ

PREDLOG: VSI ZAPOSLENI ZA DOLOČEN ČAS

ČRNOSELJ — V nekaterih kolektivih še ne upajo na dan s podatki, kolikšen je tehnološki presežek njihovih delavcev. Direktor Beta Janko Gladek pa je na zadnji seji zborov občinske skupščine jasno in glasno povedal, da imajo pri njih 200 delavcev preveč, in to predvsem nekvalificiranih. V Beltu je namreč od zaposlenih kar polovica nekvalificiranih, in če ne bi tako, bi se po direktorjevem mnenju lažje razvijali na osnovi inovativnosti, ne pa da se prepričajo zaradi uravnivočke. V tem podjetju potrebujejo delave s 4. in višjo stopnjo izobrazbe. Tiste, ki bodo odhajali, bodo nadomeščali le s kvalificiranim kadrom, in to za določen čas. Gladek je tudi predlagal, da bi bili vsi delavci z direktorjem vred zaposleni za določen čas in bi se zato moral vsak dan potrejevati z delom.

Sindikalisti so glede na izid referendumu — od 90 tisoč tistih, ki so glasovali, jih je bilo čez 72 tisoč za ukinitev participacije — očitno igrali na prave karte, predvsem na tisto o solidarnosti zdravih bolnimi: bolj pošteno je, da za zdravstvo vsi dajemo več, kot pa da dodatni dinar prispevajo samo tisti, ki so prisiljeni iti k zdravniku in imajo zaradi bolezni že tako nižjo plačo. Na glasovalnem listiku je bilo jasno zapisano, da glasovanje proti participaciji pomeni večji prispevek iz osebnega dohodka. Sindikalni argument je prevladal.

Zdaj je glavno vprašanje, ali bo Maribor v tej pobudi ostal osamljen. Če bi se še v drugih koncih Slovenije odločili za podobne referendume, izid najbrž ne bi bil bistveno drugačen. Toda koga ta mariborsko sindikalno izrekanje proti participaciji obvezuje? Najbolj tista, ki je referendum izpeljal, saj bodo sindikati morali zastaviti ves svoj (še preostali?) ugled, da bi delavsko voljo pretopili v konkretno odločitev v mestni zdravstveni skupnosti. Ta je pod hudim pritiskom republike, saj v Ljubljani menijo, da bi ukinitev participacije v Mariboru pomnila »začetek razpada enotnega sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji.«

Toda mestni sindikati so odločni: če bo zdravstvena skupnost proti, začnemo z generalnim štrajkom!

Razplet je negotov.

MILAN PREDAN

Čimprej proč z navlako v državni upravi!

Martin Lorbar o aktualnih vprašanjih

ČRNOSELJ — Pretekli tehen je medobčinsko študijsko središče iz Novega mesta skupaj s tukajšnjim izvršnim svetom pripravilo strokovni posvet o aktualnih vprašanjih na področju sistema državne uprave, na katerem je sodeloval predavatelj na višji upravni šoli v Ljubljani Martin Lorbar. Na zanimiv način je, izhajajoč tudi iz svojih dolgoletnih izkušenj, predstavljal delo v državni upravi ter tudi sistemske spremembe na tem področju.

Po Lorbarjevi besedah je bilo samoupravljanje v državni upravi vedno bolj ali manj farsa, saj za to tla niso bila ugodna. Po novem bodo funkcionarji pridobili na moči, s tem pa jim bo naložena tudi večja odgovornost. Med drugim bodo odgovorni tudi za vse kadrovski ukrepi. Še pred nekaj leti funkcionarji niso mogeli odpustiti delavcev, sedaj pa se bo lahko znebil nesposobnežev v lenuhov. Tudi ZIS hoč zmanjšati zvezno upravo za tretjino ter pridobiti 700 strokovnjakov. Da bi mu to uspelo, novi zakon predvideva, naj bi v zvezni upravi upokojili moške s 25 ter ženske z 20 leti delovne dobe. Vendar je Lorbar potolažil Črnomeljce, da takšen zakon gotovo ne bo veljal za Slovenijo. Omenil je tudi odpravnine za državne uslužence, ki naj bi znašale 24 do 36 povprečnih OD v zadnjih treh mesecih, če bo delavec denar vložil v obrt, delovno organizacijo ali tja, kjer se bo zaposlil.

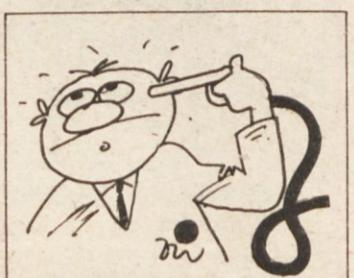
O tem, ali naj bi delovne skupnosti v državni upravi ostale ali ne, so različna mnenja. V Sloveniji so proti temu, da ostanejo v životlinju naprej, saj tako in tako ne bodo imele več veliko pravic in niso racionalne.

Ko je govoril o osebnih dohodkih v državni upravi, je dejal, da je razmerje 1:7 znak revščine in da je v razvitem svetu največ 1:3,5. Vendar je pri nas tako, da bi, če bi z visokim OD nagradili velikega strokovnjaka, po enaku visokih plačah planili tudi politični funkcionarji in funkcionarji v državni upravi, čeprav niso ničesar izumili. Splošno nerazpoloženje vladata tudi do kolegijskih vodstev, ki jih je Markovič odpravil z eno poteko. Prav ob kolegijskih bi morali postaviti pod vprašaj slovenski pregovor, da več ljudi več ve. Predavatelj je pozdravil tudi Markovičev ukinitev številnih komisij. Še sedaj namreč kroži šala: ustanovni komisijo, ki hočše, da se ne bo nič zgodilo! Mnogo je bilo še stvari, ob katere se je na Šaljiv, včasih tudi ciničen način obregnil Martin Lorbar ter s tem opozoril, da je pri nas še veliko navlake, s katero bo potrebljeno prej ali slej pomesti, pa četudi bo to za nekatere še takoboleče.

M. BEZEK-JAKŠE

O CIVILNI ZAŠČITI V MIRU

KRANJ — Jutri bodo tukaj zaprli 17. sejem opreme in sredstev civilne zaščite, na katerem je od torka 545 domačih in tujih razstavljalcev prikazalo opremo in sredstva za zaščito ob naravnih nesrečah in v vojni, sredstva za potrebe službe opazovanja in obveščanja, sredstva za zaščito v nesrečah z nevarnimi snovmi ipd. V sklopu tega sejma sodijo tudi seminar, nakaterem prek 400 udeležencev iz Jugoslavije razpravlja o vlogi civilne zaščite v miru, prikaz akcije o ravnanju CZ v morebitni nešteči vlaki, ki prevaža žvepleno kislino, ter delovni obisk načelnikov republiških štabov CZ v kranjski Savi in RUŽV. V teh dneh je v Kranju tudi festival ekološkega filma.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 107
z dne 5. junija 1989

država	valuta	tečaj velja za	za devize, efektivo, čeke, kreditna pisma in poštne nakaznice		
			nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	a. dolar	1	10844,11	10860,40	10876,69
Avstrija	šiling	100	104414,68	104571,54	104728,40
Kanada	dolar	1	11886,66	11904,52	11922,38
Danska	krona	100	188948,48	189232,33	189516,18
Finska	marka	100	329148,00	329642,46	330136,92
Francija	frank	100	216589,36	216914,73	217240,10
ZR Nemčija	marka	100	734767,29	735871,10	736974,91
Grčija	dragma	100	8561,36	8574,22	8587,08
Irska	funt	1	19719,81	19749,43	19779,05
Italija	lira	100	1013,11	1014,63	1016,15
Japonska	jen	100	10158,40	10173,66	10188,92
Kuvajt	kv. dinar	1	48329,49	48402,09	48474,69
Nizozemska	gulden	100	653033,25	654014,27	654995,29
Norveška	krona	100	202334,00	202637,96	202941,92
Portugalska	escudo	100	8878,82	8892,16	8905,50
Švedska	krona	100	217280,71	217607,12	217933,53
Švica	frank	100	852408,94	853689,47	854970,00
V. Britanija	funt	1	22843,24	22877,56	22911,88
ZDA	dolar	1	14291,05	14312,52	14333,99

Naša anketa

Strpnost do alternative

Slovenski zdravniki so tudi na svojem nedavnem letnem srečanju na Otočcu izpricali svoje prepričanje, da alternativna medicina ni medicina. Ob siceršnjih glasovih v tej zdrži, da je treba alternativne metode zdravljenja najbrž le slediti z nekoliko več strpnosti in odpirati možnosti za preverjanje in tudi uporabo alternativnih zdravljenj, če se izkažejo za primerna, je vendarle prevladujoč ton jasno zavračanje alternativne medicine. Najrazličnejšim medicinskim alternativcem pa medtem pošel vse bolj cvete. Vse več ljudi verjame bioenergetikom, radiešizmom, zeliščarjem, polagalcem rok, padarjem in mazačem vseh vrst (med katrini so tudi veliko sleparjev, goljufov, šarlantanov), se zateka k njim in je za ozdravitev pripravljeno narediti mnogo stvari, ki šolanim zdravnikom je ježijo lase. Zakaj tako? Verjetno je močan razlog že to, da alternativne ravne z bolnikom kot s človekom, kot s celotno ose

kmetijstvo

Vinogradniški »biti ali ne biti«

S skupščine slovenskih vinogradnikov in vinarjev v Metliki — Zahteva po večjem regresu za obresti — V pripravi dolgoročni razvojni načrt panege

METLIKA — Slovensko vinogradništvo je ta čas na najnižji točki svoje petletne krize. Dobesedno mu gre za obstoja, za hamletoški »biti ali ne biti«, je v uvodnem poročilu na XV. redni skupščini Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, ki bila 1. junija v Kulturnem domu Edvarda Kardejla v Metliki, dejal dosedanji predsednik izvršilnega odbora Jože Drnovšek.

Nadaljeval je v znanem tarenočem slogu in tolkokrat ponovljenem obtoževanju »držbe, ki nima posluha za vinogradništvo in ki mu neupravljeno ne priznava drugim panogam enakovrednega položaja.« Take besede običajno izvzemajo v prazno, zlasti še, če jih ne slišijo tisti, ki so jim namenjene. Teh pa ni bilo, pa tudi če bi bili, ne bi mogli dosti

stotkov zvečali regresiranje obresti na 40 odstotkov, tako kot bo veljalo za druge kmetijske panege. Vino res ni mleko, toda njegov provodni krog je daljši in zato s stroški obresti še bolj obremenjeno. Drugo vprašanje pa je, če je zdaj, ob resnem začetku uveljavljanja tržnega gospodarstva, mogoče zahtevati plačevanje pridelka po stroškovnem

načelu, kar je bila tudi ena od zahtev v uvodnem poročilu.

V prihodnosti bo treba spodbuditi obnovo vinogradništva, pri čemer čaka stroko še veliko dela. V zadnjem stoletju, to je od napada trsne uši, se je površina slovenskih vinogradov zmanjšala kar za trikrat in znaša zdaj le še 16.670 ha. V istem času se je površina vseh vinogradov na svetu zvečala od 6,5 na 10

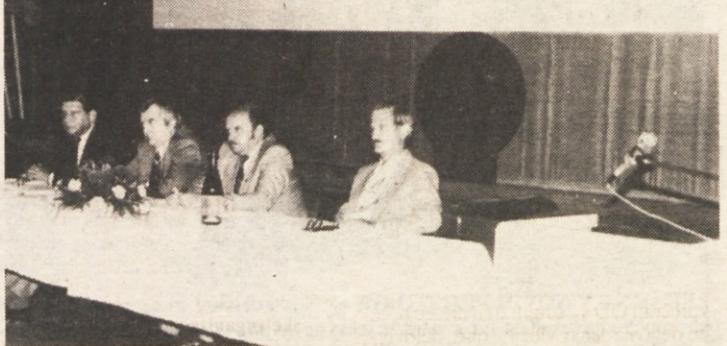
• Na skupščini poslovne skupnosti so za novega predsednika izvolili Silvestra Lemuta iz Vipave. Podpredsednika sta postala mag. Julij Nemančič in Jože Kovič, v izvršilnem odboru pa so našega območja izvolili tudi Karla Reclja (Slovin, Brežice) in Staneta Bajukja, direktorja KZ Metlika in predsednika tamkajšnje občinske skupščine, ki bila gostiteljica XV. redne skupščine vinogradnikov in vinarjev.

milionov hektarjev, kar pomeni, da naše nadzadovanje ni bilo nujno. Slovenija ima mnogo več absolutno vinogradniških tal in izjemno bogate ter raznolike naravne danosti, vendar jih le malo izkoristi. Prava sramota je, da ob takih kakovosti, kot jo zmoremo, izvamo le dvajsetino pridelanega vina in da nimamo ne zadostnih tržnih presežkov ne trga, je v razpravi dejal Slavko Gliha, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije, ob tem ko naj bi ob sadju, hmelju in semenju pravino predstavljal enega izmed štirih kmetijskih izvoznih adutov.

Da bi zaustavili nadzadovanje vinogradništva bi morali na leto obnoviti vsaj tisoč hektarjev, obnova enega pa stane ta čas 160 do 200 milijonov dinarjev. Poznavci menijo, da bi podvиг zmogli, če bi 40 odst. stroškov nepovratno prispevala država oz. banka, in pri tem navajajo italijanski zgled, kjer obnovi tamkajšnji vinogradniki dobitjo kar 90-odstotni nepovratni delež.

Obnovi pa naj bi se lotili načrtno bolj kot kdajkoli doslej. V ta namen je skupščina poslovne skupnosti v Metliki potrdila temeljnega izhodišča dolgoročnega razvojnega načrta, ki ga pod vodstvom mag. Julija Nemančiča pripravlja več strokovnih skupin. To naj bi bila temeljita strokovna podlaga za renesanco našega vinogradništva za čas združenje Evrope, kjer si moramo izboriti svoj prostor pod soncem. 320 milijonom Evropejem imamo kaj ponuditi, saj je malo delž na svetu, kjer se da pridelati tako žalhtna vinska kapljica. Bistvena je kakovost, ta edina lahko premaga našo sedanjo vinsko krizo, je za konč spodbudno dejala prof. dr. Slavica Šikovec. M. LEGAN

POSLOVNA SKUPNOST ZA VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO SLOVENIJE

ODLOČILNA BO KAKOVOST — Na metliški skupščini slovenskih vinogradnikov in vinarjev, ki jo je uspešno vodil dosedanji podpredsednik Darko Marjetič iz Krškega, je bilo navedenih tudi nekaj najnovejših podatkov o vinu in Slovencih. Slovenija pridelava zdaj desetino vsega jugoslovenskega vina in ga 92 odst. sama popije. Poraba se v nasprotju z vso Jugoslavijo povečuje in naša zdaj 28 litrov na Slovence. Mnogo manj kot mi sami cenijo naše vino v drugih republikah, večje možnosti za prodajo kakovostnih vin pa so v tujini, pri čemer bo treba še bolj uveljavljati sloveskih vina in njegovo zaščitno znakom. Prodor našega vina v Evropsko skupnost lahko poveča le še izboljšana kakovost. K temu naj bi pripomogla tudi sodobnejši vinski zakon in specializirana vinska inspekcijska, za katero so se zavezeli na skupščini. (Foto: A. B.)

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so imeli rejci naprodaj 182 do 3 mesece starih in 39 starejših prašičev. Prvih so prodali 94, in to po 25.000 do 30.000 din/kilogram žive teže, in drugih 15. Kilogram žive teže teh je veljal 13.000 do 15.000 din.

NOVO MESTO — V ponedeljek so imeli rejci naprodaj 231 prašičev. Povpraševanje je bilo manjše od običajnega, zato so prodali le 66 prašičev. Cena manjših je bila 650.000 do 1.050.000 din po živali, za večje pa so rejci zahtevali 15.000 do 18.000 din za kg žive teže.

Rastlino bodo cepili z ribo proti mrazu

V Kanadi se lotevajo fantastičnega podviga

Raziskovalci kanadskega biotehnološkega inštituta so prispeli na misel, da bi povečali odpornost rastlin proti pozebi na res originalen način. V rastline naj bi vsadili gen ribe iverke, ki živi v mrzlih vodah severnega Atlantika in ki dobro prenaša celo temperature, nižje od ledišča. V sebi imajo namreč neko vrsto beljakovine, ki znižuje zmrzljive krvi in drugih telesnih tekočin. Če se bo ta drzna zamisel raziskovalcev uresničila, bo moč pomakniti mejo za gojenje kmetijskih rastlin daleč proti severu in hribovske predele.

Kot je zamisel enkratna, je tudi težko uresničljiva. Prenašanje genov med nesorodnimi organizmi, kot so rabe in rastline, zveni fantastično, vendar je izvedljivo. Najprej je treba iz ribe izolirati ustrezen gen, ga vcepi v bakterijo Agrobacterium tumefaciens, ki na rastlini povzroča raka, ter s pomočjo te bakterije po naravnem potu okužiti rastlino, končno pa preprečiti, da bi se na rastlini gostiteljici razvil rak. Kanadski raziskovalci napovedujejo, da bodo v treh do petih letih dosegli začlenjeni cilj — rastlino, ki bo sama izdelava varovalno beljakovino, zaščitnico pred mrazom.

-n

Agroservis se bo posodobil

Hitrejše storitve v lakirnici za avtobuse in tovorna vozila — Pridobili bodo trgovino

BREŽICE — Agroservis, v posebno dejavnost usmerjeni toz Agrotehniku Gruda, je eno redkih podjetij v brežiških občinah, ki načrtuje investicijo. Kolektiv s preko sto zaposlenimi prodaja storitve in ima sicer nizko akumulacijo, vendar pa mu je uspelo še pravočasno predložiti program investicije in pridobiti denar, ki ga vlagajo v neravita območja Slovenije. V Agroservisu opravljajo vse vrste servisnih popravil, ob barvanju, ličarstvu do kovačkih del, a tudi generalna popravila tovornih gospodarskih vozil, pa tudi osebnih. Uvrščajo se med večje serviserje v Sloveniji, ki se ukvarjajo izključno s tako dejavnostjo. Pokrivalo velik del Posavja in Dolenjske, klub temu pa kar 90 odstotkov vseh storitev opravijo podjetjem in posameznikom iz sosednjih hrvaških krajev.

Glede na planirana investicijska sredstva v znesku 1,5 milijarde so že naročili prepremo iz uvoza za posodobitev lakirnice. Pri barvanju tovornjakov in avtobusov je namreč sedaj prihajalo do velikih časovnih zastojev. Različne barve na vozilih morajo namreč nanašati postopoma in pri tem čakati, da se barva posuši. V novi, 15 metrov dolgi kabini bo čas sušenja skrajšan na dve do tri ure, kar bo pomenilo veliko prednost.

V brežiškem Agrosevisu si precej obetajo tudi da pridobivajo specializirane trgovine Agrotehniku Grude, v kateri naj bi s 1. julijem začeli prodajati rezervne dele.

— Danes si v servisu ne moremo privoščiti večjih zalog, da bi lahko strankam prodajali rezervne dele. Ravnato smo se odločili pridobiti trgovino, ki bo lahko hitreje obračala zaloge, obenem pa prilagajalo našemu načinu potrebam in potrebam naših strank. — je povedal direktor Agroservisa Miroslav Suša.

B. D.

Varstvo trte je v tem času najbolj nujno, saj jo moramo zaščititi pred glivičnimi boleznicami, to je pred peronosorom in oidijem. Kemične snovi ali spojine za zatrjanje glivičnih bolezni imenujemo fungicide. Mednje ne uvrščamo samo spojin, ki give lahko uničijo, torej prave fungicide, temveč tudi snovi, ki bolj ali manj ovirajo njihovo rast in razvoj. Glede na to ločimo preventivne in sistemične fungicide.

Preventivni fungicidi

ali zaščitni (profilaktični) fungicidi obvarujejo rastline pred okužbami z zajedalskimi glivicami le v tem primeru, če jih uporabimo prej, preden se na rastlinah naselijo spore gliv. Glede na prvič zavoj v rastlini začela razraščati. To opazimo po prvih zunanjih znakih bolezni (pri peronosori oljni madeži na listu trte).

Napačna je misel, da z redno uporabo sistemičnih fungicidov protiperonosorno službo lahko opustimo. Ti fungicidi so resnično bolj dolgotrajni in z njimi deloma združimo celo že napadene rastline, vendar imajo vse te prednosti svoje meje. Noben sistemik ne more pomagati, če se glivica v rastlini razvije tako, da je napadeno tkivo. Ta del rastline je uničen in zanj ni pomoč.

Sistemski fungicidi imajo tudi slabe strani. Cene so pretirano visoke in nikar niso v razmerju z ostalimi fungicidi, kljub nekoliko daljšemu delovanju. Dejstvo je tudi, da postanejo glivice proti sistemskim fungicidom precej odporne, posebno če ta sredstva večkrat uporabljamo. Menjanje pripravkov zmanjšuje možnost, da bi glivice postale odporne proti tem sredstvom. Mešanice sistemikov s preventivnimi fungicidi (ridomil MZ, ridomil, Z, sandofan Z itd.) to nevarnost zmanjšujejo.

Bodo kdaj le začasno odvzeli zapuščena polja?

ČRНОМЕЛЈ: понекod ne obdelujejo niti melioriranih земљиш

ČRНОМЕЛЈ — V črnomaljskih občinah je več slab obdelanih in neobdelanih kmetijskih zemljиш. Toliko bolj pa je to zaskrbljujoče zato, ker so med temi zemljishi tudi meliorirana, to pa je premažljivo skrb lastnikov za zemljo, v kateri so vložili veliko družbenega denarja.

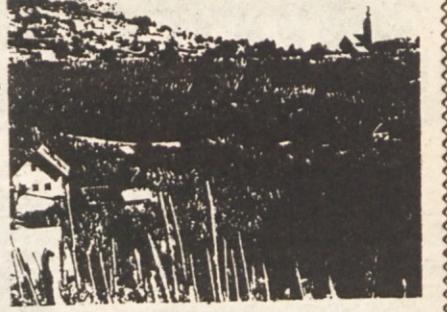
Velike težave imajo predvsem v Dragatušu in njegovih okolicah, kjer so hkrati izvajali komasacijo in melioracijo ali pa so celo prehiteli melioracijo. Posledica, ki jo čutijo še danes, je počasnejše in težavnejše reševanje komasajkih postopkov. Tako so lastniki pred kratkim izkopalni 25 mejnikov, ker zahtevajo spremembe meje. Zaradi vseh teh pritetip tudi polja niso primerno obdelana. Zato ni čudno, da se kmetijska proizvodnja v občini bistveno ne povečuje.

Zalostno pa je, da kljub neprestanim zahtevam, komite za družbeni razvoj od kmetijske zemljiske skupnosti še ni prejel nobenega predloga za odvzem neobdelanih zemljish v začasno upravljanje. Zato tudi ni mogel ukrepati proti lastnikom teh polj. Sicer pa vsa neobdelana in slab obdelana kmetijska zemljisha tudi še niso v celoti evidentirana. Za to morajo poskrbeti poleg zemljiske kmetijske skupnosti še pospeševalna služba, inšpekcijske službe, a tudi E-razvje skupnosti. Najprej pa naj bi se delata lotili prav na komasiranih in melioriranih poljih.

PRIZNANJA ZA IZJEMNE USPEHE

GORNJA RADGONA Od 1. do 3. junija je bila v Gornji Radgoni vezna skupščina rekorderjev v kmetijstvu, na kateri je Zadružna veza Jugoslavije podelila priznanja za izjemne uspehe v preteklem letu tudi osmim kooperantom in organizacijam iz Slovenije. Med drugimi sta visoka priznanja prejela tudi Martin Vodopivec iz Gornje vase pri Krškem za čebelarstvo ter kmetijska pospeševalna služba kmetijske zadruge Metlika.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Bolj spoznajmo škopriva za vinograde

prenašajo tako, da prispejo tudi v take dele, na katere škoprivo ni padlo, pa tudi v na novo pognale poganjke. Delujejo v glavnem preventivno (zaščitno), nekateri pa tudi kurativno (zdravilno). V glavnem preprečujejo okužbe na način, da onemogočajo sporam gliv, ki so prišle na rastlino, vzpostaviti tesen stika s protoplazmo njenih celič, in to od znotraj. Delovanje traja vse doltje, dokler se fungicida snov v rastlini ne razkroji, to je navadno nekoliko dalj časa, kot učinkuje pri preventivnih fungicidih fungicida obloga na površini rastlin. To sta dve prednosti sistemičnih fungicidov primerjavi s preventivnimi.

Kurativno delovanje sistemičnih fungicidov lahko uspešno uporabimo tudi tedaj, ko smo skropljene s preventivnimi (navadno cenejsimi) fungicidi zamuljili, na primer v deževnem obdobju, ko je okužba že nastala in se gliva v rastlini začela razraščati. To opazimo po prvih zunanjih znakih bolezni (pri peronosori oljni madeži na listu trte).

Napačna je misel, da z redno uporabo sistemičnih fungicidov protiperonosorno službo lahko opustimo. Ti fungicidi so resnično bolj dolgotrajni in z njimi deloma združimo celo že napadene rastline, vendar imajo vse te prednosti svoje meje. Noben sistemik ne more pomagati, če se glivica v rastlini razvije tako, da je napadeno tkivo. Ta del rastline je uničen in zanj ni pomoč.

Sistemski fungicidi imajo tudi slabe strani. Cene so pretirano visoke in nikar niso v razmerju z ostalimi fungicidi, kljub nekoliko daljšemu delovanju. Dejstvo je tudi, da postanejo glivice proti sistemskim fungicidom precej odporne, posebno če ta sredstva večkrat uporabljamo. Menjanje pripravkov zmanjšuje možnost, da bi glivice postale odporne proti tem sredstvom. Mešanice sistemikov s preventivnimi fungicidi (ridomil MZ, ridomil, Z, sandofan Z itd.) to nevarnost zmanjšujejo.

T. DOBERŠEK

Kmetijski nasveti

Za uspel priprust kobil

Mehanizacija kmetijstva je šla marsikje brez žalovanja za lepimi, plemenitimi živalmi, kakrsni so konji, svojo pot. Na kmetih je zagospodaval traktor, število delovnih konj pa je naglo kopnelo. Toda zdaj se je stvar umirila, še več, število priprušenih kobil je v primerjavi z vsemi konji celo večje, kot je bilo nekdaj, kar kaže, da bo konjereja prezivelala in se še bolj usmerila v rejo žrebenih kobil in priejo žrebet. Da bi rejeci svetovali, kako je s pripuščanjem kobil, ki je zelo strokovno rekovalo, na kratko povzemamo iz Novega tehnika (Celje)

Razmnoževanje konj v nasprotnu z nekaterimi drugimi živalskimi vrstami še vedno temelji na naravnem priprustu. Odločilna je kakovost žrebecov. En plemenjak lahko v priprustni sezoni, ki trajala od 15. februarja do 1. avgusta, oplodi 35 kobil. Pri tem so pogosti različni zapleti, ki izvirajo ne le od slabih plemenjakov, marveč tudi od napačnega načina reje in prehrane, nepoznavanja spolnega cipla kobil, premalo pretjanjenega posluha za potrebe živali ipd.

Kobile so sezonsko poliestrične, kar pomeni, da se gonijo le del leta, v pravilih tridesetih presledkih. Pojave trajata 4 do 9 dni, njeni zunanji znaki pa so pogosto uriniranje kobil, bliskanje z otečenimi sramnicami, dvigovanje repa, grebenje s prednjimi nogami in pogostejše rezgetanje. Pogosto pa pojavijo mine brez vpadljivejših zunanjih znakov in tedaj mora biti rejec že posebno pozoren. Stroka priporoča v takih primerih voditi v štiridevetsajtih presledkih kobile na testiranje z žrebecem. Če kobia žrebeca odkloni, je treba z zaskokom vnovič poskusiti vsaksa dva dneva po prvem odklanjanju, saj je le tako mogoče preprečiti pregonitev.

Veterinarska služba v sodelovanju z rejeci

JURJEVANJE BO — Vsem tistim zlobnem, ki so govorili, da letos jurjevanje v Črnomlju ne bo, zavežimo jezike z vesijo, da bo ta tradicionalna etnoško-turistična prireditev v soboto, 17. junija, in sicer od 10. ure do poznih nočnih ur. Že v petek pa bo v jurjevanjski dragi predtečevanje za festival domače glasbe in Ptuju. Organizatorji obljubljajo, da ne bo nijova prireditev in ničemer zaostajala za melenško Vinsko vigradje, zlasti pa ne, kar se tiče obiskovalcev. Tako kot v Metliki jih tudi v Črnomlju pričakujejo okrog 15 tisoč. O tem, da bodo izbrali pravilne programne prijeme, ni potrebno dvomiti, saj bo glavni propagandist Sandi Pirš iz Studia D.

SESTANKI — Na nedavni seji občinskega komiteja ZKS Črnomelj je predstavnik podjetniško-informacijskega centra predlagal, da v občini nekoliko skrajšajo sestanke, ki niso poceni, marsikdaj pa ljudje na njih dokazujejo le svoje retorične sposobnosti. Ni kaj, če se hočemo usmeriti v tržno gospodarstvo, se moramo sprijaznjiti tudi s tem, da bomo delali bolj z glavo in rokami in manj z jezikom. Naj omenimo le še to, da je bil takoj po omenjenem predlogu sestanek zaključen.

PRAZNE PISARJEVKE — Predavatelj Martin Lorbar, ki je prišel iz Ljubljane predava na državni upravi, je moral v eni od stavb, ki pripada občinski upravi, odsteti 8 vrat, preden je za njimi našel živo dušo. Ali so bili uslužbenici na dokazovanju retoričnih sposobnosti ali morda kje drugje, tega tovaris iz Ljubljane ni ustavljala.

Drobne iz Kočevja

JEZERO NA NJIVAH — Na Trati pri Zidarijevi betonarni ob deževju zastaja voda, da pravo jezeru potopi njive, na katerih rastejo krompir, fizi in druge poljedline. Vzrok za poplav je nasip pri betonarni, ki preprečuje normalen odtok vode. Krajani so ob gradnji nasipa opozarjali, da bo povzročal poplave, odgovorni pa opozorila krajanov niso jemali resno.

Kaže, da bodo končno napako le popravili.

SPET IZPAD PROGRAMA TV — Tudi letošnjo pomlad je bilo že več izpadov osmega televizijskega kanala, na katere spremjamamo prvi program TV Ljubljana. Vse skupaj je že prava sramota. Kanal izpadne ob vsakem treskanju, včasih pa zadostuje le deževje. Nekateri, ki so načnjeni k pretiranju, pa pravijo, da ljubljanska televizija mrke že, če kakšna mačka močneje kihne.

NABJOLJSI JE JANI — Prehodni pokal za najboljšega šahista v tem šolskem letu na osnovni šoli Zbora odpolovencev v Kočevju je ponovno osvojil Jani Glad. Prav ta šahist je bil na letošnjem republiškem prvenstvu pionirjev med 40 udeleženci šestnajst.

Ribniški zobotrebc

NA PREGLED V KOČEVJE — Ribničani vozijo svoja motorna vozila na tehnične pregledje v Kočevje in to se bo še nadaljevalo. Že dolgo je sicer sišati, da bi delavnice za tehnične pregledje odpri v Evrotransu, vendar se vedno kje zataknje, da vsega skupaj ni nič.

VAŠKO GLEDALIŠČE — S prenovnim domom TVD Partizan je Ribnica dobila lepo vaško gledališče. Tako pravijo seveda nekateri, drugi pa spet, da bi bilo s tako dvorano in odrom zadovoljno tudi marsikatero mesto. Gledališka skupina KUD Gallus ima torej vse možnosti za uspešno delo in Ribnicanje pričakujejo, da jih bo kmalu ponovno presenetila s kakšno dobro igro, po možnosti spet s komedio, saj je smeh v težkih časih najbolj potreben.

ZA SKUPNO SMETIŠČE — V ribniški občini so za skupno smetišče občin Kočevje, Ribnica in še Črnomlja. Sedanje ribniško smetišče v Mali Gorici je namreč že zelo natrpano z raznimi odpadki, razen tega na primerinem zemljišču in ogroža okolje. Zadevo okoli skupnega smetišča je torej treba urediti čimprej.

Trebanjske iveri

KULTURNO IZROČILO — Mokronoški prireditevigraj kol je bila prijeten kulturni dogodek. Ker jo je zagodilo vreme in ker sta se organizatorji KUD Emil Adamčič Mokronog in ZKÖ Trebnje dejza upravičeno zbalila že vnaprej, so folkloristi rajali, godili in peli v kulturnem domu in na prostem, kjer bi sicer nastopili. Organizatorji so se potrudili in so lepo scenko opremili oder. Nanj so postavili tudi staro kmečko orodje, kot so lesene vile. Majši rod obiskovalcev se je tako lahko seznanil z drobcem kulturnega izročila slovenstva. Vile na odru pa so bile pomembne še za nekaj: časi so hudi in na sej mladež uči, s čim so se borili njeni prednude.

CEKAR DENARJA — V nedavni skupinske razpravi o gradnji trebanjskega vrtca je eden od delegatov dejal nekako: nič drugega, cekar v roke, pa v banko pa denar. Deleget je ocenito zelo mil v obsođbi naše stvarnosti. Ta je s stališča (ne)vrdenosti dinarja takšna, da mora nester denar v cekarju že kupec enega samega kmečkega sejma. Zato se bo delegat brža strinjal, da bo za vrtec potreben vagon.

NÄRTI — Po dovolji uradnih naminj način na trebanjski občini sčasoma razvili verski turizem. V tem nekateri že vidijo zagotovo, da se bo v teh zemljepisnih smerih pričakovala Marija. Če se bo in če bo priznavljena narediti kak čudež, bodo pri njej nemudoma Mirenčani. Za začetek pa prosili za obnovljen grad in morda turistični kamp.

IZ NAŠIH OBČIN

Podjetništvo kot strah in izgovor

So res vse spremembe
tozdov v obrate ekonom-
sko upravičene?

ČRНОМЕЛЈ — V Črnomaljski občini je bilo lani in letos že nekaj reorganizacij delovnih organizacij in tozdov. Medtem ko sprememba organiziranosti v kolektivih, ki imajo sedež v občini, ni toliko zaskrbljujoča, pa odgovorne moreže v Črnomlju skrbijo predvsem tozdi, ki postajajo obrati, njihova podjetja pa imajo sedež izven občine.

V Črnomlju podpirajo reorganizacijo iz ekonomike upravičenosti in ne le na osnovi ocen o zmanjševanju režije, sestankov, delegatov. Vendar je bila žal marsikatera reorganizacija izpeljana brez elaboratov o tej upravičenosti. Tačko v nekaterih primerih odgovornih občinskih mož niso niti obvestili o spremembah organiziranosti, kaj šele, da bi jim dovolili, da bi tudi oni rekli kakšno besedo za ali proti.

Na izvršnem svetu so sicer jasno povestali, da se ne nameravajo vtikati v reorganizacije, radi pa bi vsaj vedeli, ali bodo zaradi tega koraka kakšni pozitivni učinki. Bojijo se namreč, da bodo prav majhne občine, kot je na primer Črnomaljska, pri tem potegnile najkrajšo, predvsem zaradi kadrovskega siračenja, delitve dohodka, odliva dohodka iz občine. Občutek imajo, da so se tisti, ki so najbolj pohitili z reorganizacijo, bolj ustrashili podjetništva, kot pa se mu prilagajajo. Ni morda to združevanje še bolj politično, kot je bilo tozdranje, čeprav je pod kinko ekonomije?

M. BEZEK-JAKŠE

PREDNOST IZVIRNIM REŠITVAM

ČRНОМЕЛЈ — Pretekli teden so v Črnomlju pripravili razpravo o spremembah slovenske ustave, na kateri so sodelovali vodilni delavci delovnih organizacij, vodstvo občine, člani svetov za družbenoekonomske odnose pri DPO, člani predsedstev občinskih DPO in predstavniki sindikatov večjih delovnih organizacij. Pomembnejše ustavne spremembe je predstavil član skupinske ustavne komisije Uroš Dular. Črnomaljci so predlagali, naj bi dali pri spremembah ustave prednost iskanju izvirnih rešitev, ki jih v osnutku primanjkuje.

**KAKO ZAPOSLITI
ZAPOSLENE?**

ČRНОМЕЛЈ — Čeprav je pri tukajšnji skupnosti za zaposlovanje prijavljeno 232 ljudi, brezposelnost pa se je v zadnjem letu povečala za okrog 300 odst., odgovorni pravijo, da še vedno nima kritična. Okrog 100 iskalcev zaposlitve je namreč nezaposljivih. Nekoliko bolj zaskrbljujoče je, da je kar tretjina priliva mladih brezposelnih, ter to, da za Slovenijo velja, da je tudi 30 odst. zaposlenih tehnološki presežek. To bi za Črnomaljsko občino pomenilo 2.400 ljudi brez dela, kar pa bi bila že prava katastrofa.

**KONČNO OBRTNA
ZADRUGA**

KOČEVJE — Medtem ko ima Ribnica že tri obrtne zadruge (od tega eno v likvidaciji), v vsej Sloveniji pa jih je okoli 100, so šele konec majja ustanovili prvo tako zadrugo tudi v Kočevju. Vajo je vključenih 10 obrtnikov kovinske stroke, klub temu pa je zadruga splošna, da se bodo vanjo lahko vključili tudi drugi. Sedež zadruge je v prostorih Obrnega združenja na Roški 9 v Kočevju. Za direktorja so izvolili Jožeta Lindiča (nekdanjega sekretarja občinske skupščine in izvršnega sveta), za predsednika pa Edvarda Plešnarja, ki je bil pobudnik za ustanovitev zadruge.

M. C.

ZAKAJ TOLIKO RAKA

KOČEVJE — V Kočevju je občutno več pljučnega raka kot v drugih območjih Slovenije. O tem smo pred meseci poročali tudi v našem listu in radijalu. O tem je 1. junija razpravljal tudi svet za varstvo okolja pri OŠ SZDL in sklenil, da je treba odkriti vzroke za to. V ta namen bodo opravili pregled smrtnosti zaradi raka najprej za višje ruderje in delavce v kemični tovarni Melamin. Razen tega bodo dobili ugovoritve republiških inšpekcijskih o ozavzanju mikrokrime v posameznih kočevskih podjetjih, od prisotnih pa še analize pitne vode.

Zaradi suma, da je območje nekdajega rudnika radioaktivno, so na tem območju opravili radiološke meritve z aparatu, ki jih imajo v občini, a niso ugotovili škodljivega sevanja. Predlog pa je naj bi opravili meritve s še bolj občutljivimi aparati.

J. P.

V KOČEVJU GASIVO ŽE 110 LET

KOČEVJE — Kar 110 let je že preživelno mesto ob Rinži od časa, ko so v njem začeli organizirano delovati gasilci. Jubilej bodo proslavili 10. junija, ko bodo organizirali srečanje in tekmovanje med pobratenimi gasilskim društvom. Sodelovalo bodo gasilci iz Škofje Loke, Žabnice, Sore in Šalke vasi. Na dvorišču gasilskega centra v Kočevju bodo priredili parado in proslavo.

Ko so člani GD Kočevje na letni konferenci analizirali svoje delo v preteklem letu, so ugotovili, da so prejeli 40 pozivov za intervencije. V akcijah gašenja in reševanja je sodelovalo 151 članov, ki so opravili 225 delovnih ur. Čeprav se je število počarov zmanjšalo — zasluga tako stanje gre tudi preventivni dejavnosti gasilcev — menijo, da bodo morali protipožarno preventivno več okrepiti. Med drugim predvidevajo izdelavo načrtov za gašenje in reševanje v večjih stanovanjskih zgradbah ter dodatno izobraževanje članov.

V. D.

Ustavna dopolnila po ribniško

V občini bodo zaključili razpravo okoli 20. junija — Zagotoviti finansiranje krajevnih skupnosti

RIBNICA — V dosedanjih razpravah o ustavnih dopolnilih v ribniški občini so se med drugim zavzeli za pravico do samoodločbe slovenskega naroda vključno s pravico do odcepitve, naša himna naj bi bila Zdravljica, izražena pa so bila tudi mnenja, da bi bilo treba sprejemati najprej republiške ustave in še nato zvezno ustavo.

Nadalje so menili, da je potreben krepiti oblastveno in samoupravno funkcijo občine in ne prenašati vse na republiko. Bolj natranno je potreben tudi razumejti pristojnosti občin in republike. Že kar v ustavi naj bi rešili tudi finansiranje krajevnih skupnosti, ki je zdaj možno iz petih virov, vse pa so nezavetni. To bi za Črnomaljsko občino pomenilo 2.400 ljudi brez dela, kar pa bi bila že prava katastrofa.

Zavzeli so se za ukinitev takega družbenopolitičnega zborova, kot je zdaj. Za družbenopolitični sistem so menili, da je še vedno nedorečen. Zavzeli so se za splošne in tajne volitve tudi raznih odgovornih, od občine do republike. Deleži naj bi bili stalni, kot nekaj odbornikov in poslancev. Funkcijo delegacije naj prevzame delavski svet oz. svet krajevne skupnosti. Ves sistem je treba odločno zmanjšati in posenčiti.

J. PRIMC

V GRIBLJAH ZAPELO ŠEST PEVSKIH ZBOROV

GRIBLJE — Minulo nedeljo so na tradicionalnem, letos že 12. srečanju belokranjskih pevskih zborov v Gribeljih nastopili: mladinski zbor OŠ Loka, lovski zbor, ženski zbor KUD Miran Jarc, mešani zbor Društva upokojencev in moški zbor Belt — vsi iz Črnomlja ter mešani zbor Udrudnega umirovljenika iz Karlovca.

po besedah govornika rušenje naše suverenosti in državnosti. So pa borci proti posloševanju, da je napad na JLA vse, kar je o njej rečeno.

Prezident republike odbora ZZB NOV je pojasnil, da je tudi v zvezni borčevski organizaciji veliko neenotnosti.

Borci iz drugih republik pa so prav tako začeli napadati slovenske borce, kot ostale organizacije iz drugih republik napadajo slovenske. Vsi ti napadi pa so v veliki meri posledica tendencionalnega informiranja.

Eno od črnomaljskih bork je zmotilo mladinsko proslavljanje dneva mladosti na tukajšnji tržnici. Medtem ko je na pisanje po zidovih bolj občakovalo kot otočevanja, pa je eden izmed borcev odločno dejal, da je nedavno početje mladih zanj vandalizem. Zanimalo pa ga je, kdo plačuje vse tiste, ki v Ljubljani delajo kontrarevolucijo in ustavljajo stranke. Na vprašanje, ali stranke sploh potrebujemo, si je odgovoril.

Prezident republike odbora ZZB NOV je pojasnil, da je tudi v zvezni borčevski organizaciji veliko neenotnosti.

Borci iz drugih republik pa so prav tako začeli napadati slovenske borce, kot ostale organizacije iz drugih republik napadajo slovenske. Vsi ti napadi pa so v veliki meri posledica tendencionalnega informiranja.

Eno od črnomaljskih bork je zmotilo mladinsko proslavljanje dneva mladosti na tukajšnji tržnici. Medtem ko je na pisanje po zidovih bolj občakovalo kot otočevanja, pa je eden izmed borcev odločno dejal, da je nedavno početje mladih zanj vandalizem. Zanimalo pa ga je, kdo plačuje vse tiste, ki v Ljubljani delajo kontrarevolucijo in ustavljajo stranke. Na vprašanje, ali stranke sploh potrebujemo, si je odgovoril.

Prezident republike odbora ZZB NOV je pojasnil, da je tudi v zvezni borčevski organizaciji veliko neenotnosti.

Borci iz drugih republik pa so prav tako začeli napadati slovenske borce, kot ostale organizacije iz drugih republik napadajo slovenske. Vsi ti napadi pa so v veliki meri posledica tendencionalnega informiranja.

Eno od črnomaljskih bork je zmotilo mladinsko proslavljanje dneva mladosti na tukajšnji tržnici. Medtem ko je na pisanje po zidovih bolj občakovalo kot otočevanja, pa je eden izmed borcev odločno dejal, da je nedavno početje mladih zanj vandalizem. Zanimalo pa ga je, kdo plačuje vse tiste, ki v Ljubljani delajo kontrarevolucijo in ustavljajo stranke. Na vprašanje, ali stranke sploh potrebujemo, si je odgovoril.

Prezident republike odbora ZZB NOV je pojasnil, da je tudi v zvezni borčevski organizaciji veliko neenotnosti.

Borci iz drugih republik pa so prav tako začeli napadati slovenske borce, kot ostale organizacije iz drugih republik napadajo slovenske. Vsi ti napadi pa so v veliki meri posledica tendencionalnega informiranja.

Eno od črnomaljskih bork je zmotilo mladinsko proslavljanje dneva mladosti na tukajšnji tržnici. Medtem ko je na pisanje po zidovih bolj občakovalo kot otočevanja, pa je eden izmed borcev odločno dejal, da je nedavno početje mladih zanj vandalizem. Zanimalo pa ga je, kdo plačuje vse tiste, ki v Ljubljani

Za solista je, za orkester ne

Zdravstvu, šolstvu in sociali grozi izguba — Bo brežiška občinska skupščina res morala z odlokom povišati prispevne stopnje?

BREŽICE — Okoli prispevkov za družbene dejavnosti se v občini že več kot dva meseca vrtijo kakor mačka okoli vrele kaše, zato se pripravljalci in predlagatelji gradiva sprašujejo, ali združeno delo noče ali ne more razumeti težav v šolstvu, zdravstvu, sociali in še kje. Zbor združenega dela je o teh problemih razpravljal 30. marca in 7. aprila, iste zadave pa so mleči še na posvetih z direktorji in predsedniki sindikatov, a se je, kot kaže, vse kolesje vrtelo v prazno.

Razrešitev gordijskega vozla vsakič preložijo in pri tem bržkone računajo, da bo galopirajoča inflacija zameglila realno ceno programov, ki jih samo še krčijo. Leta 1987 so družbene dejavnosti bremenile razporejeni dohodek gospodarstva z 32 odst., lani z 29,5 odst. ob dejstvu, da se je dohodek realno znižal. Razbremenitev so dosegli z omejevanjem programov, zmanjšanjem zapošlenih in krčenjem sredstev za vzdrževanje zgradb ter nabavo opreme. Ob manjšem obsegu fizičnih storitev so hkrati večali delež uporabnikov pri plačilu storitev, možnosti za socialne pomoci pa okrnili.

KRŠKE PRAZNIČNE PRIREDITVE

KRŠKO — V okviru prireditve v počastitev praznika občine Krško se bodo v tem tednu zvrstile še naslednje prireditve. V petek, 9. junija, ob 17. uri se bo začela tradicionalna športna prireditev 24 ur rokometa, ki bo posvečena 35-letnici rokometnega kluba Krško. Prireditev bo na Športnih igriščih osnovne šole Leskovec. V soboto, 10. junija, bo ob 8. uri na Trgu Matije Gubca slavnostni začetek 30. športnih iger papirne industrije Slovenije, zvezcer ob 19. uri pa bo v delavskem domu plesna prireditve. V nedeljo, 11. junija, se bo ob 9. uri začel kolesarski kriterij mesta Krško, ob 15. uri pa mednarodna tevjevodstvena dirka za zlati znak občine Krško.

INŽENIRSKI BIRO SOP

LJUBLJANA — V soboto, 10. junija, bodo v Ljubljani predali namenu nove prostore inženirskega biroja SOP. Z naložbo v to poslopje, kjer je zaposlenih okoli 150 delavcev SOP-a, predvsem inženirjev in ostalih strokovnjakov, ta uspešna krška delovna organizacija zaključuje novo razvojno obdobje.

Turizem ni le hotelska postelja

Doslej uspele prireditve opogumljajo

SEVNICA — Turistično društvo in hortikultura sekcijsa v Sevnici združujeta okrog 400 članov, med temi je tudi 39 članov podmladka na sevnici osnovni šoli Sava Kladnika. Turistično društvo se je uveljavilo zlasti s prireditvami, kot so Vrtljak, kjer pridejo na račun predvsem otroci. Novoletni sejem, ki ga posnemajo že tudi Krčani, in pa z Jesenskim srečanjem v Tržiču.

Razveseljivo je, da je pri slednji prireditvi že opaziti veliko pripravljenost ljudi v Mirenski dolini za sodelovanje. Krajanji so Jesensko srečanje sprejeli za svoje. Gostje so bili redna v glavnem domaćini. Posavci, zato da so bili toliko bolj prijetno posenečeni tisti gostje, ki so se pripeljali iz Ljubljane s turističnim vlakom in aranžmaju Slovenijaturista, ko so jih Sevnicanji na vlaku od Sevnice do Tržiča tako imenito posregli z domačo jedano in pijačo.

Triatlon Lisca, ki ga bodo letos avgusta spet pripravili skupaj z ZTKO, bo gotovo privabil več gostov oz. tekmovalcev od drugod kot pa domačin. Tako namreč kaže dosedanja praksa, saj je bila lani od 45 triatloncev več kot polovica od drugod, tudi iz Hrvatske in Gorenjske.

Sicer pa so si pri sevniskem turističnem društvu, ki ga vodi Franc Drobne, in pri hortikulturni sekcijsa, ki ji predseduje Silva Fric, letos zastavili kot prvo nalogo, da bodo bolj uredili kraje, da bi postali privlačnejši za domačine in tujce. Na zadnjem občnem zboru so znova opozorili na povsem nesprejemljivo lokacijo lesnega skališča v središču mesta ob Naselju heroja Maroka in železnici. Dokler tega ne odpravijo, pravijo Sevnicanji, nimajo nobenih možnosti in tekmovalcu za najlepše urejen kraj. Medtem ko hvalijo lepo urejeno okolico šole, omenjajo »živovratno« samem središču mesta, pri čemer misijo na razmetane kartone in prebrnjene kante za smeti za železnicino in nasproti vzorno urejene šole.

P. P.

Akcija za zgled Pohvala za KS Rako

Eno izmed preteklih sobot so v krajini skupnosti Raka pripravili in izvedli veliko očiščevalno akcijo, ki so jo organizirali skupaj s komitejem za gospodarstvo, Surovino in komunalnim podjetjem Kostak. Cilj akcije je bil počistiti delno divja smetišča po gozdovih in ob poteh.

Akcija je v celoti uspela, saj so iz krajini skupnosti Raka odpeljali 10 za bojnikov različnega materiala, ki so ga z veliko vremena pomagali zbrati tudi učenci tamkajšnje osnovne šole. Pomen akcije seveda ni samo v tem, da zdaj te krajinski skupnosti ni več divjih smetišč, krajom je bila pokazana tudi pot, kako je mogoče poskrbeti za čistote in lepote okolje. Tako imenovana poskusna akcija, ki bo služila za zgled podobnim akcijam v drugih krajinskih skupnostih, pa ima še eno razsežnost. Samo tisti gospodar, ki ima čisto in lepo urejeno dvorišče, lahko grmi proti nesnagi v vasi. Vzoprednice s to ugotovljivo v primeru krške občine ni težko potegniti. V nej je resuša več divjih smetišč in nesnage celo v samem mestu, ampak stari hladilniki in razmetane vrečke ter ostala nesnaga združiva niso hudo škodljivi, čeprav seveda ni ne lepo ne zdravo živeti v umazaniji. Pomen teh akcij, ki bodo bržkone še sledile, je v tem, da bodo Krčani in toliko večjo moralno upravičenost zahtevali od glavnih onesnaževalcev — ti pa so slej ko prej v industriji — da tudi poskrbjajo za okolje.

Te akcije ne bodo samo enkraten poskus, ampak jih bodo v občini izvajali dvakrat do trikrat na mesec. S tem bodo v občini ustvarjali drugačne navade, okolje bo čistitev in v tem primeru se bo le težko naseljati kdo, ki bi peljal iz Krškega svoje smeti v gozdček pod Sremičem ali ob cesto proti Raki.

J. S.

Res že grozi dvoizmenski pouk?

V krški občini na nekaterih šolah vlada prostorska stiska

KRŠKO — Skupna razprava vseh treh zborov krške občinske skupščine in delegatov občinske izobraževalne skupnosti o poročilu o izvajanju vzgojnico izobraževalnih programov ni dala odgovora na vprašanje, kaj naj bi v šolstvu spremenili, da bi se to otreslo težav. Zato pa je spet razkrila vrsto težav, s katerimi se ubadajo prosvetarji v krški občini, ki pa niso nič drugačne, kakor so drugod.

Edina in očitna razlika je v tem, da je krška občina med najbolj razvitim v Sloveniji, ker na lestvici občin po družbenem proizvodu zaseda mesto pod vrhem.

• Stiska, v kateri se je znašlo krško šolstvo zraven pa še otroško varstvo in zdravstvo, kaže, da je v krških družbenih dejavnostih nekaj narobe. Vendar z omejitvami in dodatnimi obremenitvami šol in staršev očitno ne bo mogoče doseči kaj dosti. Kaj več, kot je že prineslo krčenje osnovnega programa, ukinitve celodnevne šole in podaljšane bivanja, močno povečanje sodelujočega staršev, od šolstva ni mogoče zahtevati. Predsednik izvršnega sveta je bil pri tem več kot odkrit, ko je dejal, da bo za družbenega dejavnosti namenjeno 30 odst. družbenega proizvoda in se bodo morali vsi porabniki tega denarja znajti znotraj okvira, ki ga je postavila zvezna vlada.

hom in je treba brati vse očitke na račun politike in njen odnos do šolstva samo v tej zvezi. Vendar nihče med razpravljalci ni mogel zaobiti dejstvo, da so v krški

RIBJI PIKNIK V PODBOČJU

KRŠKO — Agencija Opus iz Krškega pripravlja bogat program zabavnih in družabnih prireditv, s katerimi namerava poprestiti krško kulturno življenje. Ena izmed takih prireditv bo Veseli vikend v Podbočju pri ribogojnici Vidmar, ki bo trajal od 23. do 25. junija od dopoldanskih do jutranjih ur. V petek bodo v programu sodelovali gledališčniki iz sevniskega Mladega odra, ki se bodo v gledališču na prostem predstavili s Scapinovimi zvijačami. V soboto bo kino na prostem in nastop plesne skupine Kaj iz Maribora, v nedeljo se bodo posveli najmlajši, istega dne popoldne pa bo tradicionalni ribji piknik ob spremljavi ansambla Objem.

jo nobenih argumentov za to, da tudi družbene dejavnosti prispevajo k večji produktivnosti. Zahtevajo enotne raziskave skupnosti, vendar teh ne bo vsaj še leta dñi, zato bodo škodovale predvsem sebi, če bodo v malih šoši ukinjali število ur, če bodo prenehali kuhati tople maličice in če bodo kulturo, telesno kulturo in še koga prikrajsali še za tiste drobtinice, ki so jih dobivali do zdaj.

Tajnica skupnih služb SIS za družbene dejavnosti Jana Videnič ob sedanjem razvoju dogodkov glede na razplet z druge strani. V primeru, da občine same niso sposobne zagotoviti denarja po povprečni prispevni stopnji, jim republika lahko ukine solidarnost, ki jo prejemajo. S takimi ukrepi varujejo z zakonom zagotovljene programe. In ce

• Preostane samo še ukrep družbenega varstva in uveljavitev višjih prispevnih stopenj z občinskimi odločili. Za naprej pomeni to tudi ukinitev občine, če združeno delo ni sposobno vzdrževati družbenega standarda in če ima denarja komaj za solista, si ne more privočiti orkestra.

bodo v Brežicah še naprej zadrževali prispevne stopnje pod povprečjem v SRS, grozi izguba zdravstvu, šolstvu in sociali.

J. TEPPEY

PODVOJENA VODARINA?

BREŽICE — Komunalno obrtno podjetje predlaga, da bi se cene njihovih storitev zviševala vsak mesec. Ža junij naj bi se voda podražila za 98 odstotkov, kanalizacijski prispevek za 101 odst. in odvoz smeti za 92 odstotkov.

DARILLO OBČINSTVU

BREŽICE — Zavod za kulturo in kulturna skupnost občine Brežice vabi na krajnji 9. junija, ob 20. uri na zabavno-koncertno prireditve v prenovljeni dvorani Prosvetnega doma. Vstopnine, ki jih organizatorja prodajata prireditve občinstvu v zahvalo za prispevke, ki so jih posamezniki darovali v akciji po lokalnem radiu »Naredimo si lepši in udobnejši Prosvetni dom!« Jutrišnji gostje bodo: Vinko Šimek-Jaka Šraufciger z duetom Duo Demi, ansambel Tonja Hervola s pevko Marjeto, Godba na pihala Loče in citrašinja Mateja Ferencák z vokalno spremljavo.

Brigadirji bodo imeli svoj klub

Radi bi izvedeli naslove in se še kdaj srečali

BREŽICE — V akciji za ustanovitev kluba brigadirjev veteranov v Posavju je brežiškim mladincem do sedaj uspelo zbrati okrog trideset naslovov udeležencev mladinskih delovnih akcij v času od 1945 do 1965. Deset izmed njih se jih je pretekli teden zbralo na posvetu s predstavniki brežiške mladine. Ti so veteranom najprej predstavili letošnje aktivnosti na področju mladinskega prostovoljnega dela v Sloveniji, zatem pa še tako dejavnost v brežiški občini v zadnjih štirih letih.

»V Ljubljani je vsako leto srečanje brigadirjev veteranov, toda lani so se ga prvič, kolikor vsem, udeležili tudi nekateri iz naših krajev, čeprav je bilo tu mnogo udeležencev mladinskega prostovoljnega dela. Res škoda, da nismo tako organizirani kot v nekaterih krajih po Sloveniji, kjer imajo brigadirji veterani svoje klube, nekateri pa tudi pravopore. Tudi v Brežicah bi želeli ustanoviti tak klub, ki bi organiziral občasnega srečanja, poiskal še druga imena nekdajih brigadirjev in organiziral udeležbo na srečanjih republiškega in zveznega pomena. Izleti v kraje, kjer so se odvijale akcije takoj po vojni, so namreč enkratno in nepozabno doživetje,« je zadržal Dobrovčan Jože Zupančič, ki je štirikrat sodeloval na akcijah kot strokovni delavec, že je lani znašal po poldrugi milijon dinarjev na gospodinjstvo (tedaj 1000 DEM), in si sedaj seveda želijo, da bi asfalt dobili čimprej. Klub finančnim zagatam smo v krajini skupnosti prepričani, da bodo z deli pričeli poleti,« meni Bogovič.

»Pri nas teče samoprisev, že četrto leto in v tem času smo marsikaj naredili, a vendar ne vsega, kar smo si zastavili. Doslej smo asfaltirali okoli 4 km krajinskih cest, za novo asfaltno prevleko pa so pripravljeni še štiri odsek približno tolkinke dolžine. Pripravljalna dela so bila že izvedena, dela pa so naši pričeli, ker krška komunalna skupnost nima denarja. Zadeva je nekoliko nerodna, ker so krajani že prispevali svoj dodatni del, ki je lani znašal po poldrugi milijon dinarjev na gospodinjstvo (tedaj 1000 DEM), in si sedaj seveda želijo, da bi asfalt dobili čimprej. Klub finančnim zagatam smo v krajini skupnosti prepričani, da bodo z deli pričeli poleti,« meni Bogovič.

Prvi korak k nastanku kluba brigadirjev je že bil storjen. Oblikovali so iniciativni odbor, ki bo vodil nadaljnje aktivnosti.

B. D.

V BREŽICAH MANJ KRVODAJALCEV

BREŽICE — V krvodajalski akciji, ki je bila 31. maja in 1. junija, se je odzvalo 269 prostovoljev iz brežiške občine. Občinski odbor RK se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje, v napovedanih razgovorih s sindikati in udeleženci akcije pa bo skušal zvesteti razloge za manjši odziv, da bi za naprek skupno učinkovito pripravili akcije in ljudi bolje seznanili s pomenom te humanne dejavnosti.

508 KRVODAJALCEV

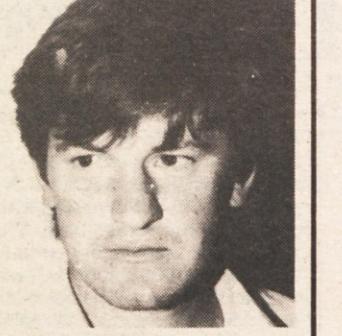
SEVNICA — Občinski odbor Rdečega križa Sevnica je 29. in 30. maja pripravil krvodajalski akciji v dvorani sevnškega TVD Partizan. Prišlo je 537 krvodajalcev, odvzemov pa je bilo 508. Iz Krmelja, kjer bo 3. avgusta krvodajalska akcija, je prišlo 46 krvodajalcev, poseben avtobus jih je pripeljal tudi z Bučke, krvodajalci pa so prišli tudi iz drugih krajev sevnške občine. Krvodajalcev je bilo 31 več kot lani, najstevnejši pa so bili iz dveh največjih delovnih kolektivov, Lisce in Jutranjke. Občinski odbor Rdečega križa se toplo zahvaljuje vsem, ki so darovali kri.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA NEKADILCEV

SEVNICA — Društvo nekadilcev iz Sevnice vabi na občni zbor društva, ki bo v petek, 9. junija, ob 17.30 v sevnški osnovni šoli Sava Kladnika. O skodeljivosti kajenja bo predaval primar Jurij Pesjak. V kulturnem sporednu bo nastopila glasbena skupina 4. letnika srednje šole za zdravstvene delavce iz Celja.

občini v preteklih letih vlagali veliko denarja v gradnjo šol. Toda glej ga, zlomka, po številu šol in po njih velikosti krška občina nikar ne zaostaja, zato tem bolj čudi strah, da bodo morali na nekaterih šolah uvesti dvoizmenski pouk.

Drugo pomembno vprašanje, ki zahteva šolstvo, je organiziranost. Predstavnik mladine je navrgel očitke, da ni prav nobene potrebe po tem, da bi se vsak ravnatelj posebej ukvarjal z »biznisi

Franc Bogovič, predsednik sveta KS Koprivnica

Čakajo na asfalt

Dela kasnijo, ker ni denarja — Vrtec bo!

KOPRIVNICA — »Brez samoprisev seveda ne bi mogli toliko narediti, kot smo v zadnjih dveh letih, vendar na ta način z

Papičev dar Metliki

Metliški rojak izročil Belokranjskemu muzeju v varstvo 27 del — Pri nas pre malo znan kipar

Akademska kipar Julij Papič je 22. maja izročil Metliku v dar in Belokranjskemu muzeju v varstvo 27 svojih del. Čeprav že 53 let živi v Zagrebu, ni pozabil rojstnega kraja in prav užitek ga je poslušati, kadar spregovori v arhaičnem metliškem narečju. Na rojstno Metliko je zelo navezan, rad prisluh novicami iz nje, vesel je vsakega njenega napredka.

Hiše v Metliku, kjer je bil leta 1912 rojen, že dolgo ni več. Zgorela je, kot še več drugih, med nemško ofenzivo poleti 1944. Današnja Metlika je povsem drugačna od tiste, iz katere je Julij Papič odšel v svet. Pot ga je vodila na keramično šolo v Ljubljano, od tam pa v Prago na umetnostno akademijo. V Pragi si je tudi izbral življenjski družico.

Ob vrtnici v Jugoslavijo je imel zaradi glasno izrazenega mišljena kmalu opraviti s policijo in sodiščem. Obojen je bil po zakonu o zaščiti države in prestajal kazen na Adi Ciganliji. Po odsluženi kazni je nekaj časa delal v keramični tovarni v Novem mestu. V Zagrebu se je za stalno naselil leta 1936.

Kot umetnik se je težko prebijal. Po osvoboditvi je bil med ustavnitelji Združenja likovnih umetnikov Hrvaške in umetniške zadruge Likum. Sedemnajsti let je bil likovni pedagog na zagrebških srednjih šolah.

Slovenčini njegov opus slabo poznamo, saj je Papič v Sloveniji tudi malo razstavljal, vsega trikrat: dvakrat v Metliku in enkrat v Novem mestu. Bolje pa se je uveljavil na Hrvaskem, zlasti v okviru omenjenega Likuma.

Julij Papič je predvsem kipar. Čeprav se je zapisal mali plastiki, se je loteval tudi skulptur večjih razsežnosti. V Metliku, v spominskem parku na Trgu svobode, stoji njegov kip Belokranjski borcev, pred vhodom v metliški grad pa njegov doprsni kip s podobo kiparja Aloja Gangla. Vendar Papič suvereno obvlada tudi grafiko in risbo, kar je že večkrat dokazal.

Metliški rojak Julij Papič je s svojim velikodušnim darilom znatno obogatal umetniško zbirko Belokranjskega muzeja in s tem najbolje izprizadel, kajčuti do rodne Metlike in Bele krajine. Belokranjski muzej se mu na tem mestu javno zahvaljuje in mu želi še veliko ustvarjalnih let.

ZVONKO RUS

Glasbena revija (spet) v Trebnjem

Na tradicionalni celovečerni prireditvi nastopili učenci vseh glasbenih šol iz Dolenjske in posavske regije, in to na različnih instrumentih

TREBNJE — Na območju Društva glasbenih pedagogov Dolenjske potekajo že nekaj let zapovrstjo medobčinske revije učencev glasbenih šol iz dolenjske in posavske regije. Po dogovoru med glasbenimi šolami bi morala biti ta prireditve vsako leto v drugem kraju, kar naj bi jalo poseben čar, sodelujejo pa bi dobili tudi možnost spoznati nova okolja in razmere, v kakršnih delujejo posamezne glasbene šole. Letos je bil na vrsti Črnomelj, vendar se je tamkajšnja glasbena šola izvedbi revije odrekla. Revijo je tako že drugič zapored organizirala trebanjska glasbena šola v sodelovanju s Centrom za izobraževanje in kulturo, ki deluje kot tozd VIO v Trebnjem.

DREVI ZAKLJUČNI KONCERT UČENCEV

NOVO MESTO — Danes, v četrtek, 8. junija, bo ob 19.30 v novomeškem Domu kulture zaključni koncert učencev glasbene šole Marjana Kozine v tem šolskem letu. Nastopili bodo solisti, komorne skupine, harmonikarski zbor, plesne skupine, pevski zbor male glasbene šole in mladinski zbor glasbene šole. Koncert bo v prerezu predstavljal dejavnost, ki poteka na tej novomeški šoli.

Na celovečerni prireditvi, ki je potekala minuli petek v improvizirani dvorani (zgornji avl) stare osnovne šole, so se kot solisti na posameznih instrumentih, kot solo pevci in kot člani instrumentalnih ustvarjalcev predstavili učenci iz glasbenih šol v Brežicah, Črnomelju, Krškem, Novem mestu, Sevnici in Trebnjem, program pa sta popestila mlajši mladinski in mladinski pevski zbor trebanjske glasbene šole, ki ju vodi ravnatelj Tatjana Mihelčič. V pesto se staljenjem sporedno so se izmenjivali zvoki blokflavte, flavte, klarineta, kitare, kontrabasa, klavirja, trobente, harmonike, skupaj s klavirjem pa še violina in violinčelo, pri čemer so obiskovalci slišali vrsto najrazličnejših skladb domačih in tujih skladateljev iz raznih obdobij. Bil je lep in zanimiv večer za uho,

strokovnjaki pa bodo bržkone dodali, da tudi znanje, ki so ga pokazali nastopajoči, ni bilo daleč od trenutno najvažnejše izdaje posameznih šol.

Brežiška, krška in trebanjska glasbena šola so v večeru prispevale po tri točke, novomeška dve in sevnška eno, črnomalska pa največ — kar pet.

I. Z.

BOŠTANJSKI FANTJE V LUTROVI KLETI

SEVNICA — Ubrano petje oktet Boštanjski fantje, ki praznuje srebrni jubilej, ima številne privržence tudi izven Boštanja. In ti bodo lahko prišli na svoj račun v soboto, 10. junija, ob 19. uri v Lutrov kleti pod sevnškim gradom, kjer bodo Boštanjski fantje ponovili jubilejni koncert. Spored bo povezoval znani slovenski igralec Aleš Valič. To bo zadnji javni nastop priljubljenega oktetka pred gostovanjem v Zvezni republiki Nemčiji, kjer bodo Boštanjanci v Münbergu gostje ob 5. obletnici združenega pevskoga zborna Slovenskega kulturnega in športnega društva Simon Jenko v Nürnbergu in SKD Miško Kranjec v Erlangenu.

Glasbena šola tudi v Metliki?

Zdaj imata tam svoje oddelke novomeška in črnomalska glasbena šola

METLIKA — V dolenjski regiji edino metliška občina nima svoje glasbene šole, marveč delujejo v Metliki dislocirani oddelki glasbenih šol iz sosednjih občin, črnomalske in novomeške. Čeprav je tako že leta, pa je šele na sestanku pred dvema tednoma v jasni obliki prišlo na dan, da je takšna organizacija glasbene vzgoje zelo neprimerna, celo moteča, in da z oddelki drugih glasbenih šol ni v Metliki več mogoče nadaljevati.

Na omenjenem sestanku, sklicanem na pobudo predsedstva občinske konference Socialistične zveze v Metliki, je bil govor o osamosvojitvi te vzgojno-izobraževalne dejavnosti, o lastni glasbeni šoli, za kar da imajo v Metliki zagotovjen prostor, kadre in denar, ne nazadnje pa da je temu naklonjen tudi širši interes. V kakšni obliki bo poslej potekala glasbena vzgoja v tej belokranjski občini, ali bodo ustanovili svojo oz. samostojno glasbeno šolo ali pa bo ta dejavnost pripojena eni od osnovnih šol, metliški ali podzemelski, bo kmalu znano. Glasbeno šolstvo v metliški občini naj bi namreč po zahtevi, izoblikovani na tem sestanku, že v šolskem letu 1989/90 začnejo po novem.

Predlog o novi organiziranosti bo do 15. junija pripravil učitelj glasbene vzgoje Ivan Jerina ter ga poslal glasbenemu šolam v Črnomelju in Novem mestu, osnovnemu šolam v Metliki in Podzemljiju, organizacijski enoti Zavoda SRS za šolstvo v Novem mestu, hkrati pa tudi metliškemu izvršnemu svetu, občinski izobraževalni skupnosti in družbenopolitičnim organizacijam.

I. Z.

ČRНОМЕЛЈ — V soboto, 10. junija, bodo ob 10. uri v tukajnjem kulturnem domu odprli 1. belokranjski likovni bienale, prireditve, za katero je dal pobudo akademski kipar Jože Vrščaj, prvi razstavljač v letos odprtih galerij Miniart. Na otvoritvi bo govoril predsednik črnomalske občinske skupštine Mladen Radočič, o bienalu in razstavljenih delih pa bo strokovno mnenje podala umetnostna zgodovinarica Andreja Brancelj. Sicer pa se bo prireditve začela z letnim koncertom učencev črnomalske glasbene šole in predstavljivo pesniške zbirke Ob ostrih robovih svetlobe mlađega belokranjskega avtorja Boštana Švajgerja. Njegove pesmi bo bral igralec Ivo Ban iz Ljubljane.

Razstava 1. belokranjskega likovnega bienala bo postavljena dela v galeriji Miniart in dela v zgornji avli kulturnega doma. Dela bodo na ogled do vključno nedelje, 25. junija. Do minute sobote je 20 avtorjev prispevalo precej nad 50 likovnih del, ustvarjenih v najrazličnejših tehnikah. Koliko jih bo razstavljenih, pa v trenutku, ko to pišemo, še ni znano. Čeprav je rok za prijave in dostavo del že potekel, se nameč že kar naprej javljajo likovniki belokranjskega rodu. Tolikšno število prijavljenih belokranjskih likovnikov za 1. bienale je presenetilo tudi same organizatorje, ki niso imeli popolne evidence o ustvarjalcih.

Ob koncu bienala se bodo belokranjski likovniki zbrali v Črnomelju, ustanovili likovno društvo in se pogovorili o poslejšnjem organiziranem delu. Sodeč po vsem, kar se dogaja zadnje tedne, gre v tem belokranjskem mestu za velik premik na kulturnem področju, za nekakšno črnomalsko kulturno pomlad.

I. Z.

kultura in izobraževanje

GODBENIKI KONČALI 10. REPUBLIŠKO TEKMOVANJE

KRŠKO — Minulo nedeljo je bil tu že zadnji, četrti tekmovalni koncert letosnjega, že 10. tekmovanja pihalnih orkestrov Slovenije. V Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja se je predstavilo pet orkestrov, med njimi tudi oba prijavljena iz Posavja: pihalni orkester krške TCP Djuro Salaj in godba iz Kapel. Na prvih treh koncertih v Postojni, Radecah in Mengšu je nastopilo 16 orkestrov. Tekmovali so orkestri, ki sodijo v drugi kakovostni razred.

IZŠLA ZBIRKA PESMI BOŠTJANA ŠVAJGERA

ČRНОМЕЛЈ — V Beli krajini se je pojavila pesniška zbirka Ob ostrih robovih svetlobe, katere avtor je mladi Boštjan Švajger. Knjižici, izdani v samozaložbi, so pomagali na sveto mene, ZKO in nekatere druge organizacije iz Črnomelja. Spremno besedje je napisal Toni Gašperič, oblikovanje in fotografije so delo Igorja Andželiča, zbirko pa so v 500 izvodih natisnili v Ljubljani. Programska izdobje zbirke nakazuje uvodna pesem Jurjevo, ki nekako v folklorni luči predstavlja Belo krajino in življenje v njej.

Likovni bienale tudi v Črnomelju

Odprt bo 10. junija, sodeluje pa okoli 20 belokranjskih likovnih ustvarjalcev

ČRНОМЕЛЈ — V soboto, 10. junija, bodo ob 10. uri v tukajnjem kulturnem domu odprli 1. belokranjski likovni bienale, prireditve, za katero je dal pobudo akademski kipar Jože Vrščaj, prvi razstavljač v letos odprtih galerij Miniart. Na otvoritvi bo govoril predsednik črnomalske občinske skupštine Mladen Radočič, o bienalu in razstavljenih delih pa bo strokovno mnenje podala umetnostna zgodovinarica Andreja Brancelj. Sicer pa se bo prireditve začela z letnim koncertom učencev črnomalske glasbene šole in predstavljivo pesniške zbirke Ob ostrih robovih svetlobe mlađega belokranjskega avtorja Boštana Švajgerja. Njegove pesmi bo bral igralec Ivo Ban iz Ljubljane.

Razstava 1. belokranjskega likovnega bienala bo postavljena dela v galeriji Miniart in dela v zgornji avli kulturnega doma. Dela bodo na ogled do vključno nedelje, 25. junija. Do minute sobote je 20 avtorjev prispevalo precej nad 50 likovnih del, ustvarjenih v najrazličnejših tehnikah. Koliko jih bo razstavljenih, pa v trenutku, ko to pišemo, še ni znano. Čeprav je rok za prijave in dostavo del že potekel, se nameč že kar naprej javljajo likovniki belokranjskega rodu. Tolikšno število prijavljenih belokranjskih likovnikov za 1. bienale je presenetilo tudi same organizatorje, ki niso imeli popolne evidence o ustvarjalcih.

Ob koncu bienala se bodo belokranjski likovniki zbrali v Črnomelju, ustanovili likovno društvo in se pogovorili o poslejšnjem organiziranem delu. Sodeč po vsem, kar se dogaja zadnje tedne, gre v tem belokranjskem mestu za velik premik na kulturnem področju, za nekakšno črnomalsko kulturno pomlad.

I. Z.

Predaleč do matičnosti

Ljudska knjižnica v Črnomelju ne bo kos kadrovskim in prostorskim zahtevam — Dve knjige na občana

ČRНОМЕЛЈ — Že sedaj je jasno, da črnomalska knjižnica do konca tega srednjoročnega obdobja ne bo izpolnila vseh pogojev za pridobitev matičnosti. Nadaljevanje se bodo predvsem kadrovski deli pri dnevnem delu, kjer bodo učenci, ki upajo, da se bodo po številu knjig prizadeli, na koncu leta 1989/90 začeli s delom v novomeških šolah. Čeprav je bilo na dan, da je imajo v Metliki zagotovjen prostor, kadre in denar, ne nazadnje pa da je temu naklonjen tudi širši interes. V kakšni obliki bo poslej potekala glasbena vzgoja v tej belokranjski občini, ali bodo ustanovili svojo oz. samostojno glasbeno šolo ali pa bo ta dejavnost pripojena eni od osnovnih šol, metliški ali podzemelski, bo kmalu znano. Glasbeno šolstvo v metliški občini naj bi namreč po zahtevi, izoblikovani na tem sestanku, že v šolskem letu 1989/90 začnejo po novem.

Predlog o novi organiziranosti bo do 15. junija pripravil učitelj glasbene vzgoje Ivan Jerina ter ga poslal glasbenemu šolam v Črnomelju in Novem mestu, hkrati pa tudi metliškemu izvršnemu svetu, občinski izobraževalni skupnosti in družbenopolitičnim organizacijam.

I. Z.

hale veljati omejitve za skupno porabo. Takrat bi prispevno stonjo v občini dvojnili za skoraj 100 odst. Tako bi dosegli povprečno slovensko prispevno stopnjo, kajti sedaj je prav črnomalska med najnajljiverimi v republiki.

Klub težavam, ki jih ne manjka, pa je delo knjižnice zelo uspešno. Tako je bilo v njej na ogled več razstav, pripravili so številne literarne večere, ure pravljic, ilustracije zgodbic za učence, knjižne uganke, učne ure za dijake in še morsik.

M. BEZEK-JAKŠE

Cankarjevo priznanje

Dobili so ga najboljši na območnem tekmovanju

NOVO MESTO — V sredo, 24. maja, je bila v Dolenskem muzeju slovenska razglasitev rezultatov nedavnega tradicionalnega območnega tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ki ga je Slavistično društvo Dolenske pripravilo na osnovni šoli Grm. Žmagovalce in njihove mentorje je sprejel predsednik novomeške občinske skupštine Franc Sali.

Tekmovanja se je udeležilo 44 učencev iz dolenskih, belokranjskih in posavskih osnovnih šol (I. stopnja) ter 21 učencev začetnih in končnih letnikov usmerjenega izobraževanja (II. in III. stopnja). Tekmovalci so pokazali poglavljeno poznavanje materinega jezika in del Antonia Ingoliča (I. stopnja), zbi-

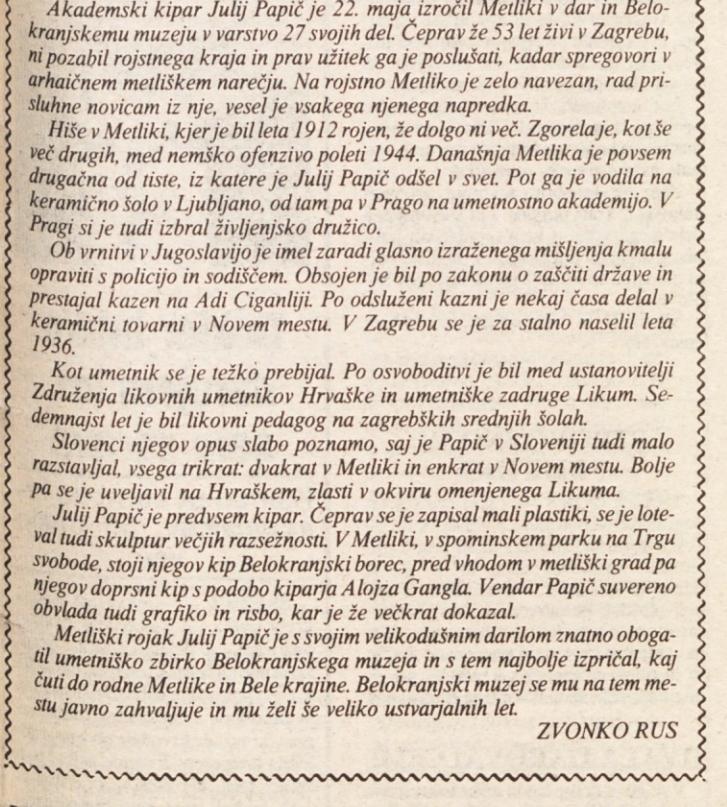
rke Pesni štirih in njenih avtorjev (II. stopnja) ter primerjali Smoletovo Antigo z istoimensko Sofoklovo drama.

Tekmovanje je vodila prizadetna organizatorica Sonja Simčič z OŠ Grm.

Rezultati — I. stopnja: 1. Katarina Slapničar, OŠ Trebnje, in Mateja Kotnik, OŠ Brezice 2. Urška Longar, OŠ Brsljin, 3. Marko Hidek, OŠ Katja Rupe; II. stopnja: 1. Alenka Mavšar, SŠ E. Kardelja Črnomelj, 2. Dušan Kofalt, SŠ TZU B. Kidrič Novo mesto, 3. Irene Vidmar, SŠPTNU Novo meso; III. stopnja: 1. Milena Matko, DESŠ Novo mesto, 2. Irena Bajuk, SŠ E. Kardelja Črnomelj, in 3. Sabina Repše, SŠPTNU Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

7

PRIZNANJA IN KASETE — Na posavski pevski reviji v Sevnici so nastopajoči izročili priznanje, zborovodjem pa še kaseto oktet Boštanjski fantje. Prejeli so jih (z leve proti desni): Manca Vidic, Miha Haler, Elizabeta Križanič, Rom

Še: »Šintarji na cesti skozi vas Radence

O miniranju drugače

Piscu tako nesmiselnega pisanja je zameril vsak vaščan Radenc. In sicer zaradi tega, ker sam ni bil udeležen pri gradnji ceste, ki jo omenja, zraven pa še žali podjetje, ki izvaja dela. Piše o malomarnem ravnjanju z naravo in o nepravilnem miniraju. Če bi se pisec prej pozanimal, kako se dela izvajajo, bi se tega ne lotil. Podjetje GOK Črnomelj je namreč delo prevzelo tako rekoč na zupanje, brez zagotovljene plačila. Delajo na zelo težkem terenu, vendar do kvalitetno.

Z ob trasirjanju ceste so lastniki zemljišč, po katerih teče sedanja cesta, brezplačno odstopili zemljo, čeprav so vedeli, da bodo ob tem imeli še škodo. Cesta je še vedno v izgradnji. Kmalu bo pripravljena za asfaltno preveleko, zato pisec priporočam, da vse svoje sposobnosti vpne v zbiranje finančnih sredstev zanjo.

Skale ob cesti bodo verjetno prisile kar prav pri popravilu jenza na Kolpi v Radencih, ki je zelo potrebno. Naj zaključim odmre na pisanje z misijo, naj nikogar ne presenečajo posegi v naravo, kajti brez skrunjenja narave ni napredka.

R. K.

Razočarani smo

Po ustanovitvi podružnice SKZ smo tam, kjer smo bili

Minili so meseci od ustanovitve Podružnice SKZ Vinica, ustanovljene z najboljšimi nameni, proti nikomur in škodo nikogar, danes pa ugotavljam, da smo v glavnem tam, kjer smo bili, se pravi na začetku. Poleg okvirnih točk iz programa SKZ smo na svojih sestankih obravnavali specifične probleme kmetijstva in problematiko kraja nasprotno. Ob tem smo vabili vse mogoče predstavnike, odzval se ni nihče, zanimanje je pokazala edino kmetijska zadruga. Tako imenovani predstavniki ljudstva se nas izogibajo, očitno, nas ne jemljejo resno. Glede na širino problematike, ki smo jo zastavili, sklepamo, da jim za napredok kraja ni mar, čeprav so to odgovorni, nekateri celo poklicno.

Na enem od sestankov smo razpravljali o možnosti za ponovno uvedbo kmetijskega sejma, ki je bil pred leti z ukazom od zgoraj enostavno ukinjen. Tudi če so takrat obstajali kakšni razlogi za takšno poteko, jih danes ni. Ukinitev sejma in vztrajanje na sedanjem odpoku je komično, zlasti zato, ker se ima Vinica za turističen kraj, ima tudi svoje turistično društvo, kmetijski in kramarski sejem pa turizmu prav gotovo ne bi škodoval.

Vinica je sploh značilen realsozialistični kraj: ima infrastrukturo skoraj za manjše mesto, smeti v okolici pa za velemesto. Nima sicer ekološkega društva, ima pa Klub priateljev RTV Ljubljana.

Za Podružnico SKZ Vinica:
BORIS FORTUN
Damelj 2

Odobravamo stališča vodstva SRS

Sporočilo borcev 1. slovenske artilerijske brigade NOV in POS, zbranih ob 45. obletnici ustanovitve brigade v soboto, 3. junija, v Ljubljani

Ob 45. obletnici ustanovitve 1. slovenske artilerijske brigade smo imeli borci 1. junija tovarisko srečanje v Domu JLA v Ljubljani. Pregledali smo delo odbora skupnosti borcev in obujali spomine o težkih in napornih bojni poti brigade. Borci so v razpravi poudarili zaskrbljenost za današnje neugodne razmere v Jugoslaviji, ki zelo odstopajo od tistih idealov in ciljev, za katere smo se še kako borili.

Borci smo enotno sprejeli za javnost naslednje sporočilo:

»Mi, borci in starešine 1. slovenske artilerijske brigade, zbrani ob 45. obletnici ustanovitve brigade dne 3. 6. 1989 v Ljubljani, sporočamo javnosti in posebej Predsedstvu SRS, Skupščini SRS in stališču RK SZDL Slovenije, kar se tiče razreševanja problemov znotraj Jugoslavije.

Naša brigada je bila v času narodnoosvobodilne vojne največja enota posebnega roda vojske v cel NOV. S svojim artilerijskim orozjem in v pohodnih spopadih je veliko doprinela k osvoboditvi Slovenije in Jugoslavije. Mislimo, da je doslej

zgodovinopisje spregledalo dejstvo, da je slovenska partizanska vojska s svojimi brigadami, divizijami in korpusi bila prva od vseh vojsk antihitlerjevske koalicije, ki je prodrla v Hitlerjev »večni Reich« in Mussolinijev »novi rimski imperij«.

Borili smo se na ozemlju, ki je bilo po stališčih vseh vojnih doktrin za gverilsko vojskovanje popolnoma nemogoče. Preprečeno je bilo v celoti s komunikacijami, po katerih so bili možne z motorimi prevoznimi sredstvi izredno nagle koncentracije sovražnih sil. Možen je bil dovoz tankov in najtežjih artilerijskih orozjem na celotno ozemlje, tako da je bila izstrelki dosežena slernačna točka ozemlja. Bili smo vedno prvi na udaru. Preko nas je šel tudi celoten valj sovražnih vojsk z Balkana z vsemi kvizilinskimi enotami vred v zaključnih operacijah. Za osvoboditev Jugoslavije pa vendar nikoli nismo klonili.

Slovenske brigade, divizije in korpusi ter partizanski odredni nikoli niso zapustili svojega ozemlja, razen kadar je šlo za skupne akcije s hrvaško NOV, s katero smo vedno dobro sodelovali.

S svojo disciplino, visoko moralom v

vseh ozirih in z bojnimi uspehi je partizanska vojska zaslužila in upravičila zaupanje, ki ga je bila deležna pri celotnem slovenskem ljudstvu. Če ne bi vojska in narod bila eno, bi boj ne bil možen.

Iz te entnosti, iz neizmernega hrepnenja po lastni svobodni državi in z nepo-pustljivim bojem za življeno in smrt je nastala naša slovenska republika.

Zato ne dovolimo nikomur, da nam kakorkoli krati pravice. Od slovenskega državnega vrha in vseh republiških političnih organov pričakujemo, da so na višini naloga, ki so jih sprejeli od občanov SR Slovenije.

Sporočilo je bilo sprejet z velikim aplavzom.

IVAN SOMRAK

STROKOVNO IN PRIJETNO

TRŠKA GORA — Člani društva vognogradnikov, podružnica Novo mesto — Trška gora, so 20. maja imeli svoj tradicionalni strokovni izlet, ki se ga je udeležilo 44 članov. V Brežicah so si najprej ogledali polnilnico in kleti Slovinja, zatem pa se odpeljali do Kumrovca, izlet pa zaključili z ogledom graščine dr. Kajfeža in obiskom kmečkega turizma pri vognogradniku Francu Balonu na Bizejškem.

HVALA DAROVALCEM!

V sklad za drage medicinske instrumente pri OO RK so prispevali: sindikalna konferenca IMV-tozd Tovarna avtomobilov Novo mesto — 1.550.000 din; Janez Gačnik, Jerebova 8, Metlika — 1.000.000 din; Kmetijska zadruga Metlika — TZD sindikat namesto venca očetu Franca Kraševca — 150.000 din; Podgorski mučeniki iz Stopič — 630.000 din; Ana Bilbija, Ragovska 6/a, Novo mesto, namesto izplačila honorarja od KS Majde Šilc — 300.000 din; KUD Pavel Golija, Trebnje — 1.640.000 din; IMV Novo mesto — kadrovska pravna sektor namesto cvetja na grob pokojnega očeta sodelnika Anice Novina — 160.000 din.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Djokičeva je trdno prepričana, da

Dokler lahko darujem kri, sem zdrava

Kjer so pozorni do krvodajalcev, jih imajo vec

BREŽICE — »Od kar sem postala krvodajalka, se vsako leto dvakrat odzvom,« je dejala Danica Djokic, ko je minuli četrtek trimajstič darovala kri. Po poklicu je zobražna asistenska in je zaposlena v brežiškem zdravstvenem domu. Za krvodajalstvo se je odločila brez prepričevanja, najbrž tudi zaradi tega, ker dela v zdravstvu in zato še bolj ceni nemadomestovito tovrstne pomoči sočovelku. Mimo-grede je nagovorila še nekaj kolegic in vseli jo, da je iz njihove ustanove prišla na odvzem sorazmerno velika skupina.

Djokičeva je trdno prepričana, da je število krvodajalcev v delovnih kolektivih odvisno od zavzetosti sindikata, od njegovega pristopa do ljudi. V zdravstvenem domu je za to dobro poskrbljeno. Krvodajalci so deležni veliko pozornosti, in to ne le tisti, ki prejmejo značke Rdečega križa za petkratno ali desetkratno darovanje krvi, ampak tudi tisti, ki so se prijavili še prvič. Povedala je, da je še predsednik njihovega sindikata dr. Marko Lipovšek, osebno od delavca do delavca in tako pridobil nove darovalce. Če bi bili povsod tako vestni in zagotovo spet povečalo na nekdanji obseg.

Danico je tokrat spremljala mlajša sodelavka Tatjana Stjelja. Na odvzem je prišla prvič in začetni strah se je hitro poleg. Videla je, da se dobro potčuti in se bo še privila. Krvodajalci vežejo med seboj posebne vezi, in čeprav se poredko srečujejo, prisrčnost ne izgine. Novi se počutijo v njihovih vrstah takoj doma.

J. T.

Ali poznate to transverzalo?

Ob 20-letnici transverzale kurirjev in vezistov — Spomin na partizansko službo vez — Pošta je bila ustanoviteljica — Proslava na Polževem

KAMERA ODKRIVA — MOČ SEDME SILE — Cesta od Šmarja proti Selam pri Šentjerneju ima zelo slabu utrjeno podlagu, zato asfalt stalno poka, robovi cestička pa se ugrezajo, da nastanejo ob deževju globoke in neverne Jame. Ko je po majskem deževju zopet zazijala več metrov dolga in nekaj decimetrov globoka jama, so se prebivalci zmanjšali na krajevni skupnosti in raznih inspekcijs. Potem so poklicniki novinarji in glej: čim se je to zvedelo, je bila jama v nekaj urah zasuta. Pa naj se kdo reče, da je sedma sila brez moči! Žal bo na tej cesti potreboval kaj več kot kamion peska, ki ga je videti pod parkiranim avtomobilom, kajti prvi večji nalin bo opravil svoje. (Foto: T. Jakšek)

Transverzala kurirjev in vezistov je živ spomenik ne le delu kurirjev in vezistov, ampak tudi NOV Slovenije. Dolga je prek 1.000 km, ima 88 kontrolnih točk in poteka od prekmurskih Gantcanov do Slavnikova pri Kopru. Njene 40 odslike je moč prepotovati vsakega posebej in s tem pridobiti bronasto, srebrno ali malo zlato značko in končno veliko transverzalno značko. Marsikje je kontrolni točki moč obiskati z vozili. Za peš hojo je potrebenih dobr 300 ur, pot je zmeralna in se nanjo lahko poda večina prebivalstva — ljubitev

ljev narave. Po transverzali zanesljivo usmerja Vodnik z vrsto podatkov o zgodovini, kulturi, naravnih zanimivostih. Vodnik, ki ga je uredil slovenski planinski aktivist in bivši delavec PTT Jože Dobnik, je moč kupiti na večjih poštah v planinskih društvenih in v knjigarnah.

Popotovanje po transverzali je koristna rekreacija v naravi in nevajsivo seznanjanje z zgodovino in s ceno z svobodo. Avtor Vodnika zato utemeljeno svetuje: »Če bomo hodili z odprtimi očmi in če bomo znali prisluhniti utripu življenja na poti, bomo transverzalo končali duhovno bogatejši, kot smo jo začeli. Še raje bomo imeli našo domovino, še bolj odločno bomo pripravljeni ohraniti našo svobodo!«

Zakaj smo delavci PTT uredili tansverzalo? Veliko poštnih delavcev je bilo

vklicočenih v partizansko službo zvez. Ti delavci in drugi partizani, ki smo se po osvoboditvi zaposlili v PTT stroki, smo bili pobudniki sodelovanja partizanskih kurirjev in vezistov s poštnimi kolektivi. Živ spomenik službam zvez in padlim pri izvrsjanju težkih in odgovornih nalog pa predstavlja črnomaljska poštna stavba z avtomatsko telefonsko centralo. V spomin padlim kurirjem in vezistom so slovenski poštni kolektivi ATC zgradili leta 1964.

je naša transverzala po opremljenosti in vzdrževanju med 50 slovenskimi transverzalnimi potmi v vrhu, kot je ocenila Planinska zveza Slovenije. Ocenjujejo, da je obiskalo prek 5.000 pohodnikov. Podeljenih je bilo 475 velikih značk. Mnogi od pohodnikov so bili na transverzali že večkrat, naš veteran pa je s 13 po-hodi gotovo Slavko Krušnik. Pohodniki in prejemniki značk so tudi iz drugih republik in iz zamejstva.

V okviru 20-letnice transverzale bo ju tri ob 12.30 pred pošto v Črnomlju slovensnost v spomin na padle kurirje in veziste, s katerimi se bodo delegati odpravili na Polžev na 22 zbor planincev PTT. Zbor bo v nedeljo ob 11. uri. Poleg planincev PTT in njihovih družinskih članov si organizator želi tudi udeležbo pohodnikov transverzale, zlasti prejemnikov transverzalne značke ter kurirjev in vezistov NOV. DRAGICA BRANISELJ-ROME

zavlečeni, da so bila prizadevanja Spiza v preteklosti velika. Toda sklep o zvišanju participacije v zdravstvu je upokojence vznemiril, zlasti tiste z minimalnimi po-kojinami. Upokojenci tudi niso zadovoljni z višino letnega regresa, in to glede na visoke stroške v domovih, zdraviliščih in v obmorskih krajih. Sredstva za rekreacijo pa so celo manjša od že tako nizke članarine.

Med letom se je povečalo število članov društva. Največ zaslug za pridobivanje novih članov in hkrati za pobiranje članarine imata Janez Miklčič in Sabina Kužnik. O delavnosti društva v celoti pa pove podatek, da so bile razen ene uresničene vse naloge aktivnosti, načrtovane in sprejetje pred letom dni. Kar je ostalo, je gradnja doma starejših občanov Trebnje, ki je v veliko nezadovoljstvo upokojencev izpazil 5-letnega programa. V društvu je začel ponovno delovati mešani pevski zbor. Ob tednu upokojencev je bilo tovarisko srečanje, poleg tega so bili med letom organizirani izleti, na katerih smo upokojenci obiskali dom upokojencev v Izoli in okolici, Maribor, Gornjo Radgona, tabo-rišče Jasenovac, Kozaro, partizansko bolnico Petrova gora in Karlovac. Za spomin na te kraje je poskrbela Fani Mališč s fotografijami in objavo v glasilu Vzajemnost. Za novo leto smo obiskali in obdarili 12 nad 80 let starih članov. Vse leto je pridobivalo, skrbel za družabnost, se ukvarjal z ročnimi deli in ob 8. marcu s svojimi izdelki sodeloval na razstavi domače obrti v okviru programa FAO aktiv žena, ki je prejel na razstavi priznanje. Aktiv žena vodi Pavla Gorenc. Upokojenski bife, o katerega poslovanju so tudi poročali na občnem zboru, vodi Stane Ponikvar.

Pred začetkom občnega zboru je pevski zbor pod vodstvom Valerije Rančigaj zpel štiri pesmi in kot prvo Prešernovo Zdravljico.

PRIZADETI VAŠČANI (19 podpisov)

E. ROŽMAN

je naša transverzala po opremljenosti in vzdrževanju med 50 slovenskimi transverzalnimi potmi v vrhu, kot je ocenila Planinska zveza Slovenije. Ocenjujejo, da je obiskalo prek 5.000 pohodnikov. Podeljenih je bilo 475 velikih značk. Mnogi od pohodnikov so bili na transverzali že večkrat, naš veteran pa je s 13 po-hodi gotovo Slavko Krušnik. Pohodniki in prejemniki značk so tudi iz drugih republik in iz zamejstva.

Radovščki raziskovalci so v spomin na padle kurirje in veziste, s katerimi se bodo delegati odpravili na Polžev na 22 zbor planincev PTT. Zbor bo v nedeljo ob 11. uri. Poleg planincev PTT in njihovih družinskih članov si organizator želi tudi udeležbo pohodnikov transverzale, zlasti prejemnikov transverzalne značke ter kurirjev in vezistov NOV.

DRAGICA BRANISELJ-ROME

GOSTINSKI TEH

Turizem je peščica ljudi

Za razvoj turizma v Novem mestu ni pravega posluha — Jožetu Lampretu častna listina

NOVO MESTO — V tem mestu ob zeleni Krki, kjer je olepševalno društvo delovalo že pred več kot pol stoletja, je danes za turizem zanimanje skoraj povsem usahnilo. Tako so ugotavljali na rednem letnem občnem zboru Turističnega društva Novo mesto 31. maja v konferenčni dvorani hotela Metropol. Tu se je klub 130 vabilom zbrala le peščica članov upravnega odbora in nekaj gostov, med katerimi je bil tudi nekdanji predstavnik slovenske turistične zveze, dolenjski rojak Leopold Kresc. Zmanj se je bilo spraševati, kje so predstavniki gostinskih lokalov, trgovin, turističnih agencij, prevoziških podjetij, šol, krajevnih skupnosti, in, ne nazadnje, na zboru ni bilo niti enega predstavnika družbenopolitičnih skupnosti, občine in delovnih organizacij.

»Turizem smo ljudje«, je vseeno pred na pol prazno dvorano začel svoj govor, napisan na dvanajstih straneh, predstavnik društva Ludvik Bencik. Zadnja leta razvoj turizma Novega mesta zastaja tako po številu gostov kot po številu nočitev, vidno narašča le izletniški turizem. V tem času lahko turistom v Novem mestu ponudimo 266 ležišč v družbenem sektorju in 16 v zasebnem. V zadnjih letih je le hotel Kandija povečal nočitvene zmogljivosti, Metropol pa ima 34 postelj manj. Letna izkorisčenost postelj je le 37,5%, kar je za takšne turistične dejavnosti, kot jih ima Nove mesto, izredno malo. Turistični agenciji, ki skrbajo, kako bi iz mesta odpeljali čimveč ljudi, ne manjka, kaj bi s turisti počeli v Novem mestu, pa skrb le redke usta-

LUDVIK BENCIK je motor, ki vleče novomeško turistično društvo. Za vse, kar je v vseh desetletjih storil za napredak turizma in gostinstva na Dolenjskem, je pred časom prejel tudi državno odlikovanje — red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

J. PAVLIN

Uničenje se da tudi razumeti

Razmišljajmo ob razdejanju v metliškem disku — Mladinci so pred leti sami trudoma uredili prostor — Pot do nove šipe je lažja kot do zaupanja

O zadnjem času zelo »opevanih« razdejanju metliškega diska sprva nisem nameraval pisati, in da z dveh razlogov: ker nisem bila priča dogodkov, ne poznam imen krivcev in si nisem ogledala razdejanja. Drugi razlog je, da se bojim napačne tolmačenja svojega pisana, če da hčem koga osramotiti ali da gre za nekakšno odobranje tega dejanja.

Zadnjekrat sem bila v metliškem disku pred novim letom in tedaj mi je zaprolo sa, kajti prostor je bil čudovit. Povedali so mi, da so vse naredili mladinci sami, in če bi videli, kar sem videla jaz, bi lahko rekli: Vsača čast metliški mladini. Nekaj mesecev pozneje sem slišala o uničenju. Mislima

sem, da ljudje pretiravajo. Ko pa sem vzele v roke Doljenca, bi se ob pogledu na tiste dve sličici skoraj — zjokala. Žal tokrat ljudje niso pretiravali! Na misel mi je prilelo veprašanje, zakaj razdejanje?

Mladinci so vedeli, da jim bodo dvorano vzel, zato so se (verjetno) odločili uničiti vse, kar bi »sovražniku« prišlo prav. Za lažje razumevanje posezimo v zgodovino diska, v letu 1984. Takrat so inšpektorji ob ogledu prostorov napisali dolg spisek zahtev, katerih izpolnitve je bila pogoj za delovanje diska. Tedanj mlađinski predsednik, odičen organizator, je sprožil akcijo, v kateri so mladinci prostor temeljito prenovili. Mislim, da ob tem ni potrebno razlagati, koliko truda je bilo z varjenjem, zabijanjem itd. Vses material je financirala mlađinska organizacija z dejanjem, zasluženim z diskom in drugimi dejavnostmi. Pri prenovi je sodelovalo preko 40 mladincov, starših od 16 do 27 let. Vseh imen se ne spominjam, med njimi pa so bili člani Industrija, B. B. Shop, Fokusa, folkloristi, šolarji in še kdo. Nekateri so delali od jutra do večera, skratka, ti ljudje so z delom »zapravili« veliko prottega časa. Nikoli ne bom pozabila (takrat 17-letnega) Robija, ki je prvi dan po prenovi stopil v dvorano, dvignil roke in zapril: »Uspelo nam je! Zmagali smo!« Če bi tedaj na film posneli vse tisto prenavljajo in navdušenje in veselje, ki mu je sledilo, bi črna senca, ki je sedaj zakrila metliško mladino, ob pogledu na tak film verjetno postal spletljiva.

Ob misli na tisto obdobje je razumljivo, da je težko pustiti nekaj, v kar si vložil ogromno truda, dela in sredstev, nekemu drugemu, ki (razen nerganj čez mladino) v to ne vložil ničesar. Vse to razumem, vendar vem, da se da za pravice boriti tudi na drugačen način. Tisti, ki so sodelovali pri »prvomajskem prenavljaju«, verjetno niso pomisili, da so naredili največjo skodo prav sebi, ker so poleg šip, školjk in vsega drugega razbili tudi zaupanje v mlađinsko organizacijo. To zaupanje pa je danes veliko težje pridobiti kot npr. nove šipe.

Nekateri mlađinci so naredili velik kiks (zaradi katerega se sedaj vjetreno kesajo), a bi bilo narobe, če bi zaradi spodbujanja mladina brez svojih prostorov. Mlađinci naj bi imeli še eno priložnost, da popravijo napako. Toda mlađindem bi moralno priti v zavest, da je tisto, kar so nabolivi z mlađinskim darjenjem, njihova in ne občinarska, gasilska ali kaka druga lastnina. Zavedati bi se moralni, da prihajači mlađincev ne sme nihče prikrasiti z mlađinskim prostorom.

ODBOR O SODELOVANJU

NOVO MESTO — Odbor za sodelovanje s pobratimi in prijateljskimi občinami je na seji prejšnji ponedeljek poslušal poročilo o obisku novomeške delegacije v pobratimi jugoslovenskih občinah, ki ga je podal predsednik odbora Franci Šali in te obiske pozitivno ocenil, s tem da je meril, da je treba čimprej izdelati konkretno načrte za sodelovanje v prihodnjem letu. V teh naj bi bile le tiste stvari, ki jih je res možno uresničiti in izražajo obojestranski interes. Kot začetek je bila tako omenjena izmenjava likovnih razstav in filmov. Odbor je ocenil tudi sodelovanje s prijateljskim Langenhangnom, ki v neposrednih stikih posameznih nosilcev zelo dobro poteka, ter s slovenskim društvom Krka iz Hannovera, katerega pokrovitelj je novomeška občina. Članji društva bodo konec julija prišli v Novo mesto na kegljaško tekmovalje, potem pa se na skupni piknik na Gorjancih.

VABILO ZA SREČANJE V KAŠTU

Kulturno-umetniško društvo Žumberak iz Novega mesta obvešča, da bo 11. junija ob 10. uri priredilo v Kaštu pri Radovici v Beli krajini prijateljsko srečanje z bogatim srečevom in zabavo. V kulturnem sporedku bodo nastopili Žumberški tamburaši z izborom narodnih plesni, gost priréditev pa bo znani igralec Martin Sagner-Dudek. Vabljeni!

Z zakonom proti mučenju živali

Nerazumljivo, nekulturno in sramotno ponašanje odgovornih v bližnji preteklosti — Zahtevamo prepotrebni zakon, zbiranje podpisov zanj je v teku

V tem času, ko so tisk, radio in televizija polni ugibanj, bo li Jugoslavija sprejeta med Združene države Evrope ali ne, se s tem v zvezi odpira mnogo vprašanj. Ena izmed njih je tudi vprašanje človekovega odnosa do živali, ki je v večini evropskih držav ne le moralno, temveč tudi zakonsko urejeno, kar pomeni, da imajo svoje specifične zakone proti mučenju živali. Žal tega za Jugoslavijo ne moremo reči.

Ker delam pri projektu zaščite živali pred mučenjem že skoraj 30 let, si upam trditi, da se Jugoslavija s Slovenijo vred vrši med države s težko stopnjo mučenja živali. Hkrati ne moremo trditi, da smo do živali pošteni, še manj pa dobri trgovci, saj nam v nehumanih transportih pogine milijone doljarjev živine. Z vso to nekulturno in krutostjo, ki se v živilskih transportih javno razgalja, se bo moč spopasti le z uvedbo strogih zakonskih sankcij eni plati, po drugi pa s zakonom obvezno vzgojo človeka vse od otroških vrtcev in sloskih klopi do univerze.

Že leta 1974 mi je uspelo v Evropskem parlamentu v Strasbourguru prevzeti za našo državo Evropsko konvencijo o humanem transportu živine. Iz nekdanjega republiškega Društva proti mučenju živali v Ljubljani smo poslali v Beograd pricujočo Konvencijo v ratifikacijo. To se je zgodilo že leta 1976, vendar doslej ni bilo odgovora. Za ta dokument bi se morala Jugoslavija že zdaj zanimali in ga ratificirati, ne oziraje se na to, ali smo v Evropskem svetu ali ne. Hudo je, ker naši politični vrhovi nimajo nikakega čuta za živali, zato vsi jugoslovenski narodi trpmo neprincipialno moralno in gospodarsko skodo.

V Sloveniji smo v okviru nekdanjega republiškega Društva proti mučenju živali že l. 1978 predlagali sprejem posebnega zakona proti mučenju živali. V tedanjem državu smo zbrali na kilograme dokaznega gradiva o mučenju živali pri nas v Sloveniji. Najboljši pravnik so sestavili tez (osnutek) zakona. Predlog smo podprli z najmanj 23 tujimi zakoni, prevedeni v slovenščino. V slovenškem tisku smo objavili neštesto apelov za sprejetje zakona, vendar so ostali odgovorni za vse pozive slepi in glahi. »Pri nas zakon proti mučenju živali ne potrebujemo!« je bil pravokativen naslov članka v Delu leta 1979.

Žalostno je dejstvo, da predloga ni podprli niti ena družbenopolitična organizacija niti tiste službe, ki imajo posredno opravko z živalmi. Ob tem pa se postavljamo kot najbolj »razvita« republika v Jugoslaviji.

Enajst let mineva, odkar se osnutek slovenskega zakona proti mučenju živali velja nekje po predalih v naši slovenski prestolnici, petnajst let pa, odkar se listina z naslovom »Evropska konvencija o humanem transportu živine« ravno tako velja nekje v predalih v Beogradu. V tem času je Evropski parlament v Strasbourguru, sledič duh napredka, sprejel več novih

pravnih aktov o varstvu živali pred mučenjem. Med njimi je Evropsko konvencijo o zaščiti živali na podeželju in o zaščiti klavne živine ter predpise navodila o humanem transportu konj. Dne 18. marca 1986 je parlament v Strasbourguru sprejel tudi »Evropsko konvencijo o zaščiti živali pred mučenjem pri medicinskih in znanstvenih poizkusih.« Prve države, ki so ratificirale to konvencijo, so bile: Belgija, Danska, Grčija, Norveška, Švedska, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severna Irska. Žal tega za Jugoslavijo ne moremo reči.

Ker delam pri projektu zaščite živali pred mučenjem že skoraj 30 let, si upam trditi, da se Jugoslavija s Slovenijo vred vrši med države s težko stopnjo mučenja živali. Hkrati ne moremo trditi, da smo do živali pošteni, še manj pa dobri trgovci, saj nam v nehumanih transportih pogine milijone doljarjev živine. Z vso to nekulturno in krutostjo, ki se v živilskih transportih javno razgalja, se bo moč spopasti le z uvedbo strogih zakonskih sankcij eni plati, po drugi pa s zakonom obvezno vzgojo človeka vse od otroških vrtcev in sloskih klopi do univerze.

Že leta 1974 mi je uspelo v Evropskem parlamentu v Strasbourguru prevzeti za našo državo Evropsko konvencijo o humanem transportu živine. Iz nekdanjega republiškega Društva proti mučenju živali v Ljubljani smo poslali v Beograd pricujočo Konvencijo v ratifikacijo. To se je zgodilo že leta 1976, vendar doslej ni bilo odgovora. Za ta dokument bi se morala Jugoslavija že zdaj zanimali in ga ratificirati, ne oziraje se na to, ali smo v Evropskem svetu ali ne. Hudo je, ker naši politični vrhovi nimajo nikakega čuta za živali, zato vsi jugoslovenski narodi trpmo neprincipialno moralno in gospodarsko skodo.

Ce se hoče Jugoslavija predstaviti svetu kot skupnost h kultur in napredku streičnih narodov, mora za začetek sprejeti in podpisati Evropsko konvencijo o humanem transportu živine. Kako naj bi Jugoslavija spoznala nujnost sprejema zgoraj navedenih pravnih aktov za zaščito živali, smo razpravljali tudi na zasedanjih in kongresih, ki jih imamo pri Svetovni zvezi za varstvo živali in se odvijajo v največjih evropskih prestolnicah. Na moje posredovanje je Svetovna zveza naslovila komisijo za ustavne amandmaje pri skupščini Slovenije prošnjo oz. predlog z datumi.

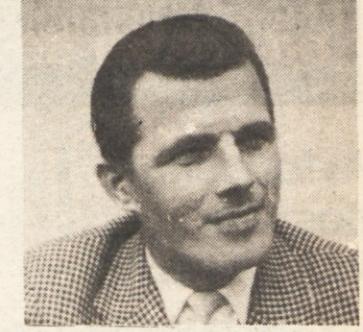
mom 16. marca 1989 za ukazonitev zaščite živali pri nas in s tem tudi za vključitev med napredne države Evrope. Svetovna zveza za varstvo živali je v dopisu ponudila tudi svojo pomoč, katere se naišak zgodnjalcu lahko čimprej poslužijo.

Že januarja 1989 sem tudi sama kot funkcionalka Svetovne zveze za varstvo živali v naslovu ustavnih komisij predložila besedilo: »Zagotavlja se varstvo živali pred mučenjem.«

Ti dne bo na naslov komisije za ustavne amandmaje sledilo še več tisoč podpisov z naslovom podpisnikov, ki zahtevajo naj vsaj Slovenija sprejme prepotrebni zakon proti mučenju živali, v zvezi s tem pa predhodno osvoji dodatek k ustavi, kot citiram zgoraj.

• Akcijo zbiranja podpisov še nadaljujemo, kako je drugje v Jugoslaviji, pa ni poročil. Zato vabim vse, ki bi se že zeleli vključiti in pridobiti nove podpisnike, morda tudi iz drugih republik, naj mi pišejo, da jim pošljem ustrezne bianco podpisne pole. Priporočam tudi, da bi individualni državljeni Slovenije pošljili svoje zahteve na naslov: Komisija za ustavne amandmaje pri Skupščini SR Slovenije, Ljubljana, Šubičeva 4.

LEA EVA MÜLLER
Ljubljana
Titova 23

Julij Plut

V ožjem družinskem krogu so se sotočno na kočevskem pokopališču za vedno poslovili od priljubljenega sodnika in krajanja Julija Pluta, nekdanjega sodnika in predsednika sodišča v Kočevju.

Julij Plut je bil rojen 1. decembra 1925 v Vrtači (občina Črnomelj). Po dokončanem študiju prava je bil najprej (od leta 1952 do 1954) posloden na sodišču v Novem mestu, nato pa na sodišču v Kočevju, prva leta kot sodnik, nato pa kot predsednik sodišča. Zadnji dve leti je bil vodja pravno-premeženske službe pri SOZD GR Kočevje.

Med vojno so Julija Pluta po italijanski okupaciji Nemci internirali v Nemčiji. V Kočevju je bil med službo deloval še na mnogih področjih, predvsem pa na političnem in kulturnem. Najbolj prizadeven je bil v kulturnih organizacijah in društvih, kjer je bil med drugim predsednik ZKO, kulturne skupnosti itd. Po svojih močeh je pomagal posameznim kulturnim delavcem in skupinam, zaradi česar je bil med njimi še posebno priljubljen.

Poleg tega je delal še v več organizacijah in društvih, predvsem v ZK (kjer je bil večkrat sekretar), SZDL (kjer je bil do smrti predsednik krajevne organizacije), AMD in drugod. Ža svoje delo je prejek nekaj priznanj in odlikovanj, med drugim red dela s srebrnim venčem, srebrno plaketo mesta Kočevje in še nekatere.

Ob nenadomestljivi izgubi izrekamo njegovim najbližnjim naše globoko in iskreno sožalje. J. P.

Narodne noše se vračajo

Turistično društvo bo sodelovalo z njimi na julijskih »Srečanjih« v Dolenjskih Toplicah

STRAŽA — »Ko sem prišla 1948. leta sem v Stražo, je bilo še nekaj narodnih noš. Starejše ženske so jih imele, Drgančeva Polda jih je celo izdelovala. Tudi mene so navdušile, da sem si jo nabavila, pa smo skupaj hodile na prireditve. Potem je zanimalje kmalu postopilo. Ženske so pomrle, mlajši so se zanimali za druge stvari in noš se so romale v skrinje,« se spominja najstarejša članica Turističnega društva Straža Angela Bartolj ali po domači Štinetova mama. Osemnajdeset let ji je že, vendar njeni noši nič več ne počiva v

Angela Bartolj — Štinetova mama

skrinji. Zadnje čase je v Straži zanimalje za pisana folklorna oblačila zopet prorastlo, okoli Štinetove mame so se v turističnem društvu zopet zbrale ženske in celo nekaj otrok in sedaj je v domačem kraju, pa tudi drugod, skoraj ni pomembnejše prireditve, da bi je ne poživilo narodne noše iz Straže.

V kočevskih razpravah pa ni bilo izrečene tudi nobene besede o JLA, kot da se bojimo očitkov, če da spet napadamo JLA. Pa vendar bi bilo treba reči marsikaj, saj je na tem področju vedno več nejasnosti. Tako je bilo na eni izmed razprav rečeno, da na nekateri dolžnosti ne bi smeli biti izvoljeni sodniki, tožilci, sodniki ustavnih sodišč, guverner narodne banke itd., nič pa ni bilo rečeno o pripadnikih JLA in miličce.

Jože Smole je v nedavni intervjuju na neki tujih časopis

Avtobusna postaja kot višji cilj?

Da sedanja avtobusna postaja v dolenski prestolnici ne zaslubi svojega imena, verjetno ni treba posebej izgubljati besed. Nima nadkritih peronov, parkirišč, čakalnice, garderobe, prometnega urada, prodaje kart, informacij, sanitarij za potnike, vse to pa je obvezno za avtobusno postajo. Preselitev na novo lokacijo je bila opredeljena že pred petnajstimi leti z urbanističnim načrtom Novega mesta in kasneje s sprejemom takrat, še bolj pa danes vprašljivega zazidalnega načrta za Novi trg. Podrobnejšega načrtovanja in prav za izgradnjo nove avtobusne postaje pa se ni lotil nikče. Tudi v srednjeročnih načrtih leta 1981 in 1986 ni našla mesta.

Selitev avtobusne postaje na novo lokacijo je postala spet aktualna lani, pa ne zaradi zahtev republiškega inšpektorja, ki je leta 1985 zagrozil z ukinitevijo sedanje postaje, ampak zaradi začetka gradnje blagovnice sredi Novega trga, za katero v Novem mestu očitno nobena druga lokacija ni bila dovolj dobra oz. primerna, gradnja na sedanji pa je tako draga, da kupcev ni na spregled. Ker kot že rečeno predhodnih priprav za njeno izgradnjo ni vodil nikče, je Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje Novo mesto preveril na hitro več možnosti za preselitev postaje na začasno lokacijo. Kot najprimernejšo lokacijo so investitorju (GIP Pionir) ponudili parkirišča pri stadionu. Vizvršnem svetu so ocenili, da je klub težkim gospodarskim razmeram in pomanjkanju denarja za pomembne in nujne infrastrukturne objekte smislna le preselitev na dokončno lokacijo, sicer bi bili stroški še večji. Kot taka je bila letos opredeljena lokacija pred naseljem Drska, nasproti parkirišča pri stadionu, ob železniški progi, tako da bo avtobusno postajo moč združiti z železniško. Lokacija je za nekatere strokovnjake sicer vprašljiva, prav tako sprejete idejne tehnične rešitve, a kar je, je.

• Že takoj je bilo jasno, da bo celotna avtobusna postaja finančno vsekakor prevelik zalogaj, zato naj bi jo gradili v dveh fazah. V prvi naj bi zgradili postajo le v obsegu, ki je nujen za njeno obravvanje in za pridobitev uporabnega dovojenja. To pomeni ureditev platoja za avtobuse z osmimi peroni, od katerih bodo trije pokriti, četri pa le za vstop v avtobus; ureditev peš poti, stopnišč in drugih površin za pešce; izgradnjo upravnih prostorov za potrebe prevoznika podjetja, javnih prostorov za potrebe potnikov in poslovnih prostorov storitvenih dejavnosti; ureditev krizišča in dostopov na postajo s signalizacijo ter komunalno in hortikultурno ureditev celotnega prostora. Stroški izgradnje prve faze so bili 4. aprila ocenjeni na 13,6 milijarde dinarjev, za nadkriteje še preostalih štirih peronov (po veljavnih predpisih morajo biti vsi pokriti) pa bi morali zagotoviti še 1,5 milijarde.

Jasno je, da je ne le nova avtobusna postaja, ampak tudi njena prva faza za novomeško gospodarstvo tako velik zalogaj, da ga bo zelo težko prebavilo. Zato je bila za priprave na gradnjo z iskanjem denarja vred sred maja imenovana posebna delovna skupina. Po načrtovanem razrezu naj bi 20,6 odstotka denarja (2,8 milijarde) zagotovili Gorjanci za upravne in avtobusne postaje pripadajoče poslovne prostore. GIP Pionir naj bi zagotovil 5,2 milijarde (38,2 odst.), za poslovne prostore za spremljajoče dejavnosti, ki sodijo k avtobusni postaji (restavracija, prodaja časopisov itd.). Šlo bo za gradnjo za trg. Dalje naj bi Pionir zagotovil še 2 milijardi, ki bosta bremenili poslovne površine na Novem trgu, ker gre za sredstva za nadomestno lokacijo. V občini pa naj bi združili še preostalih 3,6 milijarde dinarjev.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Pic, ščuka med jato krapov?

V Črnomlju so končno spoznali — morda res 5 minut pred dvanajsto, a še vedno ne prepozno — da se pri razvoju gospodarstva ne morejo več zanašati na morebitne obljube iz razvitega dela Slovenije, ampak se morajo postaviti na lastne noge. Zlasti še, ker že nekaj let v občini skoraj ni bilo pravega razvoja, klub temu da so se v izvršnem svetu potrudili

in sicer iz skладa stavbnih zemljišč, komunalne in cestne skupnosti, mestne krajevne skupnosti pa naj bi prispevale za novo avtobusno postajo okroglo milijardino dinarjev. Kolikor je to za celoten projekt bagatalna vsota, se zna prav tu zalomiti, medtem ko drugi udeleženci v projektu avtobusne postaje Novo mesto že podpisujejo pogodbe, kar naj bi pomenilo tudi zaresen začetek za julij napovedane gradnje. Mestne krajevne skupnosti naj bi namreč prispevale milijardo iz sredstev, združenih iz čistega dohodka za ureševanje razvojnih nalog krajevnih skupnosti (letos in prihodnje leto), iz enomeščnega priliva sredstev samoprispevka (v programu le-tega pa avtobusna postaja ni bila opredeljena) ter iz sredstev obrestnih obresti. Na vseh odgovornih je, tako v občini kot v krajevnih skupnostih, da ocenijo, kaj se mora in sme storiti v imenu višjega cilja, sicer povsem nesporne nujnosti, kar nova avtobusna postaja v Novem mestu je.

• Očitno pa mnogi črnomaljski direktori niso bili navajeni, da bi jim nekdo kar tako v obraz povedal, kaj pri njih delajo prav in kaj ne, da je vodilni kader marsikje premalo usposobljen in da njegovo razmišljanje ne ustreza filozofiji, ki jo zahteva trg. Namesto da bi jim bili v razmislek podatki iz raziskav, da marsikje v Črnomlju ne delajo pravih stvari in da teh nepravih stvari tudi ne izdelujejo prav, so bili direktorji užaljeni.

Gotovo je zrno resnice v besedah, ki jih je pred kratkim izrekel eden od članov črnomaljskega izvršnega sveta, da bodo direktorji lahko užaljeni šeče Pic ne bo uspel. Očitno je, da se bodo morali vsi po vrsti obnašati bolj tržno, predvsem pa — preden se sploh lotijo

kov ali v drugih javnih ali osebnih pravnih zadevah.

V Sevnici na taboru zbrani slovenski narod sklene, da ni nobene druge rešitve za njegovo duševno in materialno blagostanje razen te, da se zdaj v 8 deželah bivajoči razkosani udje celega slovenskega naroda, po postavnem potu v eno krovino 'Slovenijo' z enim deželnim zborom združijo.

Naj se osnuje gospodarska šola po sevnški, brežiški, kozjanski in v sosednje okraje.

Kako nenavadno sveže zadehtijo nekatere zahteve taboritorov, še zlasti tisto o rabi slovenščine, se po 120 letih! Taboritor, med katerimi so bili predvsem kmetje, so jih pozdravljali z gromkimi klici živio!

Sevnški rojak dr. Janko Prunk v prispevku o taboritki gibjanju v slovenskem narodnem razvoju pravi, da je bilo za taborito gibanje pomembno, da so v njem sodelovali vsi družbeni sloji: kmetje, meščanstvo, inteligencija in duhovština, in se po njegovem morajo imeti taboritki resnično za pravi množični narodni plebiscit. Takšna narodna politična enotnost v slovenskem političnem razvoju ni bila pozneje nikoli več dosežena, meni zgodovinar Prunk. Kmalu po taboritih je razpadla socialna enotnost slovenskega naroda na nasprotnovanju kmetov in meščanskih kapitalistov in vse bolj se začelo kazati politično nasprotnje med konzervativci in liberalci, pozneje, od srednje 80. let daleje, pa se je pojavila že tudi klerikalna struja.

Izposojena karikatura

kakršne koli proizvodnje — raziskati trg in nanj tudi vplivati. Da je bilo zadnja leta tegu bolj malo, pove tudi podatek, da v delovnih organizacijah zadnje čase niso kaj prida napredovali, prej narobe! Sicer pa za temi podatki ni potrebno brskati po papirjih iz preteklih let. Kam plovejo, nazorno pove ocena poslovanja v gospodarstvu v prvih štirih letošnjih mesecih. Res, da je to samo ocena, a Črnomalci bi bili veseli, če bi ob polletnem obračunu ugotovili, da so se zmotili. Obseg proizvodnje zastaja, izvzo pada, prav tako število zaposlenih, osebni dohodek za 14 odst. zastaja za republiškim povprečjem, likvidnostne težave v delovnih organizacijah se nadaljujejo, ob poletju se bo povečalo število organizacij, ki bodo poslovale z motnjami. Tudi pri naložbah ni bistven sprememb glede na prve mesece v preteklem letu.

Ob takšnih podatkih torej nimajo v Črnomlju več kaj čakati. Zavedajo se sicer, da tveganje s Picem ni majhno, toda sedaj ni več druge poti, kot da ugrinjejo v to jabolko. Ne nazadnje tudi zato, ker od mnogih črnomaljskih delovnih organizacij ne morejo veliko pričakovati, saj zaradi svojega ozkega programa ne morejo ponuditi dodatnega dela. In če bi v Črnomlju imeli organizacijo s širokim programom, Pica gotovo ne bi potrebovali in ga tudi ne bi začeli ustavljati.

M. BEZEK-JAKŠE

tehtanje krivide (in krivcev) so ga zadolžili za omenjenem skupščinskem zasedanju, čeprav je tudi sam posredno obdolžen krivide, da je blok tak, kakršen je, predmet javne spotike. V pahljavi omenjenih odprtih vprašanj je prostor tudi za pomislek, ki se ne nanaša le na trebanjsko občino. Kako, da so si zunanjobjčinske urbanistične ustanove utrle dane tako uhojene poti v prenekatero občinsko urbanistično politiko?

M. LUZAR

Kako so pokopali pozd

Ko so delegati zobra zdrženega dela doma brez razprave dvignili roko za začetek likvidacije POZD Abram Matko, so s tem nedvomno pokazali, da so za tržno gospodarstvo. V tako organiziranem gospodarskem sistemtu je namreč tako, da preživijo samo tisti, ki so sposobni za življenje. Da se ta gospodarski darvinizem obnese, kaže primer Zgodne Nemčije, kjer vsako leto propade 20 do 30 tisoč ali morda še več gospodarskih organizacij, in to od najmanjših s po enim zapošlenim delavcem do večjih s sto ali tisoč zapošlenimi. In zaradi tega Nemčija ni nič manjša gospodarska sila, nasprotno, konkurenca ce lo krepiti njen moč.

Tudi za POZD Abram Matko iz Rožnega po tej logiki ni bilo rešitve, saj je poslovil tako rekoč brez lastnih sredstev, ni imel dela, delovna disciplina je bila na psu, dela je bila vse manj in manj, naročniki pa niso bili zadovoljni z njihovim delom. Ko so ta pozd zapustili še vodilni, nazadnje tudi vršilec dolžnosti vodje pozda, je bilo očitno, da za pozd ni rešitve. Torej je predlog krškega izvršnega sveta na začasnom ukrepu družbenega varstva in kasnejši likvidaciji tega pozda upravljen.

Vendar se kljub temu zastavlja nekaj vprašanj, na katera pa žal ne bom dobili odgovora. Prvo vprašanje je vsekakor, kje so bile občinske službe in izvršni svet leta 1987, ko je potekla pogodba o ustavoviti pozda. Ko namreč potekče pogodba za tovrstno pogodbeno organizacijo zdrženega dela, je treba spremeniti status pozda bodisi v temeljno organizacijo, bodisi v samostojno organizacijo zdrženega dela. Drugo je vprašanje, zakaj je dobil zadnji poslovodja dovoljenje za opravljanje elektroinstalaterske obriti v severni občini, ko pa je očitno še imel določene dolžnosti v pozdu, ki ga je vodil. A to seveda zadeva ob našo splošno organiziranost, ko se s preselevitvijo v drugo občino izognet marsikateri zagati. Tretje vprašanje zadeva naše sindikate, ki so prišli v pozdu, ko je ta že bil pogodbišča. Res je, da so bili sindikati že prej v tem pozdu in so vabilni delavec v sindikat, a ti niso bili za to, ker naj bi jim to preprečil vodja pozda, pa drugi strani pa bo zrno resnice tudi tem, da delavci v sindikatu pa niso videli svojega pravega zagovornika.

• Delavci so bili torej izigrani v vse pogledih, kar je tudi mnenje družbenega pravobranilca samoupravljanja. A družba poslej ne bo stala ob strani, saj bo delavcem, ki ne bodo dobili dela, plačala nadomestila za osebne dohodke. Toda velika večina med njimi bi raje živelila od pošteno zaslužene plače kot od državnega miloščine.

Če potegnemo pod vse skupaj črto in primjeramo tuje izkušnje z našimi, potem bi lahko rekli, da vse ni bilo čisto. Predvsem je očitno, da niso bila dosledno upoštevana pozitivna zakonska določila, ki veljajo za take primere. In v tem je tudi razlika med pravnimi in nepravnimi državami. Žal je ta razlika tudi razlika med tržno usmerjenimi in ne tržno usmerjenimi ali organiziranimi državami. Trg in pravo gresta pač z roko v roki. To pa je nauk, ki se ga bomo morali držati, če hočemo iti v trg brez prevelikih pretresov.

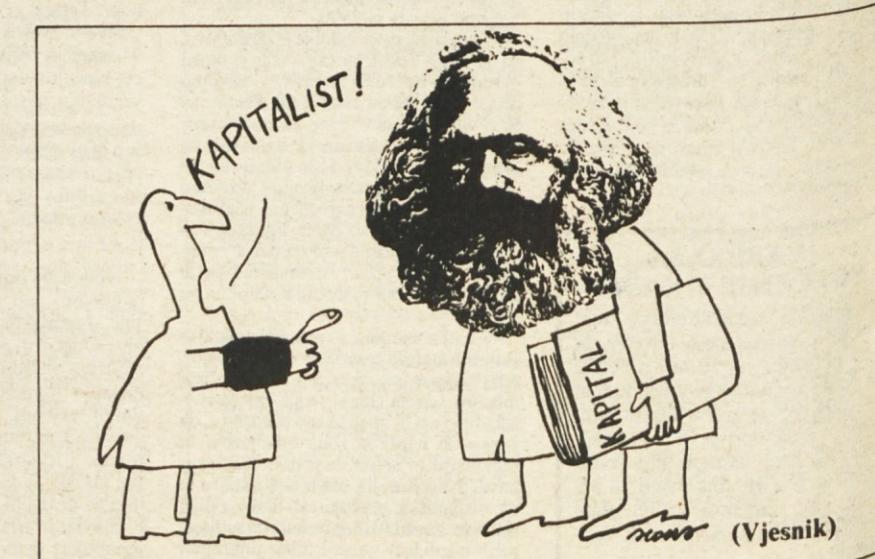
J. SIMČIČ

• Medtem ko v občini nekateri menijo, da je zgrajeni objekt na Pavlinovem hribu tipičen otrok samovolje ljubljanskega Projektičnega ateljeja, do nedavnega pooblaščene ustanove za urbanistično urejanje v občini Trebnje, se drugim zdijo mnogo bližje resnici domneve, da Projektični atelje ni delal izključno na lastno pest in da so v Trebnjem vedeli, kaj natanko gradnja bloka pomeni za trebanjsko urbanistično dokumentacijo in kaj za trebanjsko okolje.

Kaj bo obveljalo kot resnica, se bo pokazalo čez čas, morda že tedaj, ko bo občinski izvršni svet proučil odgovornost udeležencev v gradnji bloka na Pavlinovem hribu. Za tako

da do leta 1848 podložna kmečka množica, ki je bila izključena iz političnega življenja. Tabore, njihove programske zahteve in politične manifestacije zanje moremo imeti za eno najlepših in najpomembnejših dejanj v slovenskem narodnem razvoju,« poudarja dr. Janko Prunk.

P. PERC

120 let tabora v Sevnici

Te dni je minilo 120 let od slovenskega tabora v Sevnici, enega izmed večjih taborov, ki so se od 1868 do leta 1871, ko jih je vlada prepovedala, zvrstili na vsem slovenskem ozemlju. Po številu udeležencev, po radikalnosti in zrelosti zahtev spada sevnški tabor, na katerem se je zbralo 7000 ljudi, med najpomembnejšimi. Bil je izraz politične volje slovenskega Posavja.

Sevnški tabor, četudi po vrsti, je pripravil odbor domačih posaskih politikov pod predsedstvom kmeta in deželnega poslanca Alojzija Lenča z Blance in narodno ter politično aktivnega župnika Dragotina Riplja iz Loke. Na sevnškem taboru so sodelovali tudi najvidnejši slovenski politiki, mladoslovenski liberalni vođitelji dr. Valentin Zarnik, dr. Josip Vošnjak, dr. Radoslav Razlag in dr. Janko Sernec. Tabor je s pisno poslanico pozdravil tudi staroslovenski prvak dr. Janez Bleiweis. Sprejeli so štiri rezolucije, ki so jih predlagali župnik Riplj, dr. Sernec, dr. Zarnik in dr. Razlag. Ideja o zedinjenju Sloveniji, ki je bila že v revolucionarnem letu 1848 odločna zahteva, je bila še kako živa

NAGRADA NA JESENICE
Žreb je izmed reševalcev 19. na-
gradne križanke izbral ALBINO
LAURIČ z Jesenic in ji je nagrada
(dodelil knjigo Alice Walker Nekaj vi-
joličastega, pretresljivo pripoved o
življenju črnskih žensk v Ameriki.
Knjiga je bila uspešna, po nji pa so
posneli tudi film. Nagrajenki čestita-
mo ji želimo prijetno branje!

Rešite današnjo križanko in pošli-
te rešitev najkasneje do 19. junija na
naslov: Uredništvo Dolenjskega lista,
Germova 3, 68000 Novo mesto, s
pripisom KRIŽANKA 21.

REŠITEV 19. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 19. nagradne kri-
žanke je bранa v vodoravnih vrsticah,
takšna: DAMIR, TLA, DE-
MONSTRAN, SOLD, RAST, TRN,
ASTI, KITAJSKA, ILIREC, TIN,
PRELAZ, KIT, BA, SARACEN,
PASIV, IRI, IRANISTKA, NONIJ,
RIO, POD, AGAVA, ANN, ASA.

NAGRADNA KRIŽANKA

21

DL	GOVORNIŠKI ODER	VRSTA RISALNEGA PERESA	PREDVAT- NEŽ	NIKOLA TESLA	IZUMETELJ CEPIVA PROTI OTRO- ŠKI OHROME- LOSTI	SESTAVL- J. ŠUDIR	VLKANO TROPICNE AGAVE	POLOŠČ	ČEŠKA PRITHIL- NICA
EKSTAZA					BELG TERME				
DOHODEK IZ OBRESTI					NAELEKTREN DELEC RIZVO ŽGANJE				
ŽENSKO IME				BELG SKLA- DATELJ (ORLANDO DI)					
PRIPADNIK BIROKRA- CUE VRČ				DEL SRAJCE					ŠKORNJICA
					NAŠ ALPI- NIST KUNAVER				
					OTOK V THOMOR ARHipelagu TUAMOTU				
					AVT. OZNAKA KUTINE				
					OTOCJE V ATLANT. OCEANU				
DL	ZAČIMBA	DOBA IND. MESTO V OHU/ZDA		AZUJSKA DRŽAVA					
KAVELJ				DESNI PRITOK VISLE					
GL. MESTO GANE				JEGULJA					
UVODNA BESEDA				NAŠA OPERA PEVKA (ONDINA) RIM. PODZEMJE					
NASILNA TATVINA				NAPOTJE AVT. OZNAKA MAKARSKE					
PORUGA- SKA AGENCIJA				CIGANI					
				ZABJAJA NOGA					
					ZIMBOVAL- NI ANSAM- BEL ZA POPEKO EVROVIZIJE				

Kdaj so si ljudje prižgali ogenj?

Najdbe v Južni Afriki dopuščajo možnost, da so se davnii človekovi predniki greli ob ognju že pred več kot milijon leti

Stara antična pripovedka govori, da so ljudje nekdaj živelj kot divje živali, jedli surovo hrano in zmrzovali v hladnih nočeh, ker pač niso poznavali ognja, te čarobne sile, ki so jo bogovi Olimpu ljubomorno čuvali zase. Prometeju pa se je človeški rod začnil in ukradel je bogovom ogenj ter ga ponesel ljudem. Za to veliko dejanje je bil strahovito kaznovan, prikovali so ga na skalo in ptice ujede so mu kljuvale jetra, toda človeštvo je prejelo iskro iz božanskega ognjišča. Čeprav je to mit, pa le govor o neki splošni resnici, ki jo danes priznajo vsi strokovnjaki. Govori o tem pomenu obvladovanja ognja za avtočlovekove vrste. Ogenj je tista skra, ki je človeka približala bogovom in mu dala drobec njihove moći, to je stvariteljske moći, sposobnost preminjanja sveta.

Darwin je zapisal, da je ogenj poleg jezika človekovo najpomembnejše odkritje. Današnji strokovnjaki se izražajo v duhu časa, ko pravijo, da je ogenj tisti prvi človekov tehnološki dosežek, iz katerega izvirajo vsi ostali. Z njim je človek odkril, kako dejavno spreminjati okolje. V bistvu tako stodavnji mit kot znanost potrjujeta enkratnost ogenja za človeško vrsto.

Seveda se zastavlja zanimivo vprašanje, kdaj si je človek prižgal ogenj za začet koristno uporabljati. Taka vprašanja so sicer zanimiva, a zapečena, ko je nanja treba odgovoriti z znanstvenimi argumenti, se pravi z dikazi.

Po doslednjih splošno sprejetih domnevah naj bi ljudje uporabljali ogenj že pred pol milijona leti. Najnovejša odkritja v jami Swartkrans v Južni Afriki pa so to mejo postavila mnogo dalej v pradavnino. Ljudje, načenčene človekovi predniki, naj bi se greli ob ognju, se z njim varovali in si ma njem pripravljali hrano že pred milijon dvesto tisoč leti.

V jami Swartkrans, ki leži nedaleč od Pretorije, sta direktor Transvaalskega muzeja C. K. Brain in arheolog

Andrew Sillen z univerze Cape Town našla med množino dragocenih fosilnih ostankov tudi zooglenele antilopine kosti. Z natančnimi merjenji prisotnosti ogljikovodikov in dušičnih sestavin v zoglenelih fosilnih kosteh in kosteh, ki sta jih sama sežgala, sta ugotovila, da so bile fosilne kosti podvržene vročini, kot jo daje ogenj na odprtrem ognjišču.

»Ogenj je bil očitno prevroč, da bi bil lahko naravnega izvora,« pravi Sillen. »Seveda so možni zelo vroči plameni pri naravnih požigih grmovja, toda ti ognji so kratkotrajni. Če tak požar zajame žival, se njene kosti ne pregrejejo do temperature, ki bi povzročila takšna sprememba, kot smo jih zabeležili v naših primerkih.«

Sillen in Brain sta identificirala tri različne plasti v jami, ki zajemajo obdobja, stara od enega milijona do milijon osemsto tisoč let. Ožgane fosilne kosti sta našla v najmlajši plasti in jih zaenkrat po nji tudi datirala.

Tudi po razporeditvi kosti sta strokovnjaka ugotovila, da ogenj ni bil enkraten, temveč, da je šlo za ponavljajoče se kurjenje. Tako sta izključila možnost, da bi prišlo do zažiga v jami zaradi strele ali kakšnega podobnega naravnega vzroka.

Kdo je prižgal ogenj v sive davnini, da si je pripravljal hrano, se ob plemenih ogrel in z njimi odganjal zveri, ki so prežale okoli njegovega domovana?

Raziskave so pokazale, da je bila jama naseljena zelo dolgo. Prvi prebivalci jame so bili človečnjaki, ki jih znanost označuje kot astralopiteke robustuse, torej bitja, ki so bila bližnja opicam, nasledil pa jih je homo erectus, pokončni človek, neposredni prednik današnjega človeka. Zaenkrat ni mogoče odgovoriti na zares vzemirljivo vprašanje, ali je ogenj uporabljal tudi starejši prebivalec jame astralopitek.

»Ce bi se izkazalo, da je že avstralopitek uporabil ogenj,« meni paleontolog Pat Shipman, »bi to spozna-

nje dramatično spremenoilo naše predstave o zgodnjih človečnjakih.«

Človek in njegovi predniki so, tako kot vse višji primati, v osnovi dnevna bitja, ne nočna. »Preprosto se ne obnesemo dobro ponoči,« pravi Shipman. Naši predniki so ponoči poiskali zavjetje, drevo ali jamo, in se zatekli vanjo pred takratnimi sovražniki in nevarnostmi. Toda če so poznali ogenj, se jim je življenje precej spremenoilo.

Ogenj je bil očitno prevroč, da bi bil lahko naravnega izvora,« pravi Sillen. »Seveda so možni zelo vroči plameni pri naravnih požigih grmovja, toda ti ognji so kratkotrajni. Če tak požar zajame žival, se njene kosti ne pregrejejo do temperature, ki bi povzročila takšna sprememba, kot smo jih zabeležili v naših primerkih.«

MiM
(Vir: Discover)

V večini življenj pride trenutek, ko se človek utrdi neskončne odgovornosti delovanja in izbire ter zahrepni po višji moči, ki bi prevzela usmerjanje življenja, četudi bi bila ta višja moč samo vojska ali partijska organizacija.

R. C. ZAEHNER

KARTE ZA BORISA GODUNOVA

NOVO MESTO — Za ljubitelje opere je pred koncem sezone še nekaj možnosti, da pridejo na svoj račun. Za predstavo Borisa Godunova, ki bo 12. junija ob 18. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani, je še na voljo nekaj vstopnic in mest na posebnem avtobusu, ki bo odpeljal v pondeljek, 12. junija, ob 16. uri z avtobusne postaje v Novem mestu. Vse informacije dobite na telefon (068) 84-750.

Zanimanje za optični svetovni slovar je precejšnje, predvsem na univerzah in knjižnicah. Ne bi bilo slabo, ko budi pri nas kdo začel razmišljati o takem pripomočku, denimo za jugoslovanske jezike, da bi se zmanjšali appetiti nekaterih po enem državnem jeziku in bi se tudi na ta način začeli pripravljati za vstop v Evropo.

To lažili so me, da bo naslednji dan prav gotovo bolje in naj se ne zmenim za oficirje, ker so vsi po vrsti pravi omejeni. Svetovali so mi, naj na provokativna vprašanja skušam raje delovati čimbolj nezainteresirano.

Ker sem popolnoma izgubil občutek za čas, sem vprašal, koliko časa me ni bilo, nakar so mi povedali, da so me zasliševali skoraj tri ure in da so že mislili, da so me izpustili.

V negotovosti, kaj me čaka, sem se domislil na našo ambasado. Poklical sem čuvaja ter zahteval, naj mi omogoči telefonski pogovor z jugoslovansko ambasadom. Skomignil je z rameni in dejal, naj prosim oficirja, ki se ukvarja z menom.

Dan se je vlekel v neskončnost. Komaj sem dočakal večerjo, pa ne zaradi lakote, ampak ker je bil to znak, da je nastopila noč. Ves večer sem se v zakajeni v vroči celici sprehajal od stene do stene. Ni mi bilo do pogovora, čakal sem le, kdaj bom

Svetovni slovar

Na mali optični plošči
12 jezikov sveta

Ko je računalništvo vdrio na številna področja dela, so se mnogi bali, da se z njim uveljavlja angleščina kot svetovni jezik na škodo drugih jezikov. Izkazalo pa se je ravno obratno. Računalniki omogočajo uveljavljanje drugih jezikov, saj izdatno olajšuje prevajanje in prenos informacij iz enega v drug jezik.

Med novejšimi dosežki s tega področja je slovar Jeziki sveta, ki so ga izdelali in izdali v NTC. Gre za optično ploščo, ki jo lahko bere vsak osebni računalnik, če ima optično bralno napravo. Na nji so zapisani obsežni slovarji 12 jezikov: kitajske, danske, holandske, angleščine, finščine, francoščine, nemščine, italijanske, japonščine, norveščine, španske in švedščine. Namesto gore knjig torej le mala plošča.

A ne samo to. Listanje in prebiranje slovarjev z računalnikom je preproste in hitrejše. Lahko si izbereš dvojezično uporabo, vtipaš besedo in dobis ustrezno predstavitev v drugem izbranem jeziku, ali pa si izberes celoten pregled, s katrim pa vtipkano besedo izbranega jezika dobis na ekran izpisane enakopomenke besede v ostalih 11 jezikih.

Zanimanje za optični svetovni slovar je precejšnje, predvsem na univerzah in knjižnicah. Ne bi bilo slabo, ko budi pri nas kdo začel razmišljati o takem pripomočku, denimo za jugoslovanske jezike, da bi se zmanjšali appetiti nekaterih po enem državnem jeziku in bi se tudi na ta način začeli pripravljati za vstop v Evropo.

ambasadorjem.«

Nasmehnila sta se, kakor da sem povedal dobro šalo. Eden od njiju se mi je približal in dejal: »Samo nekaj ljudi ve, kje se nahajaš. Tukaj boš ostal toliko časa, dokler ne priznaš, zato je zate bolje, da začneš govoriti.«

»Moj potni list imate za dokaz, da sem iz Jugoslavije. Nobene pravice nimate, da me dlje zadržujete,« je brunil iz mene.

Zopet se je nasmehnil in rekel: »Ta tvoj potni list nam ne pomeni čisto nič, ker lahko sami v nekaj dneh naredimo enakega z vsemi vizami vred.«

»Kaj bi bil potem dokaz, da nisem Američan?« sem vprašal začudeno.

Tokrat sem jima bolj natančno razložil, kako je z ruščino pri nas, vendor mi zopet nista verjela, saj vendor oni vse vedo.

Med zagovaranjem me je eden ali drugi prekinil in iznenada vprašal za kakšen podatek iz potnega lista, kot npr. kdaj je bil izdan, na katere strani so podatki o ve-

Kako iz jedrskih levitanov?

Podmorničarji v jedrskih podmornicah imajo malo možnosti, da preživijo — Reševalne podmornice

la, več kot polovico podmorničarjev od 69-članske posadke pa je podmornica potegnila v globine.

Pet mož je poiskalo pot do reševalne kapsule, ki jo nekatere sovjetske podmornice, kot je nesreča pokazala, vozijo s seboj. Med podmorničarji si je samo eden nadel dihalno napravo. Ko so poiskali sprožiti iztrelni mehanizem, je ta odpovedal. In tako so vse do globine 600 metrov, ko je prišlo na podmornici do eksplozije, ki je sprostila kapsulo. Do takrat naj bi bili trije možje že mrtvi zaradi strupenih plinov, četrti pa je umrl, ko je kapsulo že na površju zailila voda in je potonila. Rešil se je le tisti z dihalno napravo. MiM
(Vir: Time)

Sova rešuje gozd

Pegasta sova kot ogrožena lahko reši tudi gozdove

Med tistimi bitji, ki jih neusmiljeno človekovo poseganje v naravo potiska na rob izginotja, je tudi pegasta sova, nočna ujeda, ki jo poznavajo imajo za zelo koristno ptico. Na svojem jedilniku ima najpogosteje miši in druge male glodalce ter tako skrbi, da se ohranja ravnovesje.

V Združenih državah Amerike se je okoli vprašanja, ali pegasta sova vpisti med ogrožena ali ne, vnela bitka med lesarji in naravovarstveniki. Slednji

dežurni
poročajo

>>Rešilni< nezakoniti sklepi

Zaradi pravnih spodrljajev sodišče združenega dela razveljavilo nekaj ukrepov prenehanja delovnega razmerja v IMV in delavcem vrnilo službo

ČRNOMELJ, NOVO MESTO
— Vsa že tri leta pred novomeškim sodiščem združenega dela ni bilo primera, ko bi bila kakšna odločitev samoupravnih organov v podjetjih razveljavljena zaradi morebitnega pravnega spodrljaja. Očitno je, da pravne službe v organizacijah združenega dela svoje delo opravljajo dovolj strokovno in temeljito, česar pa za novomeško IMV ne bi mogli reči. Pred nekaj dnevi je novomeško sodišče združenega dela v razmiku komaj meseca dina naletelo na več sklepov disciplinskih komisij ali delavskih svetov, katerih vsebina sestavljalcem resnično ne more biti v ponos. Poglejmo le tri primer!

Nadi J. iz Novega mesta je disciplinska komisija v IMV, tožd Tovarna avtomobilov, izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja, češ da je med 6. in 21. julijem lani neupravičeno izostala z dela. Nada je trdila, da je bila njene odsotnosti kriva bolezen, in se je zato obrnila po pomoč na sodišče združenega dela. Slednje je nesporno ugotovilo, da je bila njen izostanek neupravičen, saj za ta čas ni imela ne odoberenega letnega dopusta ne kakšnih drugih papirjev, ki bi njen izostanek opravicevali. Resda je Nada J. naknadno dobila bolniški list, katerega pa je zdravnik, ki ga je izdal, kasneje razveljavil (!). Prav nič torej ne bi bilo spornega, če sodišče ne bi ugotovilo še nečesa. Da je namreč od dne, ko so v IMV izvedeli, da Nade J. ni bila na delo, pa dne, ko je disciplinski ukrep po-

trdil delavski svet, zastalni rok že pretekel. Slednji znaša 6 mesecev, dokazi pa govorijo, da so Nadi J. nadrejeni v IMV za njeno neupravičeno odsotnost izvedeli 21. julija lani, delavski svet pa je izrečeni ukrep potrdil 30. januarja. Sodišču tako ni preostalo drugega, kot da je sklep disciplinske komisije razveljavilo, IMV pa je Nado J. dolžan sprejeti nazaj na delo in ji seveda poravnati osebni dohodek za čas, ko je bila na cesti.

Alojzu Ž. s Trebelnega je najstrožji disciplinski ukrep v IMV grozil že nekaj časa. Zaradi vinjenosti na delovnem mestu mu je bilo že lanskega junija izrečeno pogojno prenehanje delovnega razmerja, kar pa očitno ni zaledlo. Le nekaj dni zatem je Alojz znova prišel vinjen na delo, zaradi česar so mu v IMV preklicali prejšnji pogojni ukrep in delavca postavili na cesto. Alojz je poiskal pomoč na sodišču združenega dela. To je ugotovilo, da o storjenih krštvah ne more biti prav nobenega dvoma, pa vendar je sklep disciplinske komisije in delavskoga sveta razveljavilo. Zakaj? Razlogi so kar trije. Prvi je, da je tučil v tem primeru pretekli zastalni rok, saj je od 24. junija lani, ko je bil napisan zahtev za uvedbo postopka, pa do sklepa delavskoga sveta letosnjega 19. januarja, poteklo več kot šest mesecov. Drugi razlog je ta, da disciplinska komisija ni bila pravilno sestavljena. Zakon jasno pravi, da mora biti v njej liho število članov ter da ne sme imeti

manj kot tri člane. V IMV so delali po svoje, obravnavo sta vodila in zaključila le dva člana disciplinske komisije, kar je bistvena krštev pravil postopka, ki je sama po sebi zahteva razveljavitev sprejetega sklepa. Ima še tretji spodrljaj: v zapisniku sklepa disciplinske komisije stoji, da je bil Alojzu Ž. izrečen samostojni ukrep, in odpovedku sklepa pa daje šlo za preklic pogojne kazni.

»Delavec Janez S. je 7. 9. in 8. 9. 1988 neupravičeno izostal z dela, 19. 10. 1988 pa zapustil delovno mesto in odšel v bližnjo gostilno. Ker mu je bil 15. novembra 1988 že izrečen pogojni ukrep prenehanja delovnega razmerja,« je pisalo v sklepu disciplinske komisije IMV, tožd Tovarna opreme Črnomelj, z datumom 27. december 1988. Nenamisel, ki bi mu težko rekli spodrljaj, je očiten. Ne da bi se spuščali v oceno krštev, ki, mimogrede, nista sporni, je jasno, da se 15. novembra izrečeni pogojni ukrep ne more preklicati za krštv, ki sta bili storjeni dva mesece prej. Na dlanje, da bi Janezu S. moral za naštete kršteve izreči samostojen disciplinski ukrep, vendar prenehanje delovnega razmerja po mnenju sodišča ne pride v poštev. Prav zategadelj je senat razveljavil sklep disciplinske komisije, za storjeni krštv pa je Janezu S. izrekil denarno kazen v višini 15 odstotkov poprečnega osebnega dohodka, ki jo bo moral plačevati šest mesecov. Vse odločbe sodišča združenega dela so že pravljene. B. BUDJA

RAZGIBAN KONEC TEDNA

TREBNJE — Občinska gasilska zveza je organizirala prejšnjo nedeljo avto-rally, na katerem je med 21 udeleženci zmagovala gasilsko društvo Štatenberg pred GD Trebnje in GD Mirna. Poleg rallyja, za katerega je značilna rekordna udeležba in dobra organizacija, je bilo tega dne tudi tekmovanje gasilskih enot civilne zaščite,

TELEVIZIJSKI SPORED

TELEVIZIJA SI PRIDRUŽUJE VSE PRAVICE DO MOREBITNIH SPREMENIH PROGRAMA

PETEK, 9. VI.

16.15 — 1.35 TELETEKST
16.30 VIDEO STRANI
16.40 POLETNA NOĆ, ponovitev
18.05 POREČILA
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.45 GORSKA FOLKLORA: TURČIJA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 NAŠE AKCIJE
20.15 V HRIBIH SE DELA DAN... GORSKI VRTOVI, dok. serija, 4/8
21.00 KRIMINALNA ZGODBA, ameriška

nanizanka, 1/20
22.35 DNEVNIK 3
22.50 POLETNA NOĆ
23.00 VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, angleška nanizanka, 1/7
0.00 KO POLETJA UMIRAJO, ameriški film 1.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.30 Satelitski programi — 19.00 Domači ansambl: 20 let Celjskega instrumentalnega kvinteta — 19.30 Dnevnik 20.00 TV aboma
22.00 Skupščinska kronika — 22.20 En avtor, en film — 22.40 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Dom

SOBOTA, 10. VI.

13.50 — 1.45 TELETEKST
14.05 VIDEO STRANI
14.15 POLETNA NOĆ, ponovitev
15.10 TEDEK, ponovitev
16.00 REKREATIVNO POPOLDNE, prenos iz Domžal
17.35 PRED IZBIRO POKLICA: TEKSTILNA INDUSTRija SLOVENIJE GRE V KORAJ S ČASOM
18.05 POREČILA
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 1
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 x 3
20.30 FRANCOSKA ZVEZA, ameriški film Ciničen, grob in neusmiljen detektiv Popaj skupaj sodelavcem prečkanja drobne razrečenje

valce in uživalce mamil. Nekega dne pa se mu nasmehne sreča. V podzemlju primanjuje mamil, širjo se govorice o novi veliki posilki. Detektivovo intuicijo potrjuje vedno več dejstev... Francoska zveza je prva kriminalka v zgodovini filma, ki je kot film leta dobila oskarja.

22.20 DNEVNIK 2
22.35 POLETNA NOĆ
VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, nagl. nanizanka, 2/7
SAMO BEDAKI IN KONJI, humoristična serija, 1/13
1.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

12.30 Kako biti skupaj — 13.00 Predstava za otroke — 14.00 Odprto prvenstvo Francije v tenisu —

17.40 POGLEDI, ponovitev 6. oddaje
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 1
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 PTICE POD NEBOM, 5., zadnji del nadaljevanke
21.40 ZDRAVO
23.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Danes za jutri (oddaja za JLA) in Odprti (nadaljevanka, 2/13) — 13.00 Grobnik: SP v motociklizmu, 250 cm — 13.50 Športno popoldne — 14.45 Dosedjanji zmagovalci — 15.00 Grobnik: SP v motociklizmu, 500 cm — 15.50 Odprto prvenstvo Francije v tenisu —

21.10 OSMI DAN
21.50 DNEVNIK 2
22.05 POLETNA NOĆ
VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, nani-
zanka, 3/7
ALO, ALO, humor, serija, 2/13
1.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.45 Po brezkončnosti sveta: Azija — 18.15 Svet športa — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Po sledih napredka — 21.05 Mojster

19.30 DNEVNIK 1
20.05 TRGOVCI SANJAMI, ameriška nadaljevanka, 3/4
20.50 DINAR
21.50 DNEVNIK 2
22.05 POLETNA NOĆ
VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, angl. nanizanka, 4/7
NENAVADNE ZGODE, angl. nanizanka, 4/7
1.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

13.10 Varna: FP v košarki, YU: Madžarska —

19.30 DNEVNIK 1
20.05 TRGOVCI SANJAMI, ameriška nadaljevanka, 3/4
20.50 DINAR
21.50 DNEVNIK 2
22.05 POLETNA NOĆ
VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, angl. nanizanka, 4/7
NENAVADNE ZGODE, angl. nanizanka, 4/7
1.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 11.25 EP v košarki, YU: Francija

svojega partnerja pa ne sprejme. Njena odločitev je za malomeščansko okolje nesprejemljiva in Mary se odsezi v drugo mesto. Tam spozna študentko slikarstva in začne pozirati študentom slikarstva, hkrati pa razvija svoj slikarski talent. Ko jo po njenem televizijskem nastopu obiše njen partner, je Mary že povsem drug človek — slikarka na poti k uveljavitvi, ki se je pripravljena sama in samostojno spopasti z življenjem.

22.05 DNEVNIK 2
22.20 POLETNA NOĆ
VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, angl. nanizanka, 5/7
HOOPERMAN, amer. nadalj., 2/13
1.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 11.25 EP v košarki, YU: Francija

Ob njem je lepa Caroline, ki je prezivila ljubensko tragedijo. Njeg se obučajo in osamljeni Saccard zasmili, poštena in plenitena je, rada bi mu pomagala... Nadaljevanka ima tri dele.

22.30 DNEVNIK 2
22.40 POLETNA NOĆ
VRNITEV SHERLOCKA HOLMESA, angl. nanizanka, 6/7
LETÈE CIRKUS MONTYJA PYTHONA, angl. nanizanka, 2/13
1.40 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.30 Izbor iz jugoslovenskih programov ali satelitski programi — 19.00 Čas, ki živi: Matura

ČETRTEK, 15. VI.

16.05 — 1.50 TELTEKST
16.20 VIDEO STRANI
16.30 POLETNA NOĆ, ponovitev

18.05 POREČILA
18.10 MOZAIK: JIJO, otroška oddaja

18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 1

20.05 E. ZOLA: DENAR, francoska nadaljevanka, 1/3

Nadaljevanja je posneta po Zolajevem romanu Denar, prikazuje pa nemirni Pariz v času drugega cesarstva. Osrednjina osebnost je propadla bankir Saccard, ki se hoče ponovno povzpeti.

Nadaljevanja je posneta po Zolajevem romanu Denar, prikazuje pa nemirni Pariz v času drugega cesarstva. Osrednjina osebnost je propadla bankir Saccard, ki se hoče ponovno povzpeti.

To je film o ženski, o njenem osveščanju in osvobajanjem. Govori o preprostem dekletu, ki živi v majhnem mestu in dela v četovi trgovinci. Ko Mary zanosí z občasnim ljubimcem, se odloči, da bo otroka rodila, žentile ponudbe

To je film o ženski, o njenem osveščanju in osvobajanjem. Govori o preprostem dekletu, ki živi v majhnem mestu in dela v četovi trgovinci. Ko Mary zanosí z občasnim ljubimcem, se odloči, da bo otroka rodila, žentile ponudbe

To je film o ženski, o njenem osveščanju in osvobajanjem. Govori o preprostem dekletu, ki živi v majhnem mestu in dela v četovi trgovinci. Ko Mary zanosí z občasnim ljubimcem, se odloči, da bo otroka rodila, žentile ponudbe

To je film o ženski, o njenem osveščanju in osvobajanjem. Govori o preprostem dekletu, ki živi v majhnem mestu in dela v četovi trgovinci. Ko Mary zanosí z občasnim ljubimcem, se odloči, da bo otroka rodila, žentile ponudbe

To je film o ženski, o njenem osveščanju in osvobajanjem. Govori o preprostem dekletu, ki živi v majhnem mestu in dela v četovi trgovinci. Ko Mary zanosí z občasnim ljubimcem, se odloči, da bo otroka rodila, žentile ponudbe

To je film o ženski, o njenem osveščanju in osvobajanjem. Govori o preprostem dekletu, ki živi v majhnem mestu in dela v četovi trgovinci. Ko Mary zanosí z občasnim ljubimcem, se odloči, da bo otroka rodila, žentile ponudbe

SOBOTA, 10. 6.

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17.00 — Uvod in napoved sporeda
17.10 — Pionirski kotiček
18.00 — Glasbena uganka
18.15 — Reportaža

19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

17

ANSAMBEL MLADIH SEMIČANOV — Pet šestnajstletnikov iz Semiča je konec aprila ustanovilo ansambel Šok band. Od dneva mladosti, ko so se prvič predstavili, se nastopi kar vrstijo. Sergej Čas (pevec), Igor in Nataša Poč (orgle in sintetizator), Dušan Plut (trobenta) in Dušan Kofalt (klarinjet) pojejo in igrajo diskos glasbo, pripravljajo pa tudi svojo glasbo, kar jim gotovo ne dela preveč poglobic, saj imajo vsi glasbeno izobrazbo. Mladi Semičani upajo, da njihov ansambel, ki je sedaj eden redkih v Beli krajini, ne bo tako kratke sappe kot streljivo njegovi predhodniki. (Foto: M. B.-J.)

V Brežicah za opremo

Odbor za upravljanje s skladom za nabavo medicinske opreme. Zdravstvenega centra Brežice, tozd Splošna bolnišnica, sporoča javnosti imenuje darovalcev, ki so prispevali vanj denarne zneske namenoste vencev na grobove pokojnikov:

Osnovna organizacija Zveze sindikatov Prevoz, Brežice: za Rozalijo Cvetkovič 15.000 din, za Zlobko 15.000, za Ivana Travnikarj 15.000, za Antonia Zakraška 20.000 din, za Soško 20.000 din, za Franca Hotka 25.000, za Rozalijo Starčič 70.000, za Antonia Zorka 35.000, za Roberta Korlinika 50.000, za Ivana Bršca 120.000, za Jožeta Ferencčaka 120.000 din.

SIS družbenih dejavnosti Brežice: za Krištofa Škrleca 30.000 din; Skupština SRS Ljubljana v skladu 8.000 din. Med darovalci so bili tudi obrtniki: Bojan Horvatčič iz Vel. Malenc je prispeval 50.000 din, Marija Žakšek iz Kapel 60.000 din, Jožica Žagar iz Brežice 20.000, Milan Žagar iz Brežice 20.000, Milan Lipšic iz Brežice 50.000, Foto Baškič-Rožman iz Brežice 200.000, Marjan Kranjc iz Globoka 60.000, Ivan Cerjak iz Bokšča 300.000 din, Ivanka Pregrad iz Globoka 50.000, Anica Butara iz Krške vasi 8.000 din, Sintkat LB Krško za Ivana Bršca 100.000; Anica Smolčič, Brežice, za Ljudmilo Žajber 20.000; Anica Mižigoj, Krško, za Ljud-

milo Žajber 50.000; Karl Škoberne, Brežice, za Karla Florjančiča 100.000; Zobna ambulanta ZD Brežice za Karla Florjančiča 220.000 din. Tozd ZC Splošna bolnišnica Brežice je prispeval 3.780.000 din Metoda Pirca, Slava Adlesič, Terezijo Kežman, Jožefo Slodej, Ano Bertole, Dragico Šintič, Janeza Levaka, Janeza Škofjanca, Stanetu Kostanjščak, Marijo Kržan, Zlatu Pirc, Marijo Pangerščik, Iavna Kiseljaka, Mihaela Savnika, Jožefo Šmagl, Alojzijo Zupan, Jožefo Gričar, Stjepana Malekovič, Francica Vogrinca. Nežo Filipčič in Frančiško Poček.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije — Občinska konferenca Brežice je darovala v skladu 8.000 din. Med darovalci so bili tudi obrtniki: Bojan Horvatčič iz Vel. Malenc je prispeval 50.000 din, Marija Žakšek iz Kapel 60.000 din, Jožica Žagar iz Brežice 20.000, Milan Žagar iz Brežice 20.000, Milan Lipšic iz Brežice 50.000, Foto Baškič-Rožman iz Brežice 200.000, Marjan Kranjc iz Globoka 60.000, Ivan Cerjak iz Bokšča 300.000 din, Ivanka Pregrad iz Globoka 50.000, Anica Butara iz Krške vasi 8.000 din, Sintkat LB Krško za Ivana Bršca 100.000; Anica Smolčič, Brežice, za Ljudmilo Žajber 20.000; Anica Mižigoj, Krško, za Ljud-

Na seznamu so štele darovalci: Romana Ostemana iz Ljubljane 3.500 din, Samoupravna stanovanjska skupnost Brežice 50.000, Milan Šetic iz Brežice 3.000.000 din, sindikalna organizacija Prevoza Brežice 60.000, Lizička in Ivan Pečnik iz Krškega 160.000, sindikalna organizacija Mercator KK Šelevica 500.000, osnovna organizacija Zveze sindikatov Splošna bolnišnice in DSSS namesto daril za 8. marec 2.720.000, sindikat Motela Petrol, Čatež, namesto daril za 8. marec 1.000.000, Labod-tozd Libna Krško 2.000.000, Občinski svet Zveze sindikatov Krško 500.000, Metalograd Jesenice 5.000.000, sindikalna organizacija SDK Krško 800.000 in Danica Ivanc 500.000. Gasilska godba Kapele, Glasbena šola Brežice in občinski odbor Rdečega kriza Brežice so nomenili v sklad izkušček dobrodelnega koncerta v znesku 8.136.000 din.

Za medicinsko opremo je bilo do 12. maja zbranih 30.905.500 din. Odbor za upravljanje s skladom se darovalcem zahvaljuje za prispevke.

Sindikat za današnjo rabo

Pred kratkim so se tudi v novomeški občini končale razprave o tezah za prenovo sindikata. O tem, kaj so te razprave pokazale, in o nekaterih drugih vprašanjih glede prenove sindikata se je s predsednikom občinskega sveta ZSS Nacetom Štamcarjem pogovarjal novinar Tone Jakše.

• Katera so bila osnova izhodišča za razmišljjanje o prenovi sindikata?

V začetku sedemdesetih let je prišlo v svet do velikih sprememb. Prednost niso bile več naravne danosti, ampak pridobljene prednosti, kot so znanje, poslovodstvo, moderna organizacija, in svet se je pričel deliti na tiste, ki imajo učinkovita gospodarstva, in na tiste, ki imajo neučinkovita. Jugoslovansko družbo pretresa že skoraj desetletje ekonomika, politička, mednarodna in moralna kriza, in kot smo še pred petimi leti bili prepričani, da je za izhod iz krize dovolj ekonomska reforma, sedaj vemo, da je potrebna celovita družbena reforma. Z njo naj bi spet uveljavili trg, kar terja samostojnost gospodarskih subjektov, spremenjeni vlogo države, ki naj le indirektno posega na gospodarsko področje, priznavanje pluralizma in na njem oblikovanje mešano gospodarstvo itd. V tej reformi je treba tudi opredeliti trg delovne sile. Že sedaj imamo v Sloveniji prezaposlenost, po nekaterih podatkih znaša okoli 100 tisoč delavcev. Ob tem pa je nepogrešljiva sestavina gospodarske in družbene prenove ter že začete demokratizacije družbe tudi sindikalna prenova. Utemeljena je v zahtevah članstva, naj sindikat postane neodvisna delavska organizacija, ki ne bo več podaljšana roka države ali partije. Ti procesi so se pričeli v Sloveniji že po razširjeni seji republiškega sveta junija lanskega leta, kjer je bil sprejet dokument, na osnovi katerega so bili postavljeni strateški cilji in tudi že sprejeti nekateri dokumenti, kot so uveljavitev pravice do stavke, stavkovna pravila, kriteriji za dolaganje ekonomskih in tehnoških presežkov, uveljavitev najnižjega osebnega dohodka, sindikalna lista, aktivnosti za razbremenjevanje in dokumenti o opredelitvi samoupravljanja in vloge sindikata v statutih podjetij.

• V čem je glavna značilnost tez o prenovi sindikata, ki so bile dane članstvu v javno razpravo?

Teze o prenovi vsebujejo programske zaslove sindikalne prenove ter cilje lastne prenove, ki naj bi omogočili uresničitev programskih. V programskej je rečeno, da se bo sindikat zavzemal za gospodarsko razvit socializem in razvoj samoupravljanja, za pluralizem lastninskih odnosov, tržno ekonomijo, razvijanje demokracije, neposredne volitve, za sodobno pravno državo, uveljavitev ekonomske cene dela, korenito razbremeničev gospodarstva, da bo deloval proti državnim intervencijam, za socialno varnost presežka delavcev, usanovitev sklada za produktivno zaposlovanje, za nacionalne programe družbenih dejavnosti, za višjo ravnen pravic delavcev, zaščito sindikalnih aktivistov itd.

Cilji in smeri lastne prenove postavljajo na prvo mesto načelo svobodnega in prostovoljnega včlanjevanja delavcev v sindikate, določajo pa tudi ugodnosti, ki naj bi jih člani imeli, od pravne pomoči, solidarnosti pri ureščevanju gmotnih in socialnih potreb ter različnih oblik sindikalne pomoči do izobraževanja, usposabljanja, do počitniške, športne, kulturne in zabavne dejavnosti. Zlasti je poudarjeno razvijanje demokracije v sindikati, svobodno in samostojno izražanje interesov, tekmovanje različnih zamisli, tako imenovana sindikalna avtonomija, kar pomeni, da je sindikat neodvisen od

državnih organov in drugih družbenopolitičnih organizacij, da ne prevzema nalog od nikogar in ni odgovoren nikomur razen svojemu članstvu. Deluje na osnovi svojega programa in statuta, stališča sindikata o vprašanjih gmotnega in socialnega položaja delavcev pa so podlagi drugim družbenim dejavnikom pri usklajevanju v socialistični zvezi, skupščinskem sistemu itd. Tudi v organizacijah podjetij sindikat zastopa članstvo in se na podla-

gama vloga občinskih in medobčinskih sindikatov ter da naj se bolj poudarja branžna povezava, torej naj dobijo večjo vlogo strokovnih sindikatov. Potem je bilo postavljeno vprašanje, v čigavo breme gredo stroški stavke, saj sindikat za to nima svojega fonda, do sedaj pa je breme nosilo podjetje. S tem v zvezi je bila zastavljena tudi vprašljivost solidarnosti sindikalnega funkcionarja, ki dobiva plačo od podjetja, dela pa za sindikat itd.

• V zadnjem času je bilo veliko govora o tako imenovanem ekonomskem in tehnoškem presežku delavcev. Kako gleda sindikat na to pereče vprašanje?

V praksi se je izkazalo, da se za presežke želi opredeliti predvsem tiste, ki ne dosegajo optimalnih delovnih rezultatov, to pa so predvsem invalidi delavci in tisti, ki smo jih zaposlili z vidika širokega socialnega zaposlovanja. Ce gledamo podjetniško, je to jasno, vendar ne smemo zanemariti mednarodnih konvencij, naše zakonodaje pa tudi humanizma, za kar se mora sindikat boriti, to pa pomeni, da je treba določene kategorije delavcev zaščiti. Mi podpiramo resitve, ki jih prinašata boljša tehnologija in organizacija dela, vprašanje pa je, kam s presežnimi delavci, ki so posledica zgrešenih gospodarskih investicij, nekritičnega zaposlovanja, socializacije slabega dela, umetnega vzdrževanja neuspešnih programov itd. Mi smo postavili kriterije in načela. Prvo načelo je, da je treba upoštevati mednarodne konvencije in naša zakonodajo in tako zaščiti predvsem mladino, materje, starejše delavce in invalide. Od načela je po membrno načelo enakopravnosti delavcev, delitvi dobička, osebnih dohodkov, skupnih porab, uveljavljivosti pravic iz delovnega razmerja in podobno. Seveda je opredeljeno tudi, kaj lahko sindikat za dosego svojih ciljev uporablja: to so načini zastopanja odločitev članstva pred institucijami odločanja, pogajanja pri sklepanju kolektivnih pogodb v mešanih in privatnih podjetjih ter razvijanje različnih oblik pritiska, kot so ugotavljanje odgovornosti, odpoklic, grožnje s stavko, njava stavke in organizacija stavke.

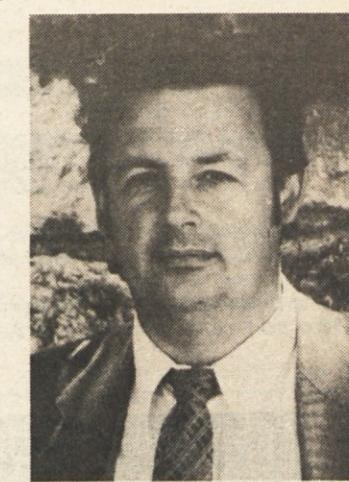
• Ali to ne zahteva novih oblik organiziranja pa tudi drugačne kadrovskе politike v sindikatu samem?

Seveda je poudarjena tudi potreba po razvijanju različnih oblik interesarne, programskega in akcijskega organiziranja sindikata, ki naj bi ne bile več tako toge, ampak bi bilo to prepuščeno članstvu, kakor pač ima za potrebo, naj si bo to po podjetjih ali po panožnem, prostorskem, funkcionalnem strokovnopolitičnem principu itd., se pravi, da bi bil dan večji poudarek strokovnim branžam sindikata. Zavzemamo se tudi za samostojno kadrovsko politiko v sindikatu, za neomejenost mandatov z vsakoletnim preverjanjem funkcionarjev, da so volitve neposredne, da je več kandidatov, pa tudi za to, da bi bili sindikalni delavci v večjih podjetjih (predsedniki, sekretari) poklicni delavci. Tako ponekod že urejeno, vendar zaenkrat še v breme podjetij.

• So bile teze v javni razpravi podprtne in kakšne priporabe so prišle od članstva?

Teze so bile v celoti podprtne, izraženo je bilo celo mnenje, da se v bistvu prepočasi prilagajamo novim razmeram. Treba pa je razumeti, da so koraki, ki jih je napravil slovenski republiški svet, v bistvu novi in jih mora biti pozoren sindikat, se pravi na področju samoupravnega odločanja. Zahtevamo, da je v teh statutih sindikat samostojno opredeljen in da se ne meče več v isti koš z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, da se mu zagotovi, da dela po svojih pravilih in statutu, da so mu na razpolago vsi dokumenti, da organi upravljanja sindikalne predloge obravnavajo, da je vnesena pravica do organiziranja stavke in da teče stavka po stavkovnih pravilih ter da je v statutu opredeljena tudi zaščita sindikalnih delavcev. Mi imamo pripravljene osnutke teh določb in jih dajemo kot pomoč.

Dosej smo dobili statute Krke, avtobusnega podjetja Gorjanci in Laboda. Ugotavljamo, da so nekateri to zelo dobro uredili, nekateri pa so

stvari glede samoupravljanja zelo poenostavili in si bomo morali še izboriti, da se pri samoupravnem odločanju upošteva princip dvetretinskega odločanja pri važnejših vprašanjih, pa načelo tajnega glasovanja, zlasti ko gre za preverjanje poslovodnega organa ob poslovnom poročilu. Ce teh mehanizmov ne vpeljemo, lahko pride do velikih sporov. Opažamo tudi, da se nekateri celo preveč opirajo na prejšnji sistem, kar tudi ni prav, drugi pa bi samoupravljanje radi preveč oklestili, kar pa ni bil namen zakona.

• Kako je z uveljavljanjem najnižjega osebnega dohodka in kako je z enakopravnostjo delavcev v privatnih podjetjih?

Najnižji osebni dohodek je že več ali manj uveljavljen, in sicer smo se tega lotili tako, da jemljemo delavca kot enakovreden produkcijski element, se pravi strošek delovne sile, ki ga je treba v kalkulacijah vnaprej vračati. Prej je bilo to precej enostavno: če ni bilo dovolj denarja, so se znižale plače. Sedaj je cena dela znana, najnižji osebni dohodek pa je postavljen na osnovi cene košarice najnajnižjih živiljenjskih potrebsčin. So pa problemi v tistih delovnih organizacijah, ki poslujejo z motnjami. Tega ne dosegajo tudi delavci pri nekaterih privatenih. Tam imajo zamenjani osebni dohodek, ker še ni podpisane kolektivne pogodbe, trudimo pa se, da bi to dosegli tudi tam. Z družbenim dogovorom, ki bo sprejet konec maja, bo dana zakonska osnova za to. Je pa pri privatenih zelo malo članov sindikata, samo kakih 30 odstotkov. Verjetno bo zanimanje za članstvo močno poraslo, če bo v kolektivno pogodbo vključena tudi sindikalna lista in najnižji osebni dohodek.

• Ali je pri včlanjevanju pomembna tudi višina članarine?

Sedaj se za članarino plačuje 0,6 odstotka od osebnih dohodkov, po dosedanjem ključu pa od tega ostaja 40 odstotkov osnovnim organizacijam, ostalo pa gre za širšo organizacijo. Do sedaj s tem nismo imeli večjih problemov, precej zbranih sredstev pa viračamo osnovnim organizacijam za izvajanje njihovih programov, veliko pa usmerjamo tudi preko socialne pomoči in preventivnega zdravstvenega varstva. Lani smo tako Ovnili 2 milijardi, letos pa imamo v planu za te namene 5 milijard dinarjev. Predlog republiškega sveta je, da bi ključ spremenili, tako da bi osovnim organizacijam ostalo 5 odstotkov več, ali pa da bi ta denar usmerili v poseben slovenski fond za solidarnost.

• In še eno vprašanje. So bila nova stavkovna pravila v novomeški občini že uporabljena in kako so se obnese?

Stavkovna pravila so se, s tem da se postavijo zahteve, najavi stavka, imenuje stavkovni odbor in se v tem času stvari še razrešujejo, izkazala za dobrodošla in so bila letos že širikrat uporabljena. V času, ki je za to določen, so se v vseh primerih stvari razrešile v obojetansko korist in nikjer ni prišlo do napovedane prekinutivne dela.

DOLENJCI, PRIBLIŽALI SMO VAM PROIZVODE JELOVICA

— vezana okna
— termoizolacijska okna
— polna, rolet...
— notranja, vhodna in garažna vrata
— montažne hiše
— pregradne montažne stene
— vrte garniture (mize, stoli)

PRODAJA STREŠNIK

industrija gradbenega materiala p.o.
dobruška vas
68275 Škocjan, telepon /068/ 76-230, 22-016

Prvi kupci, ki bodo plačali v gotovini, dobijo POPUST DO 20%!

JELOVICA

— individualnega poslovodnega organa

Pogoji:

- srednja ali višja strokovna izobrazba,
- najmanj pet let delovnih izkušenj pri opravljanju vodilnih nalog v kulturni dejavnosti,
- potrebne organizacijske sposobnosti,
- izpolnjevanje pogojev iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike občine Krško.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi v Dolenjskem listu. Odgovore bodo kandidati prejeli v 8 dneh po preteku objave.

Mandat traja štiri leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih pošljite na naslov:
Delavski kulturni dom Edvarda Kardelja, Krško.

309/23

DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj: _____

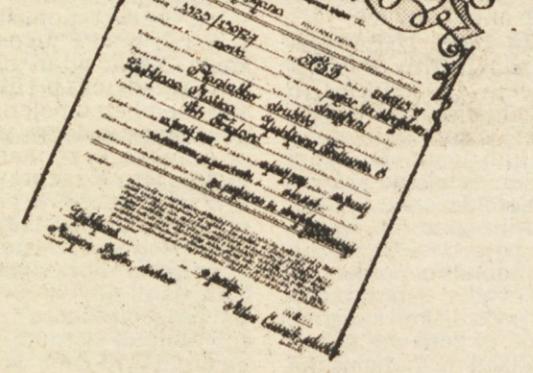
Št. osebne izkaznice: _____

NIČ NI TAKO VISOKO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Najvišjo in najbolj izpostavljeni nepremičnini v Sloveniji smo zavarovali pred krajo, požarom, strelo, potresom, eksplozijo, viharjem in obrabo. Zavarujemo pa tudi vse ostale nepremičnine ali premičnine, ne glede na to, kje stojijo ali se premikajo.

zavarovalna skupnost triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
ČRNOVELJ,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

V 8. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 24. maj 1989, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA METLIKA

- Odredba o določitvi najvišjih cen

OBČINA NOVO MESTO

- Sklep o potrditi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov za leto 1988
- Odlok o spremembah in dopolnitvi odloka o spremembah odloka o komunalnih taksah v občini Novo mesto
- Odredba o dajanju soglasja k cennam
- Odlok o uvedbi samoprispevka za dograditev in sanacijo bolnišnice ter programa reševanja problematike osnovnošolskega prostora v občini Novo mesto
- Sklep o imenovanju odbora za spremeljanje in izvajanje občinskega referendumskoga programa
- Sklep o spremembah stopnje krajevnega samoprispevka na območju krajevne skupnosti Šmarjeta
- Poročilo o izidu referendumu v KS Bela Cerkev
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Bela Cerkev
- Poročilo o izidu referendumu v KS Birčna vas
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Birčna vas
- Poročilo o izidu referendumu v KS Brusnice
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Brusnice
- Poročilo o izidu referendumu v KS Mali Slatnik
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Mali Slatnik
- Poročilo o izidu referendumu v KS Straža
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Straža
- Poročilo o izidu referendumu v KS Podgrad
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Podgrad
- Poročilo o izidu referendumu v KS Uršna sela
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Uršna sela
- Poročilo o izidu referendumu v KS Orehovalica
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Orehovalica
- Poročilo o izidu referendumu v KS Gabrie
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Gabrie
- Poročilo o izidu referendumu v KS Šentjernej
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Šentjernej
- Poročilo o izidu referendumu v KS Mirna Peč
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Mirna Peč
- Poročilo o izidu referendumu v KS Prečna
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Prečna
- Poročilo o izidu referendumu v KS Stopiče
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Stopiče
- Poročilo o izidu referendumu v KS Bučna vas
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Bučna vas
- Poročilo o izidu referendumu v KS Žužemberk
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Žužemberk
- Poročilo o izidu referendumu v KS Dolenjske Toplice
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Dolenjske Toplice
- Poročilo o izidu referendumu v KS Hinje
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Hinje
- Poročilo o izidu referendumu v KS Dolž
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Dolž
- Poročilo o izidu referendumu v KS Škocjan
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Škocjan
- Poročilo o izidu referendumu v KS Otočec
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Otočec
- Poročilo o izidu referendumu v KS Bršljin
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Bršljin
- Poročilo o izidu referendumu v KS Center
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Center
- Poročilo o izidu referendumu v KS Drska
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Drska
- Poročilo o izidu referendumu v KS Gotna vas
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Gotna vas
- Poročilo o izidu referendumu v KS Kandija-Grm
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Kandija-Grm
- Poročilo o izidu referendumu v KS Ločna-Mačkovec
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Ločna-Mačkovec
- Poročilo o izidu referendumu v KS Majde Šilc
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Majde Šilc
- Poročilo o izidu referendumu v KS Mestne njive
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Mestne njive
- Poročilo o izidu referendumu v KS Regrča vas
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Regrča vas
- Poročilo o izidu referendumu v KS Šmihel
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Šmihel
- Poročilo o izidu referendumu v KS Žabja vas
- Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Žabja vas

OBČINA RIBNICA

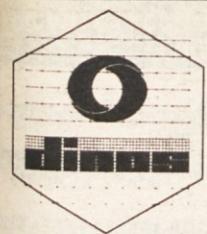
- Odlok o spremembah in dopolnitvi odloka o turistični taksi
- Sklep o soglasju k statutu VVO Majda Šilc, Ribnica
- Sklep, s katerim se odreja javna razgrnitev ureditvenega načrta melioracije Bistrice I
- Odlok o začasni razglasitvi starega mestnega jedra Ribnice za kulturni in zgodovinski spomenik
- Odlok o razglasitvi soteske »Kadice« za naravni spomenik

OBČINA TREBNJE

- Odredba o določitvi najvišjih cen v občini Trebnje

MEDOBČINSKE OBJAVE

- Odredba o spremembah odredbe o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in za dovoljenja za prodajo mleka v letu 1989

Odbor za delovna razmerja DO DINOS
TOZD Priprava odpadnih surovin
Ljubljana, Titova 118
objavlja prosta dela in naloge
v delovni enoti Novo mesto, Ljubljanska 35

skladiščnega delavca v delovni enoti
Novo mesto, Ljubljanska 35 — 1 delavec

Pogoji: priučen delavec, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno de-
lo trajta 1 mesec.

Prošnje pošljite na naslov: DO DINOS, kadrovska služba, Ljub-
ljana, Titova 118, v 8 dneh po objavi.

301/23

**DO „PREVOZ“ p.o.
Brežice**

Milavčeva 42, Brežice
Delavski svet

razpisuje v skladu z 12. členom pravilnika o delov-
nih razmerjih

dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev, določenih v ZZD, še naslednje:

- da ima višješolsko izobrazbo prometne, ekonomske, pravne, organizacijske ali upravne smeri ozziroma srednješolsko izobrazbo prometne smeri
- da ima 8 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih
- da ustvarjalno razvija socialistične samoupravne družbenoekonomske odnose
- da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti

Mandat traja 4 leta.

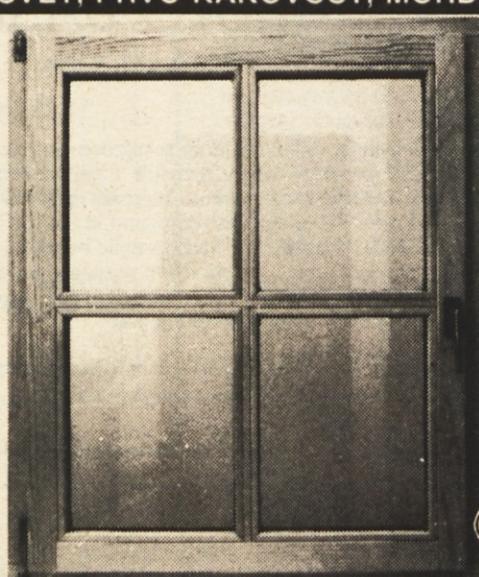
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: DO „PREVOZ“ Brežice, Milavčeva 42.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

311/23

GRADITE HIŠO, OBNAVLJATE STANOVANJE, SE ZANIMATE ZA NAKUP STAVBNEGA POHIŠTVA?

ŽELITE NASVET, PRVO KAKOVOST, MORDA ŠE KAJ?

KLI **OKRA**
LOGATEC

PREPRIČANI SMO, DA BOMO LAJKO USTREGLI VAŠI ŽELJI, SAJ ŽE
DESETLETJA OPREMLJAMO OBJEKTE S STAVBNIM POHIŠTVE
DOMA IN V TUJINI.

IZDELUJEMO: — OKNA, BALKONSKA IN PANORAMSKA VRATA
— VHODNA IN GARAŽNA VRATA
— OKNA PO NAROČILU
— OKNA IN VRATA OPREMLJAMO Z ROLETAMI,
POLKNI ALI ŽALUZIJAMI

NUDIMO: — 20% POPUST PRI GOTOVINSKEM PLAČILU
— 5-MESEČNI BREZOBRESTNI KREDIT
— BREZPLAČNO MONTAŽO IZDELKOV V OBJEKTE
— BREZPLAČNO DOSTAVO do 100 km PRI NAKUPU NAD
20.000.000 din ZA PLAČILO V MESECU MAJU IN JUNIU

INFORMACIJE IN PRODAJA:
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, TELEFON: (061) 741-711 h.c. TELEKS 31656 YU KLI

tehnounion

TU Tehnounion, zastopstvo tujih firm,
izvoz — uvoz, p. o., Ljubljana,
Vošnjakova 2

Vabimo vas, da postanete naš
sodelavec za prodajo garnitur posode
AMC na območju Dolenjske (Novo mesto, Kr-
ško, Metlika).

Zaželen je lasten avtomobil, telefon, starost 25 do 45 let in veselje
do dela z ljudmi.
Informacije osebno v torek, 13. 6. 1989, ob 19. uri v hotelu Metropol v Novem mestu.

sozd rek edvarda kardelja, trbovje
DO RUDNIKI RJAVA PREMOGA SLOVENIJE
TOZD RUDNIK RJAVA PREMOGA
KANIŽARICA - 68340 ČRНОМЕЛЈ

Na osnovi sklepa delavskega sveta TOZD objavljamo

JAVNO LICITACIJO (PRODAJO) osnovnega sredstva

— baraka samskega doma

Zgradba je montažna — tip Jelovica. Sanitarni del in kuričnica sta zidana. Ta del se nahaja v sredini zgradbe.

Skupna dolžina barake znaša 40,00 m, širina pa 9,80 m, gradbeni površina znaša 392,00 m². Od tega znaša zidani del barake 9,80 m x 5 = 49,00 m², leseni montažni del pa 343,00 mm². Koristna površina prostorov znaša po knjigovodskih podatkih 385,74 m², od tega leseni montažni del 338,48 m², zidani del pa 47,26 m².

Na dražbi lahko sodelujejo pravne ali fizične osebe. Izključna cena barake je 20.000.000 — din (demontaža elementov in rušenje ter preselitev in odvoz odpadkov izvede kupec na svoje stroške). V ceno barake so zajeti vsi elementi in radiatorji. Kotel za centralno ogrevanje ni predmet prodaje.

Javna licitacija bo 23. 6. 1989 ob 11. uri v sejni sobi Rudnika Kanižarica. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti 10% izključne cene. Prometni davek bremenji kupca. Kupljeno osnovno sredstvo je potreben dokončno plačati pred pričetkom demontaže in rušenja, vendar najpozneje v 15 dneh po licitaciji. Demontaža in rušenje mora kupec zaključiti v 30 dneh po pričetku del. Možnost ogleda na dan licitacije.

308/23

RAZVOJNO RAZISKOVALNI
CENTER NOVO MESTO
n.s.o.o.

TOZD URBANISTIČNI BIRO NOVO MESTO

razpisuje po sklepu delavskega sveta TOZD
prosta dela in naloge:

vodenje računovodstva TOZD Urbanistični biro Novo mesto in DO RRC

Za razpisana prosta dela in naloge morajo kandidati poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- višja ali srednješolska izobrazba ekonomske smeri,
- najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: RRC TOZD Urbanistični biro Novo mesto, Novo mesto, Prešernov trg 8.

Rok za prijave je 15 dni po objavi razpisa.
O izdaji razpisa bomo kandidate pisno obvestili v 30 dneh po izbiri.

307/23

kmetijska zadruga krka
n. sub. o... novo mesto, cesta komandanta staneta 10

TOZD BRAZDA NOVO MESTO

Po sklepu delavskega sveta
objavlja

javno licitacijo

za naslednja osnovna sredstva:

1. traktor IMT 558, izključna cena 20.000.000 din
2. traktor Zetor 7011, izključna cena 37.000.000 din
3. sejalnica DELTA, izključna cena 1.500.000 din
4. kombajn za krompir, izključna cena 10.000.000 din
5. puhalnik za seno z jermen., izključna cena 6.000.000 din
6. konjski hlev Zalog, izključna cena 300.000 din
7. upravna baraka, Zalog, izključna cena 10.000.000 din
8. stanovanjska baraka, Zalog, izključna cena 5.000.000 din

Licitacija bo v soboto, 17. junija, ob 8. uri na delovišču v Zalogu. Ogled osnovnih sredstev bo eno uro pred licitacijo. Na licitaciji lahko sodelujejo vse fizične in pravne osebe, ki pri blagajni na mestu licitacije eno uro pred pričetkom licitacije vplačajo kavcijo v višini 10% izključne cene.

Prodaja se bo vršila po načelu video — kupljeni. Prometni davek, stroške prenosa lastništva in druge morebitne stroške plača kupec.

306/23

SPECIALIZIRANI
POSLOVNI
SEJEM

CELJE
13. do 16. 6.
1989

INOVATIVNE KONCEPCIJE

INFORMATIKA, TRŽENJE IN RAZISKAVA —

trije osnovni tematski sklopi, ki naj bi izpolnili vrzel pri organizirani predstavitvi IDEJ in PENTOV v naši družbi.

NA LETOŠNJEM SEJMU:

- predstavitev inovacijske dejavnosti, patentov in izumov s posebnim poudarkom na zasebnem in družbenem sektorju
- računalniški programi za manjše organizacijske enote drobnega gospodarstva in obrnike
- propagandna sredstva, poslovna in novoletna darila

TO JE SEJEM, ki ga že dolgo želijo številni izumitelji, inovatorji, tisti, ki želijo celovito predstavitev na področju inovacij in računalništva in tisti, ki imajo vse leto opraviti s propagandnimi sredstvi ter poslovnimi in novoletnimi darili.

Trženje, okrogle mize, posvetovanja, seminarji —

DOBIMO SE V CELJU NA IDEJI '89.

Zavod ŠRC Golovec, Celje,
Dečkova 1, tel. (063) 33-233

Center za sejemske dejavnosti in EP pri ZOZS,
Hoče, Pohorska 20, tel. (062) 611-400

tedenski koledar

Cetrtek, 8. junija — Medard Petek, 9. junija — Primož Sobota, 10. junija — Marjeta Nedelja, 11. junija — Zalika Ponederjek, 12. junija — Adela Torek, 13. junija — Anton Sreda, 14. junija — Metod

LUNINE MENE

11. junija ob 7.59 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 8. 6. (ob 20. uri) ameriški vojni film Biloxi blues. 9. 6. (ob 20. uri) koncert. 10. 6. (ob 20. uri) ameriški zgodovinski film Zadnji kitajski cesar. 11. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški znanstvenofant. film Solarni bojevni. 13. in 14. 6. (ob 20. uri) ameriški avanturistični film Krvoloci ptiči.

CRNOMELJ: 8. in 11. 6. (ob 20.

uri) ameriška drama Wall Street. 9. 6. (ob 20. uri) ameriški film Pleš ali umri. 11. 6. ameriški film Čudežno dekle. 13. 6. (ob 20. uri) ameriška drama Veliko mesto.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 8. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Angeli iz poboljševalnice. Od 9. do 11. 6. (ob 18. uri) ameriška komedija Šerif v Afriki. Od 9. do 11. 6. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Ameriška Nindža II. ter (ob 22. uri) ameriška komedija Tootsie. 12. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Policijska zaseda.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 9. do 11. 6. (ob 18. uri) akcijski film Obračun v Hongkongu. Od 9. do 11. 6. (ob 20. uri) francoska drama Na svidejne, otroci! Od 12. do 14. 6. (ob 18. in 20. uri) avanturistični film Smaragdni gozd.

TREBNJE: 10. (ob 20. uri) in 11. 6. (ob 18.30) ameriška komedija Roksa-

Z 101 GT 55, letnik 1984, in MZ 250 ugodno prodam. Tel. 40-219. (P23-37MO)

PLESKARSKE brizgalne pištole in tlačni merilec za kompresor prodam. Tel. (068) 85-347. (P23-44MO)

TELEVIZOR, barvni, star 4 leta, in otroško kolo prodam. Tel. 24-426. (2332-PR-23)

PRODAM manjši raztegljiv kavč. Informacije na tel. 26-416 (zvečer).

NOV koleček CARBOSTAR za ribiško palico prodam 30% ceneje. Tel. 25-747.

POHODSTVO za dnevno sobo prodam. C. herojev 30/12, Novo mesto, tel. 25-876. (2366-PR-23)

NOVO otroško posteljico prodam. Tel. 21-190. (P23-73 MO)

LAĐISKI POD in les za ostrešje prodam. Tel. 25-901 Šali, Papič. (2360-PR-23)

SEDEŽ NEPTUN — pomožno ležišče — poceni prodam. Tel. 22-757. (P23-68 MO)

BARVNI TV iskra, star 3 leta, nujno prodam. Šubašič, Regrča vas 65, Novo mesto. (P23-69 MO)

NOV PIANINO petrov in skrinijo 3101 LTH prodam. Tel. popoldne 24-278. (ček-PR-23)

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 3 KW prodam. Tel. 24-006, dopoldne. (P23-63 MO)

RABLJEN pralni stroj in material za centralno kurjanje prodam. Tel. 25-343. (2350-PR-23)

PRODAM univerzalno stružnico s kopirko in hidravličnim amerikanjem znamke galikop. Tel. (068) 58-737 od 7. do 14. ure. (P23-27 MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. 068-84-333, zvečer. (P23-42MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Janko Brezar, Zavinek 4, Škocjan.

Z 101, letnik 1986, prodam. Alojz Mežič, Mali Podlog 25, Leskovec pri Krškem. (P23-45MO)

Z 750, letnik 1978, prodam. Tel. (068) 47-071. (P23-48MO)

JUGO 45, letnik 1983, poceni prodam. Štefanec, Žužemberk 26. Tel. 20-291.

PRODAM 126 P, letnik 1979, generalno obnovljen. Turk, Dol. Kamence 65. (P23-72 MO)

GOLF YX diesel, letnik 1985, prodam. Oglasite se popoldne na tel. (068) 65-222. (P23-43MO)

Z 750, starejši letnik, prodam. Tel. (068) 84-333, zvečer. (P23-42MO)

Z 101 GTL 55, letnik 1985, prodam. Janko Brezar, Zavinek 4, Škocjan.

Z 101, letnik 1986, prodam. Alojz Mežič, Mali Podlog 25, Leskovec pri Krškem. (P23-45MO)

Z 750, letnik 1978, prodam. Tel. (068) 47-071. (P23-48MO)

JUGO 45 A, star dve leti in pol, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

GOLF, december 1984 S paket, prodam. Tel. (068) 26-378. (2309-MV-23)

Z 101 GTL, letnik 1983, prodam. Tel. 28-776, popoldne. (ček-MV-23)

Z 126 P, september 1978, dobro ohranjen, prodam. Tel. (068) 24-233. (P23-51MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z 101 G 55, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 23-037. (P23-26MO)

Z

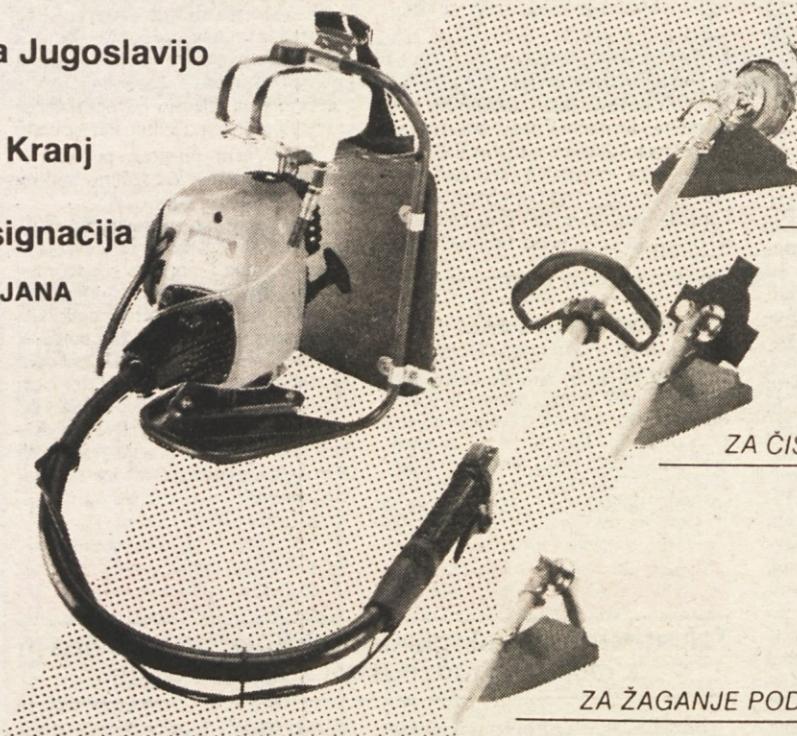
Zastopnik za Jugoslavijo

MERKUR Kranj

ALPINA konsignacija

Celovška 34, 61000 LJUBLJANA
Tel.: (061) 313-062

**BELOKRANJCI, DOLENJCI – VINOGRADNIKI!
ALI SE LETOS RES SLIŠI TRAVO RASTI?
LAHKO VAM POMAGAMO!**

ZA KOŠNJO TRAVE

ZA ČIŠČENJE GRMIČEVJA

ZA ŽAGANJE PODRASTI

NAHRBTNA MOTORNA KOSA ALPINA

PRIDITE, PIŠITE, TELEFONIRAJTE
POŠLJEMO CENIK IN PROSPEKT

DEVIZNA PRODAJA:

MERKUR Celovška 34, 61000 Ljubljana, tel.: (061)313-062

NOVOTEHNA, Glavni trg 11, Novo mesto, tel.: (068)21-737

EMONA – DOLENJKA, Kidričev trg 1, Novo mesto, tel.: (068)22-395

ZCP – CESTNO PODJETJE NOVO MESTO
Ljubljanska 8

prodaja

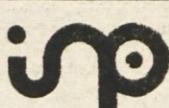
poslovne prostore na Ljubljanski cesti 8 v Novem mestu

Na površini okoli 20 arov je v neposredni bližini središča Novega mesta, avtobusne in železniške postaje več poslovnih prostorov s skupno uporabno površino 500 m², večjim parkirnim prostorom in dvoriščem.

Prostori so primerni za različne dejavnosti, saj so pred zunanjimi vplivi s treh strani zavarovani s hribom.

Vse informacije dobite po tel. (068) 21-723.

299/23

Industrija pletenin
INPLET p. o.
SEVNICA, Dol. Brezovo 34

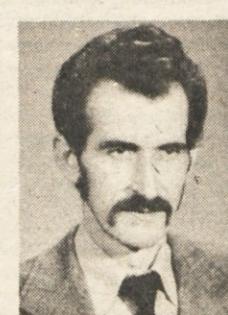
delavski svet na podlagi 47. člena statuta objavlja
JAVNI RAZPIS
za dela oz. naloge

VODENJE DELOVNE ORGANIZACIJE (individualni poslovodni organ)

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo najmanj višjo ali srednjo izobrazbo tekstilne, ekonomske, pravne ali organizacijske usmeritve,
- da imajo vsaj tri oz. pet let delovnih izkušenj na ustreznih delih oz. nalogah,
- da ustrezajo kriterijem, ki jih določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Sevnica.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.
Rok prijav je 15 dni po objavi na naslov: Industrija pletenin INPLET p. o., 68290 SEVNICA, Dol. Brezovo 34, z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati naj prijavi priložijo dokazila o izpolnjevanju objavljenih pogojev.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbirjanju prijav.

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je po kratki bolezni zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

**JANEZ
GRGOVIĆ**
iz Dol. Stare vasi 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so bili z njim in z nami v času njegove bolezni in smrti.

Žaluoči: sin Rajko, hčerka Zlata z družino in ostalo sorodstvo

EVROPA TURIST BREZICE

vabi na potovanje

na POLJSKO

od 24. junija do 1. julija 1989.
Obisk Krakova, Auschwitz, Katowic, Visle.
Sedem polnih penzionov stane 1.185.000 din.

v PUNAT (otok Krk)

Polni pension v juliju in avgustu stane 180:000 din na dan za osebo.

Informacije na telefon (0608) 61-006, od 10. do 16. ure.

Ljubil si naravo, dom in zemljo,
trta jokala bo, ko tebe v vinograd več ne bo.

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat, deda, stric, svak in tast

JANKO STRAHINIČ-KEKIĆ

Breg revolucije 5, Metlika

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in v velikem številu pospremili pokojnika na njegovi zadnji poti. Hvala dr. Mičku, patronažnim sestram in drugemu osebu ZD Metlika za požrtvovalno zdravljenje, govornikom Iliju Predoviču, Janku Predoviču, Vinku Smrekarju, Milanu Caru in gospodu župniku za lepo opravljeni obred in govor. Zahvaljujemo se LJ Radatoviči, LD Metlika, Obrotni zadružni Metlika, Obrotnemu združenju Metlika, ZSAM Metlika-Crnomelj, DO Beti, KOMET ter metliški godbi na pihala. Vsem, ki ste pokojnega v času njegove bolezni obiskovali in mu lajšali bolečine, še enkrat prisrčna hvala!

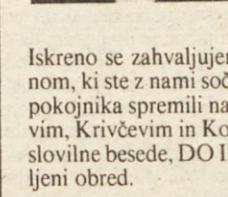
Žaluoči: žena Dragica, mati Marija, sinovi Niko in Janko z družinama, hčerka Mira z družino, vnuki Karmen, Sašo, Janko in Jure ter sestra Zlata z družino

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

**JOŽE
JAKOPIN**
Šentjurje 6,
borec Gubčeve brigade

ZAHVALA

Vsem, ki so ga poznali in ga imeli radi, spočrčamo, da je v 72. letu umrl naš dragi mož, ata, dedi, brat, stric in svak

**ALOJZ
POVŠE**
mlinar iz Dol. Podboršta 3

**CILKA
HOČEVAR**
roj. Lindič
iz Slepška 18 pri Mokronogu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem ter vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in pokojno v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Posebej se zahvaljujemo kolektivu IMV REVOZ, OŠ Janček Mevželj iz Mokronoga, Tonetu Maverju in Rudiju Zupančiču za ganjlive besede slovesa. Hvala tudi patronažni sestri Marti ter g. župniku za tako lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala za pomoč, ki ste nam jo nudili!

Žaluoči: mož Jaka, sinova Janez in Jakec ter ostalo sorodstvo

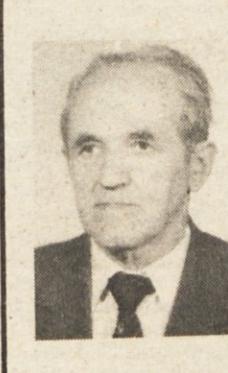
Pomlad na vrt bo tvoj prišla
in bo jokala, ker te ni...

ZAHVALA

ob izgubi

STANKE NOSE

Vsi, ki jo imamo radi

Od njega smo se zadnjikrat poslovili 30. maja na pokopališču v Mirni Peči. Vsem, ki so mu v zadnjih dneh njegovega življenja lajšali bolečine in nam v najtežjih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, podarili pokojniku vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, iskrena hvala! Srčna hvala sovačnom za pomoč in govornikoma za poslovilne besede.

Žaluoči: žena Anica, sinovi Lojze, Janez in Bojan z družinami, hči Majda, sinova Jože in Andrej, brat, sestre ter ostalo sorodstvo

